

NED. ANTILLEN

Winston Lourens: Afkeuring over Horeca-actie p.3
Oppositie hekelt beleid BC Boire p.15

SPORT

Schoppers tennist steeds beter p.13
Medisch onderzoek Van Basten p.13

'PAPA TON' SMEETS
...plein...

ARUBA

Twee miljoen florin voor San Nicolas p.11
Eerste steen voor Village woningen p.11

INTERNATIONAAL

Russische Revolutie zeventig jaar p.9
De Pravda p.9

Amigoe

ZATERDAG 7 NOVEMBER 1987

104E JAARGANG — NO.: 258

Nieuws

in
vogelvlucht

WASHINGTON BEZORGD OVER ZUIDFLANK NAVO

Overleg over militaire bases in Spanje mislukt

Madrid eist dat VS F-16's verwijdt

MADRID — De zevende, "beslissende" ronde in het overleg tussen Spanje en de Verenigde Staten over de toekomst van de Amerikaanse bases in Spanje is vrijdag beëindigd. De gespreks-partners zijn niet tot een akkoord gekomen. Spanje heeft de VS de keus gegeven 72 gevechts-bommenwerpers terug te trekken of anderszins militair geheel uit het land te verwijderen.

Gedurende twee dagen van taai onderhandelen hielden de Spanjaarden vast aan hun voorwaarde dat een nieuw defensieverdrag afhangt van de Amerikaanse bereidheid om F-16 vliegtuigen van de Spaanse basis Torrejon terug te trekken. De Spaanse onderhandelaar Maximo Vajal, zei dat zijn land volgende week zal laten weten dat het huidige defensieverdrag, dat op 14 mei afloopt, niet wordt verlengd. In december zal nogmaals getracht worden tot overeenstemming te komen, maar Cajal beklemtoonde dat de vliegtuigen-kwestie centraal zal blijven staan. De voorzitter van de Amerikaanse delegatie, de Amerikaanse ambassadeur Reginald Bartholomew, liet weten dat de twee partijen in het belang van Spanje, de VS en de NAVO-naar oplossingen zullen blijven zoeken.

NAVO

Het verdrag werd 34 jaar geleden gesloten toen generaal Francisco Franco aan de macht was. Het staat de VS het gebruik toe van drie luchtmacht bases, een marinebasis en negen verbindingen-centra. Als voor mei 1988 geen compromis wordt bereikt zullen de VS een jaar de gelegenheid krijgen de bases te ontruimen en de daar gelegerde 11.000 militairen terug te roepen. Washington is sterk gekant tegen verwijdering van de 72 gevechtsvliegtuigen van de luchtmacht-basis Torrejon bij Madrid omdat zulks de zuidelijke vleugel van de NAVO zou verzwakken.

Verzet El Salvador verwerpt bestand

SAN SALVADOR — Het linkse verzet in El Salvador heeft vrijdag de afkondiging van een eenzijdig staakt-het-vuren door president Jose Napoleon Duarte van de hand gewezen en gezwoeren zijn activiteit van economische sabotage op te voeren.

Oktoberrevolutie gevierd

MOSKOU — Met een grote militaire parade op het Rode Plein in Moskou is in de Sovjetunie vandaag de zeventigste verjaardag van de Oktoberrevolutie gevierd. Bij temperaturen onder nul die gepaard gingen met een snijden-de wind hield het Sovjet-leger een parade voor de politieke leiding, die zoals gewoonlijk stond opgesteld op het mausoleum van Lenin.

Minister van Defensie Dmitri Yazov hield daarvoor een toespraak waarin hij uitviel naar "reactionaire imperialistische kringen" die geen lering trekken uit de geschiedenis en streven naar een internationaal militair overwicht. Hij bedoelde vermoedelijk de VS en hun SDI-plannen voor de installatie van een anti-raketstelsel in de ruimte.

De 65-jarige generaal, die in mei minister werd in het kader van een reorganisatie van de militaire top, zei echter ook dat Moskou prioriteit geeft aan afspraken over wapenbeheersing. Hij verwees naar de komende Amerikaans-Sovjetrussische

top op 7 december in Washington waar een INF-akkoord over afschaffing van raketten voor kortere en middellange afstand zal worden ondertekend.

Op Lenins mausoleum stonden verder onder meer de Cubaanse leider Fidel Castro en de Afghaanse voorman Najibullah. De Nicaraguaanse president Daniel Ortega was eerder teruggekeerd naar zijn land vanwege de inwerking-treding van het Midden-Amerikaanse vredesplan.

Van de Oosteuropese leiders ontbrak alleen de Tsjechoslowaak Gustav Husak. Volgens de Sovjetfunctionaris Vadim Zagladin is Husak donderdag al naar Praag teruggevoerd omdat hij de viering van de Oktoberrevolutie in eigen land moest bijwonen. Maar volgens waarnemers was het opmerkelijk dat de gehele Tsjechoslowaakse delegatie is teruggereisd.

De militaire parade week verder niet af van het gebruikelijke. Er liepen nu wel militairen mee die gekleed waren in uniformen daterend uit de tijd van de Burgerrevolutie en de Tweede Wereldoorlog.

weg moeten. Er zijn talrijke andere plaatsen in Europa waar zij heen kunnen", aldus de woordvoerder. Hij wilde geen commentaar leveren op berichten in Spaanse kranten waarin werd gezegd dat Portugal bereid zou zijn de Amerikaanse toestellen op te nemen.

Bij vorige onderhandelingsronden die in de afgelopen 16 maanden hebben plaatsgevonden verwierp Spanje een voorstel de F-16's van Torrejon over te plaatsen naar een basis in het zuiden van het land.

De Spaanse regering moet rekening houden met de uitslag van een in maart 1986 gehouden referendum waarin de kiezers zich uitspraken voor het behouden van het lidmaatschap van de

NAVO, maar met een aanzienlijke vermindering van de Amerikaanse militaire aanwezigheid in Spanje.

BLUNDER

Premier Felipe Gonzales verklaarde donderdag erop te vertrouwen dat er een oplossing gevonden zal worden. "Ik weet dat ik munt zou kunnen slaan uit radicaal anti-Amerikaans nationalisme, maar dat zou een historische blunder betekenen die ik mijzelf niet kan en niet wil veroorloven", zei hij.

De afkeer van vele Spanjaarden tegen de Amerikaanse bases en militairen gaat terug tot 1953 toen het verdrag werd gezien als een erkenning van het bewind van Franco door de VS.

WILLEMSTAD — Gezaghebber R. Casseres en mr A.A.G. Smeets hebben gistermiddag het naambord 'Plaza Smeets' onthuld. Het plein is gelegen voor het Citco-gebouw aan de De Ruyterkade. Voor een verslag over deze feestelijke gebeurtenis en een 'Smeets-story', zie pag. 3.

Familie 'vermisten'

doen beroep op

Chileense kardinaal

SANTIAGO DE CHILE — Familieleden van vijf vermiste communisten in Chili hebben de hulp ingeroepen van kardinaal Juan Francisco Fresno in een poging meer informatie te krijgen omtrent de verblijfplaats van de jongeren.

Het vijftal verdween uit het openbare leven tussen 4 en 8 september jongstleden, kort na een aanval van het linkse guerrillacommando van Manuel Rodriguez op kolonel Carlos Carreno, onderdirecteur van een munitiefabriek. De regering ontkent iets met de verdwijning van de jongeren te maken te hebben.

Sterfdag Wilhelmina onbekend

Onvoldoende voor geschiedenis

DEN HAAG — Het Nationale monument voor koningin Wilhelmina, ontworpen door beeldhouwster Charlotte van Pallandt, wordt op zaterdag 28 november in het centrum van Den Haag onthuld door koningin Beatrix en prinses Juliana. Het is die dag precies 25 jaar dat de "Moeder des vaderlands" overleed. Behalve natuurlijk de koninklijke familie lijkt zich onder de betrokkenen niemand bewust van het historische karakter van deze datum.

De voorzitter van het comite Nationaal monument: "De 25ste sterfdatum. Dat is nieuw voor mij". De Beeldhouwster: "Waarom op de 28ste? Dat weet ik niet. Op de 28ste overleden, o ja, nu weet ik het weer, ik was het even vergeten". De voorzitter van de gemeente Den Haag: "Waarom op de 28ste? Geen idee".

Zelfs bij de rijksvoorlichtingsdienst was de verbazing, tevens bij plaatsvervangend hoofd-directeur: "Waarom voor de 28ste gekozen? Ik weet het niet. U zou bij mijnheer Bax moeten zijn". H. Bax, hoofd van de afdeling pers en publiciteit, had echter al gezegd: "Ik zou maar in het midden laten of er bewust voor die datum is gekozen. Ik heb er niets van gehoord".

Uiteindelijk bleek de datum niet toevallig gekozen te zijn. Een woordvoerder van de betrokken afdeling op het ministerie van WVC: "Ik vermoed dat het iets met haar abdication of geboorte te maken heeft, maar ik vervang iemand. Ik vraag haar of zij u belt". En uiteindelijk degene die werd vervangen: "In de nota's hierover staat duidelijk dat het de 25ste sterfdatum is. Wist zelfs de voorzitter van het comite het niet? Dan lijkt het toch een toevalstreffer te zijn. Maar nee, dat zou toch te toevallig zijn".

Sabotage bij WEB Vakbondsleider nog niet vrij

KRALENDIJK — De vakbonds-leider / onderwijzer J.J., die met twee anderen van sabotage bij het WEB wordt verdacht, zal voorlopig niet op vrije voeten worden gesteld.

De AFBW-voorzitter, die vermoedelijk zelf niet aan de sabotage heeft deelgenomen, werd door de beide andere verdachten, de meter-opnemer N. en de WEB-monteur K. wel aangewezen als de man die hen tot de daad zou hebben aangezet. Nadat vakbondsleider J. acht dagen in voorlopige hechtenis had gezeten, besloot de officier van Justitie dit met nogmaals acht dagen te verlengen.

Beide advocaten van J., mr Bijkerk en mr Braam jr, besloten afgelopen maandag een kort geding aan te spannen teneinde vrijlating van de vakbonds-leider te bewerkstelligen. De rechter zag daartoe echter geen aanleiding en wees het verzoek af. Vakbondsleider / onderwijzer J. zal in voorlopige hechtenis worden gehouden tot zijn zaak voorkomt. Naar de Amigoe heeft begrepen, is dat op 15 december. Als onderwijzer, werkzaam bij het R.K. Schoolbestuur is J. sinds het begin van zijn in voorlopige hechtenis-neming geschorst.

Premier Martina betreurt houding politiebond:

Als de politie goed werkt, is er geen reden voor angst

WILLEMSTAD — De regering is ervan doordrongen dat het personeel van de Vreemdelingendienst momenteel onder spanning werkt. "Indien men zijn werk goed doet, is er echter geen enkele reden voor angst", aldus premier Don Martina gistermiddag tijdens een persconferentie. Dat de politie-vakbond zo heeft afgegeven op het Openbaar Ministerie en de politie-leiding, betreurt Martina ten zeerste.

De politiebond kwam de laatste dagen uitgebreid in het nieuws in verband met de kritiek op de aanhouding van twee politie-agenten van de Vreemdelingendienst die van onzedelijke handelingen met drie Dominicaanse vrouwen worden verdacht. De agenten zijn inmiddels weer vrijgelaten, omdat het on-

derzoek dat nog gaande is, niet langer detentie van de heren vereist.

De politiebond blijft volhouden dat de agenten onschuldig zijn. Daarbij wordt er felle kritiek geleverd op de procedure die is gevolgd bij de volgens de bond, onterechte aanhouding van het tweetal. Ook het Openbaar Ministerie kreeg een veeg uit de pan omdat men had moeten weten dat er sprake was van een "complot", zoals de bond dat noemt.

Don Martina sprak gisteren zijn afkeuring uit over de vele uitlatingen van de politie-vakbond. Die werd door de politie-leiding constant op de hoogte gehouden en wist precies wat er gaande was, aldus Martina. Uiteraard kan het OM niet alle informatie verstrekken omdat dat het onderzoek in gevaar zou

brengen.

Dat de politiebond de consul van Dominicaanse Republiek tot "persona non grata" heeft verklaard, betreurt de premier evenzo. Dit heeft evenwel geen enkele waarde omdat alleen de regering iemand "persona non grata" kan verklaren, aldus Martina. Hij sprak de hoop uit dat de vakbond zich zal houden aan de belofte dat hun opstelling tegenover de consul en andere Dominicaanse vrouwen "naar behoren zal zijn", omdat de politie dit verplicht is.

Curacao - Aruba
new amsterdam store
eenvoudigweg de beste

MENSEN

Bij de dienst openbare werken werd afscheid genomen van HERMAN KUIPERI die na dertig dienstjaren van zijn pensioen gaat genieten. Kuiperi was hoofdkommissie eerste klasse en trad vele malen als plaatsvervanger van de administrateur van DOW op. In tegenwoordigheid van minister Watty Vos, hoofd van dienst Rudy Oduber en collega's bood de minister van publieke werken dr. Frank Booi Kuiperi de traditionele afscheidsenveloppe aan.

Heel veel Amerikanen leiden aan geografisch analfabetisme. Dat vertelde senator Bill Bradley onlangs in Washington. Aan dit analfabetisme moet nodig wat worden gedaan, vindt hij, willen de Amerikanen een leidende rol spelen in de wereld. Vijftien procent van een groep schoolkinderen uit Texas wist niet dat Mexico Amerika's zuidelijke buurland was. Op een persconferentie naar aanleiding van een "week van de aardrijkskundige kennis (Geography awareness week)" zei de democratische senator van New Jersey: "Als je geen AARDRIJKSKUNDE kent, lijkt het me moeilijk een leidende rol in de wereld op je te nemen." Tijdens de persconferentie werd ook naar voren gebracht dat 45 procent van een groep studenten in Baltimore op een wereldkaart niet kon intekenen waar zich de Verenigde Staten bevonden en 35 procent van een groep in Boston kon niet de zes staten noemen die samen New England vormen. De president van de National Geographic Society zei dat het genootschap van

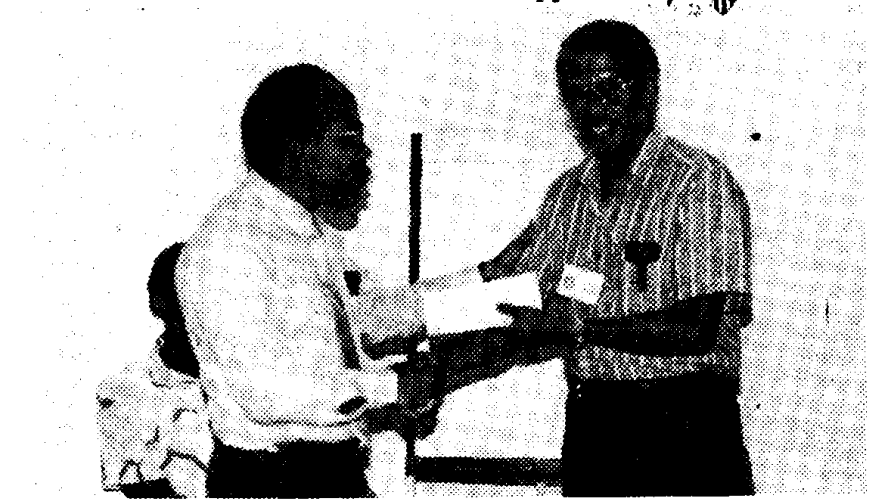
plan was vier miljoen dollar per jaar te spenderen aan verhoogde belangstelling voor aardrijkskunde. De Verenigde Naties hebben volgens Bradley in 14 landen een onderzoek naar geografische kennis ingesteld. De VS kwamen op de voorlaatste plaats.

Een fossiel dat twee jaar geleden bij Charleston, in de VS, werd opgegraven blijkt het praktisch complete skelet te zijn van de grootste watervogel die ooit op aarde heeft geleefd. De vogel, een vertegenwoordiger van de PSEUDODONTORNITHIDAE, de fossiele familie van watervogels in de orde van pelikanen, had een vleugel-spanwijdte van 5,40 meter. De kaak was bezet met tandvormige uitsteekels. Deze voorouder van onze pelikaan leefde tot ongeveer 30 miljoen jaar geleden en volgens deskundigen heeft hij circa 40 miljoen jaar onze aarde bevolkt. Het dier kon alleen bij voldoende wind vliegen en die vond hij over het algemeen boven de oceanen. De Pseudodontornis zal in een museum in Charleston worden tentoongesteld.

Menig woordje zal nog gezegd worden over én menig oogje geworpen op de jongens die zich aanmelden voor een balletopleiding in Sao Paulo. De burgemeester van die stad, Janio Quadros, heeft namelijk besloten dat jongens die er HOMO-ACHTIG uitzien, geen lessen mogen volgen aan de stedelijke balletschool. De inmiddels ontslagdirectrice van de school Mariana Natal besloot daarop al

haar pupillen, jongens rond de 15 jaar, naar huis te sturen. Volgens eigen zeggen te prefereren boven het beslissen wie er nu wel en wie er niet als een homo uitziet. "Als de meisjes een pas de deux moeten dansen, zal dat met een agent moeten", aldus Natal. "Dat zal wel overeenkomen met Quadros' idee van mannelijkheid". Quadros nam in 1961 plotseling ontslag als president. Hij was toen net zeven maanden aan de macht.

Zelf was Damien Moore niet zo onder de indruk van haar heldendaad. "De vlammen werden steeds groter, de mensen schreeuwden, dus liep ik naar achteren om de nooduitgang te openen. We konden allemaal op tijd uitstappen". Met haar doortastende optreden redde de 9-jarige jongen het leven van 35 kinderen. De bus waarin zij zaten vatte vlam na een ongeluk, waarbij een motorrijder gedood werd. Geen van de kinderen werd ernstig gewond.

"Vakantie"

NEW YORK — Het Amerikaanse congreslid Mario Biaggio is donderdag, terwijl de tranen hem in de ogen stonden, veroordeeld tot 30 maanden gevangenisstraf omdat hij kosteloze vakantiereizen had aangenomen en er tegenover een grand jury die de zaak onderzocht over had gelogen.

Rechter Jack Weinstein van het Federal Court in Brooklyn legde Biaggio ook een boete van een halfmiljoen dollar op. De 70-jarige afgevaardigde, die een overtuigd sympathisant van de Ierse Republikeinse zaak is, werd in 1982 voorgedragen voor de Nobelprijs voor de vrede voor zijn werk voor Noord-Ierland. Op 22 september werd hij schuldig gevonden aan het accepteren van twee betaalde reizen naar Florida voor hemzelf en zijn maitresse van zijn medebeklaagde Meade Esposito, voormalig hoofd van de afdeling Brooklyn van de Democratische partij.

Esposito werd in oktober veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf met een proeftijd van twee jaar en een boete van een halfmiljoen dollar. Esposito had Biaggio de reizen aangeboden in ruil voor steun aan een scheepsherstel-bedrijf dat klant was van de verzekeringsmaatschappij waarvoor Esposito werkte.

Na afloop van de zitting zei Biaggio dat hij niet schuldig was en in hoger beroep zou gaan. Hangende die behandeling is hij vrij. Overigens staat hem een tweede proces te wachten omdat hij honderdduizenden dollars commissieloon zou hebben opgestreken voor het bezorgen van defensiecontracten aan Wedtech, een leverancier van het Pentagon.

Bij SETEL werd het feit herdacht dat RONNY CARDOSE hier al veertig jaar in dienst is. Hij begon bij de telefoondienst als monteur en is nu plv hoofd van de PR-afdeling. Natuurlijk ontving hij de gebruikelijke enveloppe met inhoud.

CURACAO AGENDA

WEEKINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
7 november 1987 vanaf 08.00 uur t/m 9 november 1987 om 07.00 uur.
Dokter Doran, Sentro Mediko Montaña Abao, tel.: 673355; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 72929 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
6 november 1987 vanaf 17.00 uur t/m 9 november 1987 om 07.00 uur.
Dokter Lucasius, Sentro Mediko Seru Fortuna, tel.: 64122; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 89467 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Gailo, mevr. Soli-ana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
6 november 1987 vanaf 17.00 uur t/m 9 november 1987 om 07.00 uur.
Dokter Tweed, Dokterskamer: Tera Kora, tel.: 648079; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82624 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhogen, Schellens, Botero-Duque en Spang)

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afsluiten. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artspraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wachttellen: zuster Wever, tel.: 87181, pageboy 027-360.

WIJKVERPLEGING CURAÇAO (Scharloeweg 110, tel.: 612040); geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wachttellen zuster Wever, tel.: 672754, pageboy 027-345.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

BIOSCOPIEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 + 24.00 uur Jaws, the Revenge (f.5., p.p.)
zondag
21.00 uur Jaws, the Revenge (f.5., p.p.)

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Jimmy Swaggart; 17.30 Telefiesta ku Tante Irma i Tante Shirley; 18.30 Special; 19.30 Panorama; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carroussel ku Gonzalo Cuales; 21.30 Estre- no: "The Deep Six" (war drama); 22.00 Wega di Nummer; 22.10 vervolg Estre- no; 23.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.10 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsiorto; 17.45 Wega di Nummer; 18.00 Telepatia ku Chin Behila; 19.00 Moda ku Mylene; 19.30 The Cosby show (last); 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The Redd Fox show; 21.00 Family special: "No greater gift"; 22.00 Solid Gold with Dionne Warwick; 23.00 Sluiting. (wijzigingen voorbehouden)

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA ISLA (tel.: 663895): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag en zondag van 10.00-11.00 uur. Voor spoedgevallen na kantooruren gelieve zich te begeven naar de Verbandskamer.

BOTICA'S (weekindediens) zaterdag

Otrobanda: Curaçao, Breedestraat 1371, tel.: 623575.

Punda: Cerrito, Winkelcentrum Promenade, tel.: 76155.

Otrobanda: del Pueblo, Breedestraat 82, tel.: 625333.

Punda: Plaza, De Ruyterkade 36, tel.: 615545.

VERLOF BEGRAFENIS

7 november: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.

8 november: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.

DIVERSEN

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING

Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajiraweg 8, Centrum Dewi Kundalini.

Iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te Openbare Basisschool Brievengat.

Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.

Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

WANDELMARS (Cadmu)

20.00 uur start bij het SSK-gebouw waar ook het eindpunt is; na afloop dansteest met DJ Mackaay.

20.00 uur start en eindpunt bij UNA (begeleiding van UNA Brassband); na afloop bbq-patio UNA.

PRINCESS BEACH HOTEL & CASINO: 20.00 uur - Festival di Bos i Kansion Consales / Zuikertuintje - (begeleiding van The Emotions) - around the pool.

TONEEL

19.00 + 21.00 uur opvoering van «Manera unagula» gebracht door Grupo Ekspreshon New Song - De Tempel.

20.30 uur opvoering van «Hende sa bira monster?» gebracht door Grupo Kaska di Pinda o.l.v. Gibi Bacilio - Centro Pro Arte.

CHRISTOFFELPARK: 22.00-01.00 uur avondwandeltocht.

PERSONEEL FUNDASHON KAS POPULAR: 20.00 uur songfestival «Felis i Kontentu» (begeleiding van Clark Elisabeth & Company) - Le Rouge Nightclub, Holiday Beach Hotel.

ZONDAG

DIVERSEN

POMPSTATIONS (openingstijden van 08.00-15.30 uur:

Craz - De Ruyterkade, Isa - Salifa, Gasora - Sorsaca, Van der Dijk - Rio Canario, Can- woud - Gasparito, Curio - Colon, Galmesier - Cerrito, De Lanai - Sta. Rosa, Jansen - Sta. Maria, Mauricio - Sta. Helena.

TONEEL: 20.30 uur opvoering van «Hende sabira monster?» gebracht door Grupo Kas-

ka di Pinda o.l.v. Gibi Bacilio - Centro Pro Arte.

«BUNITESA DI NOS FLORIAN»: 18.30 uur verkiezing Little Miss Bario - SSK-gebouw.

HUIZEST. JOZEF: 10.00-14.00 uur bij Sta. Rosa.

JEAN D'ARC PADVINDERSTEGE: 10.00-14.00 uur vlooiemarkt - Clu Eick van Voorhuysenweg.

OUDERCOMMISSIE «KOKOLIS»: 10.00-16.00 uur mini-bazaar - Ponc Groot Kwarter.

CURAÇAO PLASA HOTEL: 20.00 uur «Sera konosi party» met de kando van Lady DJ 1987 - Sabine's Disco.

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouy Lansbergweg): zon.: 10.00 uur ho (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).

BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur 06.00 en 09.00 uur.

BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: en 18.00 uur.

BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.

CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaan) 19.00 uur.

GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.

JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Vrijheid): zon.: 10.00 en 19.00 uur.

HULPERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.

JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).

KORAL SPEECH (Goerie Helder): 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.

MONTANA (H. Dominicus): zon.: 08.30 en 19.00 uur.

OTROBANDA: (Santa Famia): zat.: 19.30 uur; zon.: 06.00, 09.00, 19.00 uur.

PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.

SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 18.30 uur.

SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 18.30 uur.

SAN WILLIBRODO: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.00 uur.

SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur; SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.

STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altgra): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00 (charismatisch) en 18.00 uur.

SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): 19.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.

TERAPUTIA: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.

HULPERK LAGOEN (H. Johannes): 10.00 uur.

WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.

ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

PROTESTANTSE KERKDIENST

VERENIGING PROTESTANTE MEENTEN

FORTKERK: 09.30 uur ds A. Otten

EBENEZER CHURCH: 09.30 uur ds Smith (H.C.).

EMMARKER: ds J. Schaap.

GEREFORMEERDE KERK (Seru Fortuna 208A)

10.00 uur ds J. Glas.

(Cubaweg 100, Buena Vista)

09.30 uur ds O.W. Bouwsma.

(Arowakeweg 28, Groot Kwarter)

08.30 uur ds J. Glas.

17.00 uur ds O.W. Bouwsma.

(Marakaweg 1, Montaña/Sta. Ros)

08.30 uur ds J.J. Schreuder.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEESCHAP MORAVIAN CHURCH

Goeroeboereweg, Mundo Nobol

zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.

zaterdagmorgen 09.30 uur predikdienst.

Emmy Berthold Kleuterschool, Bant)

zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Schiedamsche dijk 2/v n o P.O.B. 577
Postbus 114
Amstelveen
Telefoon: 020-611-009
Bankrekening: 11-07-313
Nieuweland Bank nv
Bankrekening: 874.825.10
Postbus 114
Amstelveen
CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
M. Ph. de Maayer-Hollander.
American News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Hovers (hoofdredacteur)
Lauren Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Monique van Meerwijk, Nancy van der Wal, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issett (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Vielh Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Ditsie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etienne Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrat 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 873859 (Franse kant).

Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondent:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger/Correspondent:
mevrouw Peggy van de Horde, White-wallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Halfkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

Persagentschappen: ANP en AP. Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Banbantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curacao: Districto NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bankrek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.

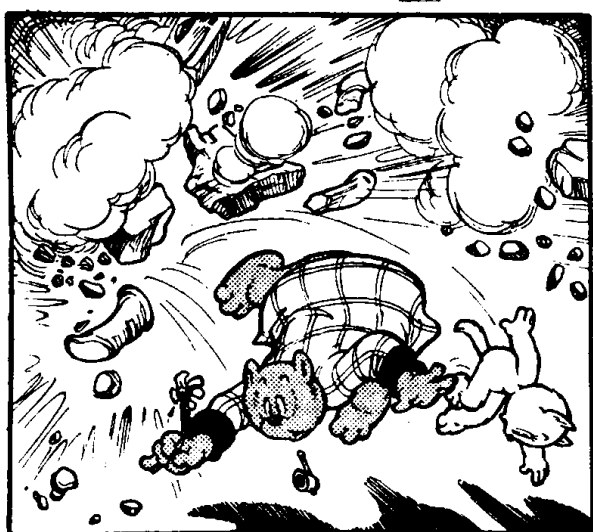
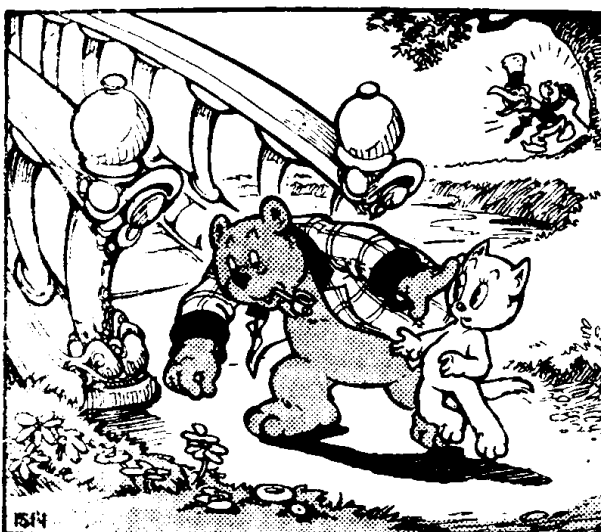
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333. Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Lot-Sing, Noord Salifa.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Partenspeler

door Marten Toonder

1514 — Heer Bommel naderde peinzend het bruggetje en Partenspeler omklemde de dynamietknop, die hij in zijn hand had.

De schurkachtige zaakwaarnemer dacht natuurlijk niet anders of hij zou op de planken stappen, maar heer Ollie boog onverwacht over een bloempje, dat vóór de brug in het gras stond.

"Kijk, Tom Poes", sprak hij. "Kijk eens naar dit onschuldige gebloei! Dit geeft me weer kracht, jonge vriend!"

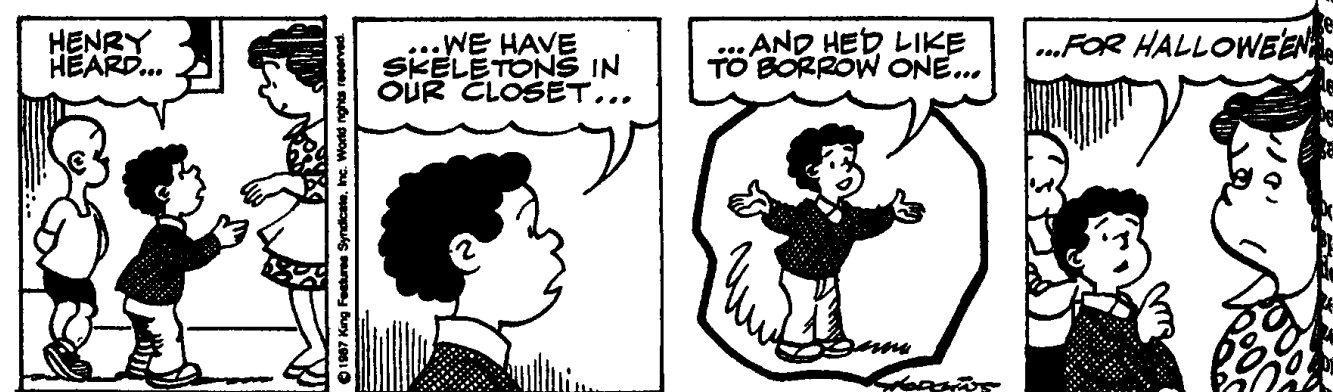
Nu had heer Bommel wel enige kracht nodig, want de zaakwaarnemer, die niet op het bloeiende bloempje had gerekend, had kalm de drukknop ingedrukt en zodoende een hele lading

dynamiet onder het bruggetje tot ontloffing gebracht. En op het moment, dat heer Bommel zich bukte, vloog de gehele brug, compleet met balken, hout- en metselwerk over zijn hoofd de lucht in.

Zoiets geeft een schok, dat spreekt. Heer Bommel en Tom Poes werden door de luchtdruk ter aarde geworpen, maar terwijl de laatste direct weer overeind sprong, bleef de eerste liggen, want de schrik was te veel voor hem geweest.

Gelukkig was de politie nog steeds ter plaatse en daardoor verscheen er onmiddellijk hulp. Enige agenten snelden toe met een draagbaar en een doos EHBO.

HENRY

BONER'S ARK

By Addison & Frank Johnson

MINISTER LOURENS SPREEKT AFKEURING UIT OVER STAKING

Centraal personeel Caribbean kan tijdens proeftijd ontslagen worden

Horecafbrengt broodwerknemers in gevaar

WILLEMSTAD — Minister Winston Lourens van Arbeid en Sociale Zaken is zeer teleurgesteld in de vakbond Horecafb. Terwijl duidelijke afspraken gemaakt waren voor een vergadering met het management van het Curaçao Caribbean Hotel, in plaats van de minister, werd enige uren later met een staking begonnen. Dit gedrag noemde de minister zeer gevaarlijk, niet alleen omdat de toeristische sector en de gehele economie der dergelijke acties kan lijden, maar ook omdat dit de werknemers geen goed zal doen. Al het personeel van het Caribbean Hotel dat werd overgenomen door de nieuwe eigenaar, zit nog in een proeftijd en kan van de ene dag op de andere ontslagen worden. "Daar kan geen vakbond, geen minister en zelfs geen rechter verandering in brengen", aldus minister Lourens, omdat het hier om wettelijke bepalingen gaat.

Premier Don Martina en minister Winston Lourens gaven zaterdagmiddag gezamenlijk tijdens een persconferentie uiting aan hun bezorgdheid over de staking van zaken in het Caribbean Hotel. Daar werd donderdagmiddag gestaakt, hetgeen begon met een ruzie in de bar en een vechtpartij in de keuken. Daar bestuursleden van de vakbond Horecafb bij betrokken waren.

KWETSBAAR
Don Martina liet gisteren weten dat de regering volledig achter het beleid van privatisering van de hotels staat. Dit is volgens hem één van de mogelijkheden om de toeristische sector te laten op poten te zetten. Een streven waar de overheden en de private sector zich gezamenlijk voor moeten inzetten. Ook de vakbondsliders zijn van hun verantwoordelijkheid hierin op de hoogte gesteld. Het is volgens Martina duidelijk dat het toerisme een kwetsbare industrie is, dat niet wel uit de ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar waar te zien draaiden. Met de wijze waarop de Horecafb nu denkt de problemen te moeten aanpakken, komen we nergens, aldus de premier.

Winston Lourens stak zijn onvrede over de houding van de Horecafb gistermiddag niet onder de doeken. Sinds de overname van het Caribbean Hotel door het nieuwe management, de Caribbean Investment Group (CIG), heeft de minister van Arbeid en Sociale Zaken bijna dagelijks contact gehad met de horecavakbond.

BEMIDDELEN
Op verzoek van de minister heeft het departement van Arbeid en Sociale Zaken alle individuele arbeids-overeenkomsten onder de loupe genomen om na te zien of de kritiek van de Horecafb terecht was. Die had laten weten dat het merendeel van het personeel op veel lagere posities geplaatst was of een veel lagere salaris had gekregen. Uit het onderzoek bleek dat er 10 à 12 procent meer gevallen waren. De overige personeelsleden hadden ofwel dezelfde positie en salaris behouden, terwijl sommigen er zelfs voordeliger op vooruit waren gegaan, aldus Winston Lourens. De minister nodigde de vakbond uit om deze gevallen te bespreken. Hij was bereid tussen de twee partijen te bemiddelen, zeker omdat de Horecafb de eerste twee maanden het recht niet heeft om de werknemers te vertegenwoordigen. De afspraak met de CIG is dat in maart volgend jaar over een CAO onderhandeld gaat worden, waarbij de Horecafb het personeel officieel kan vertegenwoordigen. Dit uiteraard indien de Horecafb bij een referendum de meerderheid van het personeel achter zich krijgt.

VERBAZING
Met de vakbond en de CIG was afgesproken dat de twee partijen elkaar vrijdagmiddag om half drie aan de tafel van de minister van Arbeid en Sociale Zaken zouden ontmoeten om de enkele problemen-gevallen te bespreken.

De bond had daar donderdagavond nog bevestiging van gegeven, aldus Lourens. Groot was zijn verbazing dan ook toen hij enkele uren later op de hoogte werd gesteld van de staking in het hotel. De argumenten van de bond dat het management niet bereid was met de Horecafb aan tafel te zitten, waren niet terecht omdat voor de volgende dag een bespreking gepland was.

Vrijdagochtend is na overleg besloten om de vergadering uit te stellen tot aanstaande dinsdagochtend om negen uur. Dan hebben de partijen ook de mogelijkheid om even af te koelen, aldus de minister.

GEVAAR
De minister heeft vrijdagochtend bij de bond aangedrongen om weer aan het werk te gaan. De banen van de stakende vakbonds-leden komen door de staking immers in gevaar, aldus Lourens. Hij liet weten meerdere malen de Horecafb ingelicht te hebben over de problematiek van de proeftijd waarbij de werknemers het risico lopen er voor het minste of geringste uit gegooit te worden. Oproepen tot een staking tijdens de proeftijd, betekent dat de vakbond de banen van haar leden in gevaar brengt, aldus benadrukte de minister. De rechten van de werkgever om een werknemer

WILLEMSTAD — Gisteren vierde mevrouw Atalia Pieters haar negentigste verjaardag. In de ochtenduren kwamen tientallen familieleden en vrienden haar geluk wensen. Mevrouw Pieters is de moeder van Melva, die ruim 30 jaar in het Avila Beach hotel werkt.

tijdens de proeftijd te ontslaan, zijn wettelijk geregeld en daar kan niets tegen gedaan worden.

Dat de nieuwe eigenaar van het hotel nog 16 werknemers zal ontslaan, naast de 6 die al de deur werden gewezen, is een gegeven waar de minister van op de hoogte is. Dat is volgens hem het goed recht van het management omdat dit in het kader van een reorganisatie gebeurt. Zelfs na het ontslag van deze werknemers, zijn er nog 281 personeelsleden in dienst, hetgeen er meer zijn dan het hotel nodig heeft om te kunnen draaien, aldus Lourens. Door het management is ook toegezegd dat het bij deze 16 ontslagen zal blijven. Lourens sprak hierbij de hoop uit dat de negatieve houding van de vakbond, voor het management geen reden zal zijn om alsnog meer personeel te ontslaan.

BESCHERMD
De arbeidsplaatsen moeten beschermd worden, aldus Lourens, we zullen niet toestaan dat het vakbonds-gevoel wordt gebroken. Dat is ook duidelijk bij de CIG naar voren gebracht. Aan de andere kant is de regering evenmin van plan om met de handen over elkaar toe te kijken hoe het vakbonds-gevoel arbeidsplaatsen in gevaar brengt en de economie een klap toebrengt. Dat is ook de reden dat premier Martina en minister Lourens vóór de besprekingen van dinsdag, met de vakbond aan tafel zullen gaan zitten om de bond te trachten te overtuigen van het onredelijke van haar houding.

Overigens heeft de vakbond Horecafb voor vanmiddag vijf uur een algemene ledenvergadering belegd in haar centrum aan het L.B. Smithplein. Daarbij zal informatie gegeven worden over de laatste ontwikkelingen in de toeristen-sector. Tevens wordt verhaald gedaan van het gebeuren in het Caribbean Hotel.

Wegomlegging

WILLEMSTAD — Morgenochtend rond half negen zal het meest westelijk gedeelte van de rijbaan van de Gosieweg bij de uitmonding op de noordelijke rijbaan van de Schottegatweg-Noord, ter hoogte van de Kraamkliniek en verder een gedeelte van de noordelijke rijbaan van de Schottegatweg-Noord een halve dag worden afgesloten voor alle rijverkeer in verband met asfalterings-werkzaamheden.

Dat betekent dat het verkeer, komende over de Gosieweg met bestemming Rio Canario via de Adjutantenweg of via één van de andere zijwegen van de Gosieweg naar de Arowakkenweg gediïrecteerd zal worden, om vervolgens via de Schottegatweg-Noord naar de Beatrixlaan, waar zij via de Wilhelminalaan Rio Canario kunnen bereiken.

Voor het verkeer komende van Rio Canario, met bestemming de Gosieweg, Amerikanenkamp en Brievengat, zal de mogelijkheid bestaan om de Gosieweg in te rijden. Vanaf de Emancipatie Boulevard en de Schottegatweg-Oost zullen aanwijzingsborden worden geplaatst.

'PLASA SMEETS' dankbetuiging voor inzet van Mr. A.A.G.

WILLEMSTAD — Honderden belangstellenden, tientallen dansende mensen op de muziek en tijdens de show van 'Brotherhood of Man' - dat was het beeld van de Ruyterkade gistermiddag toen het 'Cornelis Berchplein' voor het Citco-gebouw van naam veranderde. Nu heet het voortaan 'Plasa Smeets', genoemd naar de familie Smeets, die onder leiding van mr. A.A.G. Smeets, gedurende vijftien jaar een belangrijke stempel heeft gedrukt op de ontwikkeling van de Nederlandse Antillen, maar vooral op de vooruitgang van Curaçao.

Gezaghebber R. Casseres maakte het kort: "De heer Smeets is een man van weinig woorden en veel daden. Wefnu, ik wil me daarbij aanpassen. Laten we meteen de daad bij het woord voegen". Direct daarna onthulde Casseres samen met 'Papa' Smeets het naambord.

Hoewel hij al tal van onderscheidingen heeft ontvangen - hij is ondermeer Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw -, was Smeets door dit eerbetoond zichtbaar ontroerd. "Ik voel me overvuldigd door het besluit van het Bestuurscollege". Hij zei, dat de vijftienjarige, die hij in de Antillen heeft gewoond, de gelukkigste uit zijn leven zijn geweest. Hij dankte namens zijn familie de autoriteiten, maar vooral de bevolking van de Antillen.

Tevens had gedeputeerde A. Diaz van Economische Ontwikkeling gesproken. Diaz beschreef de loopbaan van Smeets Sr. en de geweldige verdiensten van 'de buitengewone familie Smeets'. De gedeputeerde dankte ook de 250 werknemers bij Citco en bij het notariuskantoor Smeets-Thesseling.

VRIENDSCHAP

Minister van Financiën mr. L. Navarro benadrukte in zijn toespraak vooral zijn vriendschap met Chris Smeets, president van 'The Citco Group Ltd.' Die vriendschap, zo zei Navarro, was al tijdens hun studie aan het Radulphus College ontstaan, waar Chris de huidige minister welensgetracteerd had op een 'pan dushi' en een limonade. "Later waren we samen in Washington voor de besprekingen over het belastingverdrag en toen hebben we uitvoerig samen gedieneerd. Toch smaakte die pan dushi van toen veel beter", aldus Navarro, die tijdens zijn toespraak zwaar gehinderd werd door een gebrekkige geluidsinstallatie.

Ceremonie-meester was R. Markes werkzaam bij Citco. Hij leidde de verscheidene sprekers in. Zo ook Chris Smeets, die in eenvoudige woorden blijk gaf van zijn dankbaarheid. Hij kondigde aan, dat op het 'Plaza Smeets' een fontein zal worden aangelegd ter verfraaiing van de binnenstad.

De Citco Groep kan eigenlijk beschouwd worden als de eerste Antilliaanse multi-national met ondermeer vestigingen in New

York, Los Angeles, Londen, Rotterdam en Amsterdam, Gibraltar, Lausanne, op Aruba en de Britse Maagdeneilanden. De indirecte grondlegger hiervan is mr. A.A.G. Smeets, 'Ton' voor zijn vele vrienden.

Hij werd op 16 mei 1909 in Rotterdam geboren, waar hij ook het Lyceum doorliep. In 1934 werd hij kandidaat-notaris. Als zodanig was hij in de havenstad werkzaam, terwijl hij twee jaar later aan de Rijksuniversiteit te Utrecht als meester in de rechten afstudeerde.

In 1938 werd hij op Curaçao benoemd tot notaris. Hij wordt algemeen beschouwd als de opvolger van wijlen Jan Jacob Beaujon, de grootvader van de

aanmerking kwamen, hebben hun zetel naar Curaçao overgebracht. Notaris Smeets behandelde deze zakenverplaatsingen en wanneer bijvoorbeeld een vennootschap op Curaçao geen eigen kantoor had, werd die in het kantoor van Smeets 'gedomicilieerd'.

Bij het uitbreken van de oorlog werd mr. Smeets benoemd als lid van de Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd. Een deel van de taak van de commissie was het deblokken van eigendommen van Nederlandse maatschappijen in het buitenland. Door zijn contacten gedurende de oorlogsjaren met Nederlandse en buitenlandse maatschappijen werden er na de

...honderden mensen waren getuige van de naamsverandering van het 'Cornelis Berchplein' in 'Plasa Smeets'...

Vele beleggings- en holdingsmaatschappijen als resultaat daarvan op Curaçao opgericht. Smeets kan beschouwd worden als de 'uitvinder' van de offshore-industrie van de Nederlandse Antillen.

Daarnaast was hij op velerlei gebied actief. Zo werd hij in 1946 door de gouverneur benoemd tot lid van de Staten van de Nederlandse Antillen. Hij maakte ook deel uit van de Rijkscommissie tot regeling van de financiële gevolgen bij het verkrijgen van de autonomie. In 1963 werd hij benoemd tot waarnemend gouverneur van de Nederlandse Antillen. Die functie heeft hij vier jaar bekleed.

ACTIVITEITEN
Ook zijn sociale activiteiten zijn talrijk. Zo was hij een fervent lid van de Rotary Club en was hij gedurende vele jaren bestuurslid van het R.K. Zee-manhuis. Hij heeft talloze functies bekleed in liefdadigheidsinstellingen en op de achtergrond voor die organisaties werk verricht. Zo maakte hij ondermeer ook deel uit van het bestuur van de St. Jan's Stichting voor katholieke scholen met leken-onderwijs.

In 1973 werd Smeets als notaris opgevolgd door zijn zoon Gerard. Dat betekende niet, dat vader Smeets een rustig leven ging leiden; hij ging zich vooral bezig houden met internationale notariële aangelegenheden.

In 1983 ontving Smeets Sr. uit handen van ir. Don Martina, die toen ook premier van de Nederlandse Antillen was, een certificaat van verdienste. Dat gebeurde tijdens een lunch-bijeenkomst onder auspiciën van de Vereniging Offshore Belangen, V.O.B., waarbij hij ook benoemd werd tot eerste ere-lid van de vereniging.

SMEETSFONDS
De Antilliaanse Notariële Vereniging overhandigde toen ook een bedrag van vijftien duizend gulden voor het Mr. A.A.G. Smeetsfonds. De V.O.B. schonk bij die gelegenheid tienduizend gulden als bijdrage aan het begin-kapitaal. Het fonds verleent financiële hulp aan studenten en wetenschappers bij het samenstellen van scripties en wetenschappelijke publicaties. Zo werden gelden verstrekt aan een groep Antillianen in Nederland, die de sociologische aspecten van de off-shore industrie bestudeerden.

Smeets Sr. woont momenteel met zijn vrouw Barbara op Dordrecht, Britse Maagdeneilanden. Maar hij kan de Antillen niet vergeten. Nog regelmatig bezoekt hij onze eilanden.

Twee van zijn drie kinderen wonen nog op Curaçao: Gerard, die volgend jaar het feit hoopt te vieren, dat het notariuskantoor Smeets vijftig jaar bestaat, en Chris, die president is van 'The Citco Group Ltd.'. De derde zoon, Jan Karel, woont en werkt in New York.

Waarom 'Plasa Smeets' en geen 'Plasa A.A.G. Smeets'? Omdat het nu eenmaal zo is, dat pleinen niet naar nog in leven zijnde personen worden genoemd. Vandaar. Maar iedereen, die de naam van het 'Plasa Smeets' uitsprekt, zet er automatisch 'A.A.G.' voor.

...een stralende Smeets Sr. op 'zijn' plein, samen met gezaghebber Casseres...

voormalige gezaghebber van Sint Maarten.

OORLOG

In 1940, toen de Duitsers Nederland waren binnengevallen, waren Nederlandse bedrijven genoodzaakt - indien zij hun zaken in vrij gebied wilden voortzetten - hun zetel naar een deel van het koninkrijk te verplaatsen, dat niet was bezet.

Bijna alle Nederlandse vennootschappen, die hiervoor in

BELASTINGVERDRAG

Op zijn aanraden kwam er in 1953 een wetwijziging in de winstbelasting-verordening. Het was Smeets, die de Nederlandse Antilliaanse regering attent maakte op de voordelen van een uitbreiding van het belastingverdrag tussen Nederland en de Verenigde Staten tot de Nederlandse Antillen. Die uitbreiding kwam in 1955 tot stand. Hierdoor werd een aantrekkelijk tarief gecreëerd voor beleggings-maatschappijen met buitenlandse aandeelhouders.

ZELF aanzuigen de circulatie POMPEN voor DRIP systemen Sprinkling systemen Regenbak en zwembad pompen.

BOOSTER PUMPS
= 78229 Reigerweg =

van uytrecht
Packers, Movers, Storage & Consolidators
Kaminda Buena Vista 12, Tel. 84566

PA KARGANAN KONSOLIDADO PA ST. MAARTEN I BESINDARIO.

Heeft voor ander kastjes uit vuur gehaald

Officier eist 3,5 jaar tegen drugshandelaar

ORANJESTAD — De man L.C. (37) heeft zich de afgelopen tijd samen met anderen bezig gehouden met het verhandelen van cocaine. Officier van Justitie mr. Wijland eiste vrijdagmorgen 3 1/2 jaar gevangenisstraf tegen hem.

Beklaagde is druggebruiker en heeft zich dit jaar zeker twee keer aan de export van cocaine schuldig gemaakt. De eerste keer ging het 'goed'. Het spul werd niet onderschept en L.C. kreeg een paar honderd dollar voor zijn aandeel in de handel. De tweede keer stuurde hij per post een doos met levensmiddelen naar zijn neef in Nederland. Tussen de levensmiddelen zaten twee blikken maïskolven waarin L.C. cocaine had gedaan. Het blik had hij na de operatie weer op professionele wijze op het blik aangebracht. De partij werd in Nederland onderschept en zij in handen van geadresseerde kwam.

Op de rechtzitting verklaarde L.C. de cocaine de ene keer van een Colombiaanse vrouw te hebben gekocht en de andere keer van twee Colombiaanse mannen. In het laatste geval had L.C. het spul gekregen om verder te exporteren. Hij zou hiervoor

1000 dollar krijgen.

De Officier vond dat uit de verklaringen van de beklaagde zelf voldoende bewijs geleverd werd dat de opiumlandsverordening meermalen overtreden werd. Beklaagde is volgens de officier niet te beschouwen als een grote handelaar. Als men ziet wat hij voor zijn werk heeft gekregen, zal men zeker geen tranen in de ogen krijgen. "Hij heeft voor anderen de kastjes uit het vuur gehaald", aldus mr. Wijland die opmerkte dat ook in deze zaak onbekende Colombianen aangewezen werden als leveranciers van cocaine. Als het niet Augusto is, dan is het Roberto of Francisco, meende mr. Wijland.

De raadsvrouw van L.C., mr. Vieira- Van Regt, was van mening dat haar client een drager voor anderen is geweest en zelf geen handelaar is. Zij verzocht de rechter de Stichting Anti Drugs Aruba (FADA) in te schakelen om de beklaagde in zijn verdere leven te begeleiden. Mr. Vieira- Van Regt deed het verzoek aan de rechter rekening te willen houden met beklaagde's ziekte en de strafmaat te verlagen. Rechter mr. Mohamed zal over twee weken vonnis wijzen.

AEROPUERTO REINA BEATRIZ — De vernieuwde landingsbaan van de Arubaanse luchthaven werd door de combinatie Thiel Corporation/Havenwerken aan de directie van de Luchthaven opgeleverd. Minister Bermudez en drs. Booi spraken hun voldoening uit over de vlotte wijze van uitvoering van dit project. Aruba is er trots op de luchthaven- maatschappijen een optimale landingsbaan te kunnen bieden. Ook de directeur van de luchthaven, Michael Nicolaas, was tevreden met de oplevering. Op de foto verft Minister van Verkeer, mr. Angel Bermudez, onder het toeziende oog van velen de laatste witte lijnen op de landingsbaan.

ORANJESTAD — Een bewoner van de Venezuelastraat deed aangifte van diefstal van zijn portemonnee met zevenhonderd florin erin.

De portemonnee werd uit zijn auto gestolen, die voor zijn woning geparkeerd stond. Hij had de portemonnee op de voorbank achter gelaten. Het achterportier werd geforceerd, vermoedelijk tussen vier uur 's middags en acht uur 's avonds.

Te Santa Cruz raakten twee vrouwen slaags, omdat één van hen geld kwam innen, maar dat niet kreeg. De vrouw, die het geld moest ontvangen, werd razend en werd ter kalmering naar de politiewacht gebracht. De andere vrouw beloofde een regeling te treffen en het verschuldigde bedrag alsnog te betalen.

GEEF ARUBA KADO

met de film

"ARUBA, PARADISE IN THE CARIBBEAN"

Deze film van René van Nie is nu op video te koop op alle systemen (PAL en NTSC) VHS en BETA in de boek en souvenirwinkels. Voor meer informatie: tel. 33623.

ADRESWIJZIGING

R.J.M. VAN DER VAART

fysiotherapeut

Oud adres:

Venezuelastraat 22

NIEUW ADRES:

Beatrixstraat 24

Tel.: 22002

van 8.00 - 16.00

XMAS "EXTRA" SPECIALS!!

	SPECIAL
Electric Blender Plastic Jar, 7 spd.	53.00
Juice Extractor	26.50
Electric Tea Kettle	29.25
Hand Mixer 5 speed	33.75
Can Opener w/ Knife & Scis. Sharpner	27.25
Waffle Baker non-stick Griddle	83.55
Hair Blower PRO Style, "Hi-Tech Colors"	16.50
Super Mini Hair Dryer	18.00
Clock, Keywound Alarm	12.25
Cookware Set 7 pc. w/ copper bottom	25.90
Cookware Set 10 pc. w/ copper bottom	33.95
Deep Fry Pan, 3 pc. set	20.80
Glass Serving Pitcher 1.3 Lt.	9.60
Mixing Bowl 5 pc.	19.50
Screw type Thermal Carafe	12.25

TEVENS ONTVANGT U BIJ AANKOOP VAN IEDERE 25

gulden

een ticket om deel te nemen aan de

"Eind van het Jaar Campagne van Wimco" met als twee eerste prijzen: ieder f. 1000,- en 24 grote manden gevuld met levensmiddelen artikelen voor keuken en woning, ieder ter waarde van 250 gulden.

1e trekking

Oranjestad 27 Nov. 3.00 uur via Radio Kelboom

San Nicolas 27 Nov. 4.30 uur via Radio 1270

Grote trekking: 8 januari 1988.

Doet Uw inkopen bij:

Oranjestad
Tel.: 21381-22958-22959

Reeds meer dan 50 jaar de zaak van vertrouwen en service.

San Nicolas
Tel.: 45061-45162

MERCURIUS TRADING COMPANY

Fergusonstraat 116 - Tel.: 21470 - 22345

maakt een

NIEUWE CAMPAGNE

bekend voor inruilen van lege flessen.

van

Ron
Sibonne

- * Voor 12 Lege Flessen 2% ontvangt U een fles 2% gratis.
- * Voor 12 Lege Flessen 1% ontvangt U een fles 1% gratis.
- * Voor 6 lege Flessen 1/2% ontvangt U een fles 1/2% gratis.

Sibonné... de traditionele Rum van Aruba.

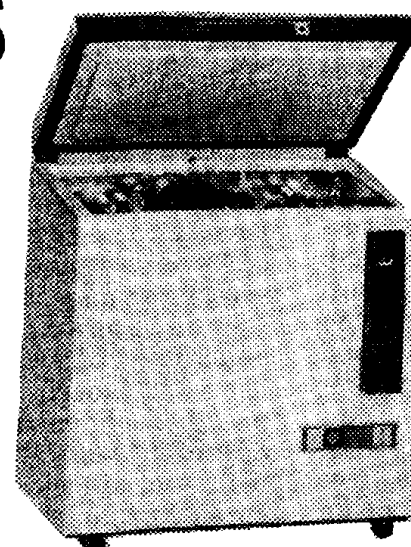
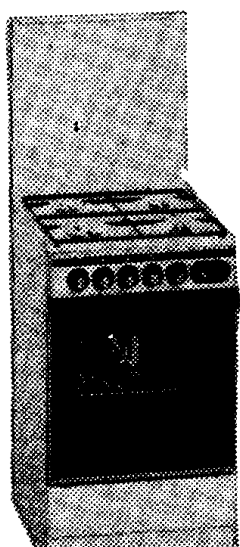
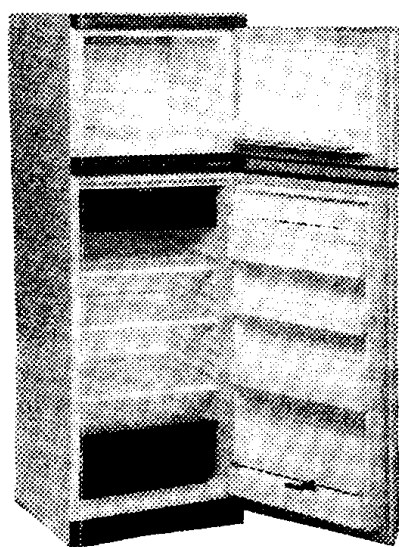

Kwaliteit — Service.

alleenvertegenwoordiger op Aruba

van het wereldbekende merk **FIDES**

Zolang de voorraad strekt

30%

Korting bij contante aankoop zonder inruil.

U neemt ook deel aan de: Campagne di Hóóóópi Premio.

Wij hebben verschillende modellen in voorraad.

FIDES

zuinig gebruik van stroom en gas.

Oranjestad

San Nicolas

Tel.: 45061 - 45162

Sociale Verzekeringsbank

L.G. Smith Blvd. z/n

Oranjestad, Aruba

BEKENDMAKING

De Directeur van de Sociale Verzekeringsbank maakt hierbij bekend dat met ingang van 1 november 1987 alle betalingen van de premies Ziekte- en Ongevallen-verzekering als volgt dienen te geschieden:

- door middel van overschrijving bij:
 - De Caribbean Mercantile Bank N.V. Rekening ZV/OV-premies no.: 923.931-6.
 - De Algemene Bank Nederland N.V. Rekening ZV/OV-premies no.: 30.59.499.
 - Aruba Bank Ltd. Rekening ZV/OV-premies no.: 192261.6.
- per cheque aan de Sociale Verzekeringsbank, L.G. Smith Blvd z/n.

Bij overmaking via de Bank gelieve Uw code nummer (kohier artikel) te vermelden. Hierdoor wordt een vlottere afwikkeling bevorderd.

Dit houdt in dat ook alle betalingen van alle premies van vóór 1984, die tot en met 31 oktober 1987 bij de Landsontvanger hebben plaats gevonden, vanaf 1 november 1987 uitsluitend aan de S.V.B. dienen te geschieden zoals hierboven vermeld.

De Directeur,
F.d.P. Ruiz.

ARUBAN DAILY

ENTERTAINMENT

L.G. Smith Blvd.
Oranjestad, Aruba.
De topnightclub van Aruba.

Zondag 8 November

van 1.00 tot 10.00 uur

GRAND CARNIVAL BANDS PARTY

fundraising voor 25ste Jeugdcarnaval

Er wordt geen alcoholische dranken

verkocht, wel zijn er tien orkesten en

bands voor de muzikale omlijsting.

Floating Restaurant

BALI

Onder directie Leny & Eduardo

Ellis.

Open: 11.00 - middernacht.

Happy Hour: 6.00-8.00 Taly

Wever.

Zakenlunches: o.a.

Nassi Rames en Verse Vis.

GOLDEN TULIP

ARUBA CARIBBEAN

RESORT & CASINO

FANDANGO NIGHTCLUB

proudly presents:

THE LADIES OF THE 80's

a LAS VEGAS revue with 4

leggy female dancers, THE

LATIN COWBOYS & your fa-

vourite local mariachi-band

PERLAS DEL CARIBE.

daily curtain time 10.30 p.m.

Club open from 8:00 p.m. till 2:00 a.m.

Cover charge show-time \$5 min. 2 drinks

For reservations please call 33555

De tijd breekt weer aan, dat

U gezellig met personeel of

gezin wilt gaan dinieren.

Doet het dan in de gezellige

sfeer met uitstekende service in

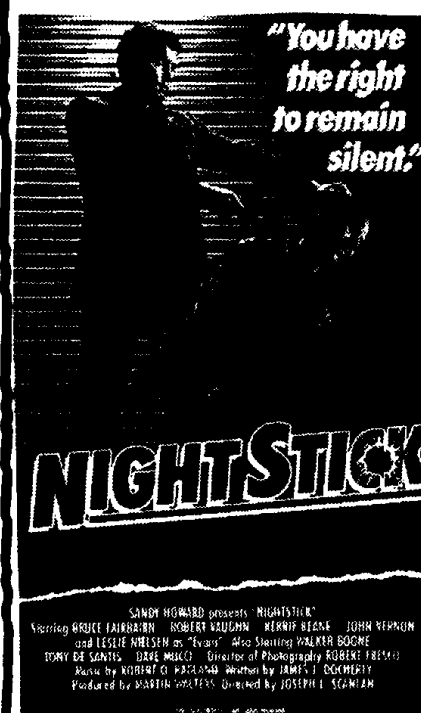
Wij verzorgen ook Uw catering. - Tel. 22977 en 27833

Boulevard Theatre

I

TODAY
at 8:15 p.m.

action 18 yrs.

II

at 12:00 p.m.

sex-movie 18 yrs

Boulevard

I

SUNDAY at 6:00 p.m.

all ages

Drive - In

TODAY

at 8:30 & 12:00 p.m.

SUNDAY at 9:00 p.m.

drama 14 yrs.

BOULEVARD

II

TODAY

at 8:45 p.m.

Comey 14 yrs.

PLOEGSTOFFEN

VOOR

Bekleding, Gordijn-

nen, Romen shades

en rolup curtains.

Mozartstraat 12

Tel.: 26020

B.J. ARENDS & SONS

PLYFORM OR WAFERBOARD?

CALL 27650 - DAKOTA

CALL 45666 - SAN NIC.

CALL 24250 - O'STAD

B.J. ARENDS & SONS

Jose Capricorne directeur Akademia di Arte

"Natuurlijk is er weinig geld, maar de overheid moet toch de cultuuruitingen van het eigen volk stimuleren?"

dienen, zoals het onze, moeten de mensen zelf iets maken om te kunnen verdienen. Onze maatschappij op Curaçao is een geldconsumptie- maatschappij en in onze maatschappij wordt creativiteit nog niet gestimuleerd. Men denkt altijd in de eerste plaats: "Wat brengt het op?" Dat zie je bijvoorbeeld ook bij de producten van Obra di Man. Men dacht niet: "Ik maak iets dat mooi is", maar: "Ik maak iets om te verkopen". Die gedachte moet veranderen.

Wat zijn de mogelijkheden voor de studenten, die de Akademia di Arte gevolgd hebben?

"Op Curaçao is veel talent, maar er is geen referentie- kader. Er zijn niet veel gallery's of expositie- mogelijkheden. Een kunstenaar, die van zijn kunst kan leven, kent men hier bijna niet. De akademie is een opleidings- instituut en voor zo'n opleiding moet ook een markt zijn. De studenten moeten na hun opleiding aan de slag kunnen. We moeten eraan werken, dat dat veld uitgebreid wordt. Dat kan in de particuliere sector, maar ook het overheids- beleid moet eraan vastgekoppeld worden en daar is, helaas, nooit geld.

MUURSCHILDERINGEN

Toch zouden er voor kunstenaars mogelijkheden genoeg zijn. Geef ze een kans door ze te laten meewerken met het ontwerpen van een nieuwe wijk, met het kiezen van de kleuren, met het maken van muur- schilderijen, het ontwerpen van inrichtingen. Op Curaçao wordt op deze terreinen bijna nooit sa-

mengewerkt met een kunstenaar. Het gebeurt slechts een enkele keer op initiatief van enkele architecten, zoals een Tom Janga en een Dito Abad, bij de bouw van respectievelijk de nieuwe bibliotheek en de Sociale Verzekerings Bank".

Meestal gaat dat heel moeilijk. Capricorne geeft het voorbeeld van de verbouwing van het Hof van Justitie waar een bepaald bedrag was uitgetrokken voor de kunst- inrichting. Hem was gevraagd een voorstel te doen. Capricorne wilde een commissie van deskundigen benoemen, die een vijftal kunstenaars zou uitnodigen werk te laten zien. Daarna zou de commissie beslissen wat geplaatst zou worden. Een van de commissieleden moest de architect zijn, die voelde daar echter niet zoveel voor. Hij wilde niet praten en vroeg gelijk naar de prijs. Capricorne bleef volhouden en diende zijn voorstel officieel in. Dat is al maanden geleden en hij heeft nooit meer iets gehoord. Capricorne vreest dan ook dat de architect de kunstwerken in het buitenland zal gaan kopen.

Tijdens het gesprek over de verschillende mogelijkheden voor kunstenaars op Curaçao, wordt Capricorne steeds enthousiaster. Het lijkt erop alsof hij tijdens het praten steeds nieuwe mogelijkheden ontdekt.

CULTUURUITINGEN

"Er zijn zoveel open plekken in de stad waar wat mee gedaan kan worden, waar beeldend werk moet staan. Ook de gebouwen op Hato, die zijn zo kaal. En het talud van de weg naar Hato.

Dat zou een echt welkom moeten bieden aan de bezoekers van het eiland. Bij alle projecten, die met het geld van ontwikkelings- samenwerking gerealiseerd worden, zou best 1 à 2% aan kunst besteed kunnen worden. Ook de aankoop van kunst ter verfraaiing van de gebouwen van de lands- en eilandsdiensten is minimaal. Natuurlijk is er weinig geld, maar de overheid moet toch de cultuuruitingen van het eigen volk stimuleren?"

Hij pleit ook voor een nationaal museum, waar te zien is wat er aan kunst gedaan is door inwoners van de Antillen in het verleden maar ook van de tegenwoordige tijd. Niet alleen op het gebied van beeldende kunst, maar ook wat betreft literatuur, muziek en dergelijke. "Waar zijn de manuscripten van onze musici gebleven? Die horen thuis in het documentatie- centrum van een museum. De meeste mensen verstaan nu onder "nos kultura" de tambu's en de volksdansen. Dat zijn echter geen levende cultuuruitingen. Die worden kunstmatig in stand gehouden, maar het is oud en dood. Het Curaçaosch Museum is een cultuur- historisch museum en de mogelijkheden daarvan zijn veel te beperkt. Daarbij is het een particuliere aangelegenheid en geen nationaal museum."

SAMENGAAN

Er is sprake van een samengaan van verschillende instituten voor hoger onderwijs met de UNA. Is er ook gedacht over samenwerking van de Akademia di Arte met de UNA?

Bij het antwoorden van deze

vraag blijkt Capricorne echt een kind te zijn van zijn eigen maatschappij. Hij denkt niet in de eerste plaats aan de organisatie, ook niet aan een "L'art pour l'art"- principe, maar hij denkt aan de aanpassing en de toepassing van de kunst bij de technische faculteit, commerciële dus. "Een samenwerking van de Akademia di Arte met de UNA zie ik nog niet zo zitten. Er zou dan gezocht moeten worden in de richting van de omgevingskunst en de industriële vormgeving; misschien aan een monumentale afdeling of een richting publiciteits- vakken. Er zouden dan nieuwe specialisten en veel geld nodig zijn en ik denk niet dat dat er is."

FLEXIBILITEIT

Capricorne voelt meer voor een aansluiting bij de Pedagogische Akademie, zodat de onderwijzers een meer gespecialiseerde opleiding krijgen en de kunstvakken niet meer gaan zien als bijvakken, maar als belangrijke specialisaties. Een akademie moet vooral ook niet te groot worden of ingebouwd worden in een te log instituut, want een akademie heeft flexibiliteit nodig. Daarbij komt dat de akademie nog steeds in een periode van opbouw zit en dat de eerste vijfentwintig jaar ook nog wel zal blijven.

Achter het bureau van José Capricorne staat een open kast met boeken over verschillende schilders, kunststrategieën, fotografie en toneel. Er liggen prachtige plaatwerken en tijdens ons gesprek komen er telkens docenten binnenlopen om

de boeken te raadplegen. Ze zoeken illustratie- materiaal bij hun lessen om de studenten verder te helpen. Op mijn vraag of die boeken uit de Openbare Bibliotheek komen, trekt José Capricorne een tragisch gezicht.

BIBLIOTHEEK

"Dit is de opbouw van een nieuwe bibliotheek van de Akademia zelf. De Akademia zat vroeger in het Quarantaine- gebouw op Mundo Nobo en is verhuisd naar het gebouw van het St. Thomas College. Tijdens die verhuizing zijn heel veel boeken weggeraakt en bijvoorbeeld ook alle dia's. Niemand weet waar die gebleven zijn. We moesten weer helemaal opnieuw beginnen met de opbouw van een eigen bibliotheek."

Na het gesprek met Capricorne loop ik langs de diverse lokalen waar de studenten aan het werk zijn. De groep dansexpressie zit in een kring om de leer- raar, die met een theorie- onderwerp bezig is. Er is voor een bezoeker dus weinig te zien en ik loop door naar de volgende ruimte.

Hier is de workshop bezig van Rudy Martina. Martina is een Curaçaose kunstschilder, die in Nederland woont en werkt en daar onder andere veel bekendheid heeft gekregen met zijn muur- schilderijen voornamelijk in Den Haag. Hij exposeert op het ogenblik in het CCC en geeft daarnaast voor de leerlingen van de Akademia di Arte twee workshops. Een voor een groep beginnende studenten en één voor een gevorderde groep. De studenten hebben tekeningen gemaakt van hun medestudenten en Martina gaat rond, geeft aanwijzingen, legt uit wat verkeerd ging en hoe het beter kan.

In de beeldhouwgroep zijn maar drie studenten aan werk. Na de pauze worden de anderen verwacht. De eerste student is nog een beginnende. Hij is een kleitegel aan het maken die later gebruikt zal worden om een mal te maken, zodat hij met dit ene ontwerp allerlei mogelijkheden kan uitproberen. De tweede student maakt van klei een buste van een vrouw. De derde is met dezelfde opdracht bezig, maar is al een paar stadia verder. Zij is, onder het toezicht oog van docent Frank van de Loo, met hamer en beitel de gipsen gietvorm aan het afhakken van haar gipsen beeld. Telkens denk ik dat ze een oog of de neus zal meenemen, maar het loopt goed af. Als ik twee dagen later weer kom, is het beeld er op een kleine beschadiging bij het oor, heel uitgekomen en zo'n beschadiging is weg te werken, verzekert Van de Loo.

GECONCENTREERD

In weer een andere ruimte onderzoekt men de mogelijkheden van het werken met verschillende materialen. De studenten zijn begonnen met een bloemtekening. Die bloemvormen hebben ze gestyleerd en daar zijn ze nu verder mee aan het experimenteren. Ze werken met textiel, papier, verf en wat verder bruikbaar is. Zo kan de verf door gaatjes in het papier gedrukt worden en biedt ook het dessin van de textiel onverwachte kansen. Deze studenten komen van Santa Martha; ze zijn zeer geconcentreerd bezig en hebben weinig oog voor het bezoek, maar ik heb toch het gevoel dat ik stoor.

Fotografen werken in de donkere kamer en daar ga ik dus helemaal niet naar binnen. Iedere avond zijn er andere cursussen of andere studenten- groepen. Aan de muren in de gang hangen de waterverf- schilderijen, die de kindergroep gemaakt heeft. In de aula is het kaal op het ogenblik. Aan het eind van de maand hangen daar weer werken van studenten van de Akademia, "proefwerken" en examenstukken. Zo kunnen de studenten elkaars werk zien en beoordelen en ook hun werk tonen aan bezoekers van de akademie.

WARM

Op dat laatste legt Capricorne de nadruk. De Curaçaose bevolking moet warm gemaakt worden voor de beeldende kunst, maar dat kan niet alleen gebeuren door de Akademia di Arte en zijn studenten en docenten. Dat moet door de overheid ondersteund worden. Daarbij duikt het oude geldprobleem weer op: met meer geld is meer mogelijk. Als de overheid meer geld had, zou meer geld uitgegeven kunnen worden aan kunst en aan een kunst- stimulerings- beleid.

ER WORDT OP CURAÇAO volgens directeur José Capricorne van de Akademia di Arte, nog veel te weinig gedaan met de cultuuruitingen van het volk. Er is veel lokaal talent aanwezig, zo meent Capricorne, maar er is geen referentie- kader.

De markt is ook veel te klein voor de studenten die aan de kunstakademie afstuderen, die komen moeilijk aan de slag. **EL CASIMIRI** bracht een bezoek aan de Akademia di Arte en sprak met José Capricorne over zijn wensen en de kritiek die hij heeft. Bijvoorbeeld op de overheid die veel meer zou moeten en kunnen doen voor lokale kunstenaars.

Er zullen maar weinig expositieruimtes zijn met gebrandschilderde ramen en wijwaterbakjes langs de muren. De kapel van de Fraters, in het gebouw van het St. Thomas College aan de Roode weg, is er zo één: de aula van de Akademia di Arte. Dat gebouw is gemaakt voor het geven van onderwijs en zou dus een ideale omgeving moeten zijn voor een Akademia di Arte. Dat is evenwel niet het geval. Het licht van de kapel is sfeervol, maar het tentoongestelde werk komt niet goed tot zijn recht en ook de lokalen zijn duidelijk niet voor dit soort onderwijs ontworpen. Er zijn problemen met ruimte, water, ovens en licht. Het oude quarantaine- gebouw, waar de kunst- akademie eerst gehuisvest was, voldeed beter aan de eisen. Hier is het vaak behelpen.

TE WEINIG

José Capricorne is directeur van de Akademia di Arte op Curaçao en vindt dat deze niet vergeleken kan worden met een kunstakademie in Nederland. "Er is op Curaçao geen traditie in de beeldende kunst. Er is geen referentie- kader. Er wordt op de basisscholen ook veel te weinig gedaan om de creativiteit van de leerlingen te bevorderen. De jongelui, die naar de akademie komen, moeten praktisch van de grond af beginnen. De opleiding is daarom aangepast aan de plaatselijke situatie."

Voor jongeren, die naar Nederland of elders willen gaan voor een kunstopleiding, is de akademie wel een goede "stepping-stone", zo denkt Capricorne. "Verschillende leerlingen volgden eerst hier enkele jaren de akademie om daarna over te stappen naar de kunstakademie in Nederland. De kernopleiding wordt door vakmensen gegeven. De studenten krijgen hier een goede basis." Dat het een avondopleiding is, betreurt Capricorne evenwel. "Een dagopleiding zou natuurlijk veel meer mogelijkheden geven.

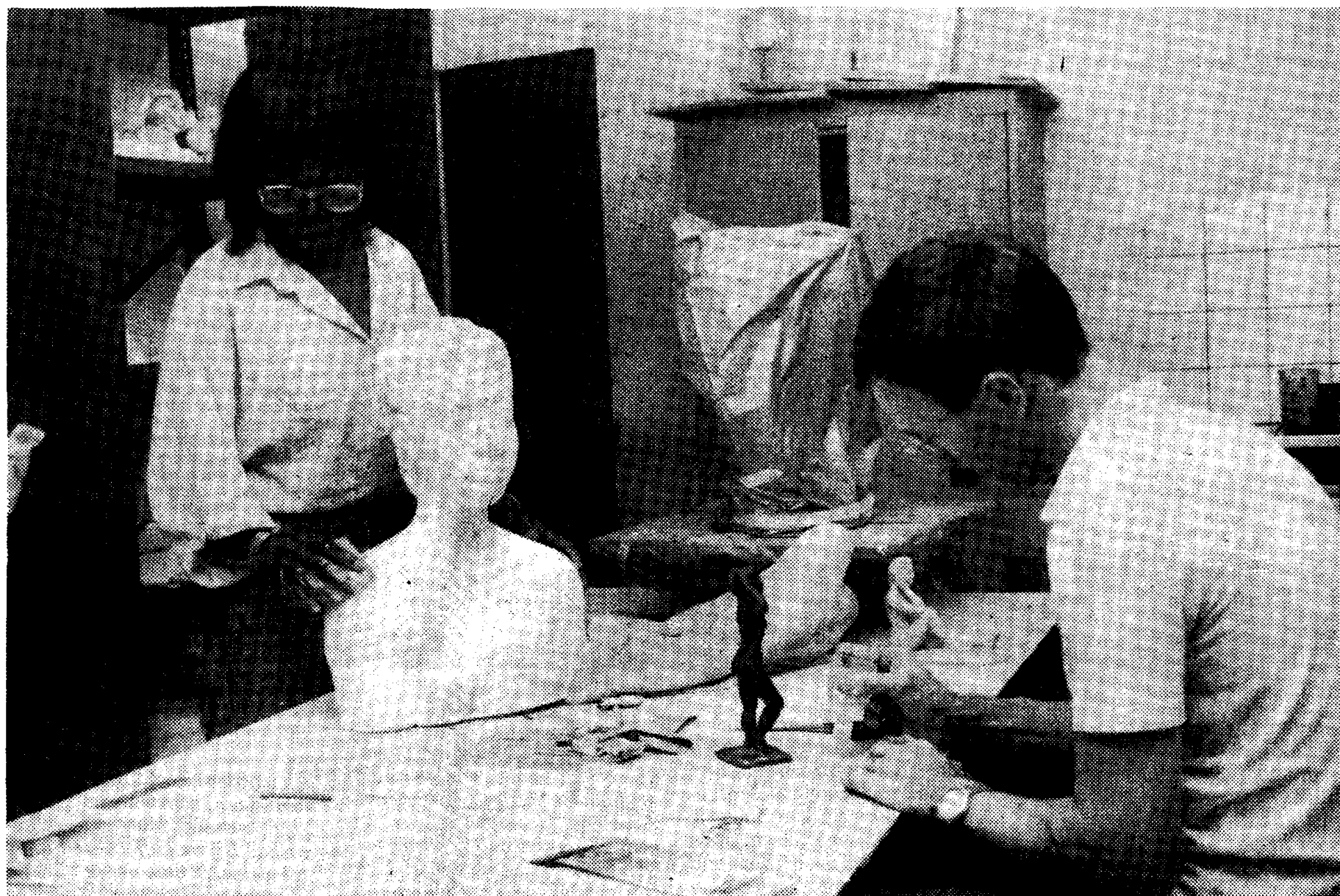
Het is goed dat de studenten die hier klaar zijn, daarna naar het buitenland gaan om zich te oriënteren en te specialiseren. In een groter land, zoals Venezuela, de VS of Nederland zien ze veel meer kunst. Er is hier weinig vergelijkings- materiaal. Zodra op Curaçao iemand met verf en een penseel bezig is, noemt men hem een schilder. In een groot land zijn duizenden met verf en penseel bezig, maar wordt maar een enkeling schilder. Dat blijft altijd een probleem van het wonen op een eiland. Het beste kunnen de studenten hun opleiding hier afmaken en daarna verder gaan kijken en zelf ontdekken wat er allemaal "te koop" is in de wereld. Op die manier maak je een kans.

In Nederland vallen veel studenten aan een kunstakademie na één jaar af. In mijn tijd was dat anders. Toen waren er maar weinig aanmeldingen voor de kunstakademie. Kunst was toen niet in. Alleen een paar vreemde figuren wilden die richting in. Nu is dat anders. Creativiteit wordt tegenwoordig veel meer gestimuleerd en er zijn elk jaar veel aanmeldingen voor de kunstakademies.

HEEL RIJK

Op de vraag naar de herkomst van de studenten vertelt José Capricorne, dat de meeste studenten van de MAVO komen. "Dat zijn de kansarmen van onze maatschappij. Kunst bloeit in gemeenschappen, die of heel rijk zijn of heel arm. Met veel geld kun je veel kunst kopen, maar veel geld stimuleert niet om zelf creatief bezig te zijn of het zou moeten zijn om nog meer geld te verdienen. Als je niet veel geld hebt en geen hoge opleiding waarmee je veel geld kunt verdienen, moet je zelf iets zoeken om te doen, zelf iets produceren. Als je daarbij geen geld kunt investeren, moet je het zoeken in je eigen creativiteit."

In een land met steeds minder mogelijkheden om geld te ver-

DE AKADEMIA DI ARTE

werd in 1969 opgericht met als doel de mensen van Curaçao de mogelijkheid te geven kennis te maken met kunst in het algemeen en daarbij aan ieder, die bezig wil zijn met beeldende kunst voor zijn of haar eigen ontwikkeling, daartoe een kans te bieden.

De akademie kent een vierjarige opleiding voor toegestane kunst. De studenten van deze opleiding krijgen een algemene beeldende vorming, die het hen mogelijk maakt te werken voor de plaatselijke commerciële markt, zoals het maken van reclames, het etaleren, het ontwerpen van stands en het

ontwerpen van reclame- campagnes.

Er is slechts een kleine groep, die deze opleiding volgt. Het streven is naar een studenten- aantal van ongeveer tien. Op het ogenblik volgen zes studenten deze opleiding. De meeste studenten aan de akademie, ongeveer 150 in totaal, volgen de losse cursussen, die de akademie organiseert op allerlei gebied.

Zo zijn er cursussen vrij tekenen, kop- en figuur- tekenen, schilderen, keramiek, kop- en figuurboetseren, beeldhouwen, dramatische expressie (toneel en dans), fotografie en kunstgeschiedenis.

Deze cursussen duren over

het algemeen twee jaar en worden afgesloten met een getuigschrift. De vier- jarige kernopleiding wordt afgesloten met een diploma. De akademie werkt samen met de Dienst Cultuur van het eilandgebied, die de akademie ook financiert, en verzorgt bijvoorbeeld ook een cursus voor de verpleegster- opleiding, het IVI, en voor de mensen, die werken op Santa Martha, zodat die kennis kunnen maken met creatieve therapie.

Daarnaast organiseert de akademie workshops korte cursussen, waaronder een aantal voor kinderen tussen de acht en twaalf jaar. Zij kunnen teken- en schilderlessen volgen, maar ook meedoen

met dramatische expressie.

Tenslotte zijn er nog de exposities. In de eerste plaats van het werk van de eigen studenten, maar ook van anderen, die naar mening van de leiding een stimulans nodig hebben. Er zijn mensen, die wel bezig zijn met kunst maar die zichzelf geen kunstenaar noemen of dat niet durven en met zo'n expositie probeert men hen over hun drempelvrees heen te helpen.

Tegelijk wil men de bevolking stimuleren naar de exposities te komen kijken, want ook daar heerst drempelvrees. Men wil dus dat de mensen laten zien waar ze mee bezig zijn en dat de anderen komen kijken.

Verslag van een bezoek aan religieuzen: Zuid-Afrika erger dan ik dacht

GEDURENDE EEN MAAND bezocht een kleine groep religieuzen samen met een staf-medewerker van het Missionair Centrum te Heerlen, Zuid-Afrika en Namibië. Bruno van der Made was een van hen en vertelt erover in het Mededingsblad van de Broeders van Maastricht.

ONZE TOCHT BEGON in Johannesburg, een mooie stad met ongeveer één miljoen inwoners. Soweto, de zwarte woonstad die er bij hoort, telt er naar schatting twee miljoen, maar op de grote kaart, die ik van Zuid-Afrika heb, wordt Soweto niet aangegeven. Twee miljoen zwarten kun je best vergeten. Johannesburg heeft een indrukwekkend centrum met mooie en vooral ook hoge gebouwen. De namen Shell en Philips prijken in grote letters op indrukwekkende gevels, Holiday Inn en andere bekende hotels zijn aanwezig en je komt ook de grote bekende banken tegen.

De blanke inwoners van Johannesburg gaan keurig gekleed en alle overdaad en luxe, die wij in Europa kennen, ligt hier in de etalages uitgestald. Je ziet ook zwarte mensen; zij doen het gewone en het vuile werk. Je kunt dan denken: ook bij ons in Nederland wordt zulk werk vaak door niet-Europaan gedaan. Nee, je hoeft niets schokkends of verbazingwekkends te zien; een toerist kan zich in dit blanke Johannesburg heerlijk thuisvoelen.

Heel Zuid-Afrika is trouwens voor toeristen aantrekkelijk: een prachtig land met uitstekende wegen, grote natuurreservaten en zonnige stranden. Wat je ook zoekt Zuid-Afrika heeft het. Een aardige bijzonderheid is nog, dat Zuid-Afrika door de lage koers van de rand voor buitenlanders goedkoop is; een pakje sigaretten kost ongeveer zestig dollarcent en voor benzine betaalden wij rond vijftig per liter. Voor een toerist zijn er in Zuid-Afrika geen problemen; hij zal niet veel ellende tegenkomen; er lijkt geen vuiltje aan de lucht. Maar enkele weken Zuid-Afrika waren voldoende om te horen en te ervaren, dat er in dit land twee werelden zijn: de blanke wereld van de macht, rijkdom en luxe naast een niet-blanke wereld van armoede, uitbuiting en rechteloosheid. Laat niemand mij meer zeggen, dat het zo erg niet is. Het is erger dan ik vermoedde; het vreet heel ver door in het gewone leven van iedere dag; het is door de wet gereguleerd onrecht, onrecht als systeem.

Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat alle blanken slecht zouden zijn; het systeem is slecht en veel blanken zijn hopeloos blind, bang om de waarheid te ontdekken, of zij leven zo afgeschermd, zo apart, dat zij gewoon niet weten wat er aan de hand is.

CONTROLE, POLITIE, VERKLIKKERS

Hoe handhaaf je onrecht? In Zuid-Afrika is daar een goed-functionerend apparaat voor opgebouwd. Het werkt voor een groot deel onzichtbaar, maar telkens weer bespeur je de aanwezigheid ervan:

- De eerste avond, dat wij in Johannesburg waren, wilde niemand van ons groepje even telefoneren. Onze gastvrouw zei terloops: "Wees een beetje voorzichtig met wat je zegt; onze telefoon wordt afgeluisterd".
- Wij hadden een bespreking met enkele mensen, die werkten voor de bisschoppen-conferentie. Eén van hen zei: "Wij hadden vijf vrijgestelden; één van hen zit nu gevangen, een ander is ondergedoken".
- In Soweto ontmoetten wij een zwarte huisvader van middelbare leeftijd. Hij deed sociaal werk in de parochie. De man vertelde, dat hij een aantal weken gevangen had gezeten. Het was een uiterst sober verhaal, maar:

- "Voor de periode van eenzame opsluiting was afschuwelijk". Graag de deur dicht bij dit verhaal en geen cassette-recorder aan.
- Wij hadden een gesprek met Albert Nolan, de bekende theoloog, maar niemand mocht weten, dat hij in huis was. Hij houdt zich zich schuil voor de politie.

- Een Nederlandse dame, die al lang in Zuid-Afrika woont, vertelde, dat ze kort geleden de politie in huis kreeg, omdat ze een groepje vrouwen uit Soweto ontving. De burens hadden de politie gewaarschuwd.

- Ik hoorde op een dag toevallig, dat de zuster die ons in haar auto naar huis reed, de volgende morgen bij de politie moest komen om vragen te beantwoorden.

- Een pastoor vertelde ons, dat kort geleden driehonderd mensen uit zijn parochie tijdelijk vastgezet waren, omdat ze een vergadering hielden. Wegens de staat van beleg mocht dat niet. Zijn eigen huis was grondig doorzocht; allerlei papieren werden meegenomen.

- Een zwarte jongeman, die voor de bisschoppen-conferentie werkt, hoorde ik zeggen: "Als je een vreedzame betoging organiseert, moet je erop rekenen, dat je ook een begrafenis moet organiseren".

Geloof me, ik kan nog meer voorbeelden geven: de oogst van een paar weken! We hebben er niet naar gezocht; je loopt er gewoon tegenaan.

ONMENSELIJK

In Zuid-Afrika heerst onder de zwarte bevolkings-groep vaak bittere armoede; zo erg, dat je er terneergeslagen van wordt. Maar ik moet eerlijk zijn: ook in andere, onafhankelijke Afrikaanse landen ben ik afschuwelijke armoede tegengekomen. Er zijn mij echter in Zuid-Afrika twee zaken angstig duidelijk ge-

Eerste voorbeeld: "Onverwacht" is de naam van een zwarte woonstad behorend bij Bloemfontein. Stevig doorrijden hadden wij met een auto ongeveer een uur nodig om er te komen (houd de zwarten op afstand!). Tientallen bussen rijden dagelijks van Onverwacht naar Bloemfontein en terug. Zij stoppen aan de rand van Bloemfontein. Veel arbeiders moeten dan nog kilometers ver lopen om bij hun werk te komen. Iemand vertelde mij, dat zijn schoonbroer iedere dag om drie uur opstaat om op tijd op zijn werk te zijn, en pas 's avonds om half negen weer thuiskomt. Hoe houdt een mens dat vol? En het kan niet anders, want hij mag niet zomaar dichterbij de stad gaan wonen. Hij hoort in Onverwacht thuis; alle "dingen" op hun plaats; dat is overzichtelijk en veilig.

Tweede voorbeeld: Wij sliepen een nacht in Quaqua, een klein homeland voor zwarten in de provincie Oranjevrijstaat. Nog niet zo lang geleden woonden hier bijna geen mensen; nu ongeveer driehonderdduizend. Er zijn nogal wat mensen komen wonen, die eerst op farms werkten. Het volgende kan bijvoorbeeld gebeuren: mensen worden oud; zij kunnen niet meer werken en mogen dan niet op de boerderij blijven wonen. Eerst mochten zij niet zomaar weg, nu moeten zij wel. Wie niet productief(!) is, moet naar een homeland. Zo ruim je ook oude dingen op. Het is voor een "onbeschaafde" zwarte echter ondenkbaar, dat hij zijn hulpbehoevend wordende ouders in de steek zou laten; een van de zoons gaat met zijn gezin dus ook maar

...taak op platteland...

doordringt in heel de maatschappijen zoveel leed veroorzaakt, allereerst bij zwarten, maar ook bij blanken. Een blanke huisvader, die niets van apartheid moet hebben, heeft me een uiterst droef verhaal verteld over het leed, dat in een gezin kan komen, als een van de kinderen huwt met een vrouw die vóór apartheid is.

Apartheid vreet door in gezinnen en ook in religieuze gemeenschappen. Ik heb in korte tijd een aantal zwarte en blanke religieuzen ontmoet, die op de bres staan in de strijd tegen apartheid en ik heb diepe bewondering voor hen, want zij riskeren veel. Maar beslist niet alle religieuzen denken wat dit betreft in dezelfde richting. Soms verbaas je je over hun opstelling. "Jammer, maar apartheid is als t.b.", hoorde ik iemand zeggen. "Je kunt er ongemerkt door geïnfecteerd worden". Gesprekken over apartheid kunnen fel en pijnlijk zijn, ook in religieuze gemeenschappen.

Een aanmerkelijk deel van die tijd vulde hij met een boeiende beschouwing over tekens van hoop, die je moet willen zien en waar je iets mee moet doen.

Tot slot nog dit: de tweede avond van ons verblijf in Johannesburg waren wij in een kleine schouwburg, het Markttheater. In een zaaltje waar ongeveer vijftig toeschouwers in konden, zaten wij twee zwarte acteurs het spel *Woza Albert* opvoeren. Het heeft diepe indruk op me gemaakt. In een grote reeks elkaar snel opvolgende taferelen werden vele facetten van de situatie in het land uitgebeeld; zeer suggestief, met veel pantomime, met teksten in het Engels en in het Afrikaans, met zang, met kreten, met het nabootsen van allerlei geluiden. Eigenlijk draaide heel de voorstelling, die anderhalf uur duurde, om de vraag: *Zou Morena* (dat is in Sotho-taal: de heer, de verlosser, God) in Zuid-Afrika geboren kunnen worden, willen worden, mo-

Strijd tegen de aanpassing

Boesak: kerken lopen achter op maatschappelijke groepen

LUNTEREN — De kerken in Zuid-Afrika lopen achter bij de maatschappelijke organisaties in het land, zoals het Verenigd Democratisch Front. Daar zijn ze veel verder in het nonraciale beleid en de manier waarop mensen van verschillende rassen met elkaar optrekken. Een schande voor de kerken, zo vindt dr. Allan Boesak.

Het is zijns inziens echter niet waar, dat de kerk niets meer te zeggen heeft in het land. "Vooral op het platteland waar de zwarten op een ontzettende manier worden benadrukt, kan de kerk nog heel veel doen bijvoorbeeld op het gebied van politieke vorming. Als de kerk het niet doet, gebeurt er niets. Op het platteland is de kerk het enige standhoudende instituut voor de mensen".

Boesak, synode-voorzitter van de Nederlandse Gereformeerde Sendingskerk en tevens voorzitter van de Wereldbond van Hervormde en Gereformeerde Kerken (WARC) sprak in Lunteren de synode voor de gereformeerde kerken in Nederland toe. De grote taak voor de Zuid-Afrikaanse kerken, die twee jaar onder de nootdostaal leven, is de strijd tegen de gewenning aan de situatie, aldus Boesak. "Het grote gevaar is dat mensen gewend raken aan het feit, dat de kinderen gevangenzitten, kerkdiensten worden verstoord en onduidelijk is wie vriend of vijand is. De kerk moet daarom zichzelf en de wereld blijven herinneren aan het lijden van anderen en aan wat de strijd daartegen tot nu toe heeft gekost. De strijd tegen apartheid is de strijd tegen de aanpassing".

Door zwarten tegen zwarten

Ds Barnhoorn: met Hervormde hulp gruweldaden bedreven

STRIJEN — "Nu, weken later nog, weten wij ons bij voortduring geconfronteerd met een video-opname, die ons een blik vergunde op de gruweldaden, door zwarten veelal met een beroep op het Evangelie tegenover zwarten bedreven. Wie deze beelden — in Nederland niet vertoond — gezien heeft, vraagt zich vertwijfeld af wat de niet-blanke bevolking te wachten staat wanneer het zo vurig bepleite «one man one vote» in de praktijk zal worden gebracht".

Met verbijstering realiseren we ons dat de bewegingen die gruweldaden bedrijven, hiertoe mede door geld uit de Nederlandse kerken (wereldiakoonaat) in staat worden gesteld". Dit schrijft ds J.G. Barnhoorn te Strijen, lid van de Hervormde synode, in zijn "Indrukken uit Zuid-Afrika". Barnhoorn nam in mei deel aan de reis van negentien predikanten en twee ingenieurs naar Zuid-Afrika. De reis was georganiseerd door het Comité Overleg Zuid-Afrika (COZA), dat in 1978 op initiatief van oud-burgemeester J.J.G. Boot te Hilversum werd opgericht. Dit comité streeft er onder meer naar bij het Nederlandse volk begrip aan te kweken voor het streven van de Zuid-Afrikaanse regering naar de opbouw van een sociaal-economische gemeenschap van vrije volken in Zuid-Afrika.

Tijdens de vele contacten werd er steeds weer op gewezen, dat de Zuid-Afrikanen zich niet in de laatste plaats gedreven weten "door het ons inziens oprechte verlangen de christelijke beschaving naar vermogen voor ondergang te behoeden", aldus Barnhoorn. Het is niet de bedoeling de toestand in Zuid-Afrika veel mooier te willen voorstellen dan zij in werkelijkheid is. Barnhoorn pleit voor een eerlijke benadering van de kolossale problemen van het land en voor een oprecht christelijke benadering (niet veroordelen, maar de waarheid zoeken). De boodschap van verzoening sluit volgens Barnhoorn het gesprek met de

ander niet uit, maar juist in — ker met hem, die naar onze mening verkeerde wegen bewandelt.

Secretaris episcopaat

Proces tegen Mkhathshwa verdaagd

PRETORIA — Het proces tegen de secretaris-generaal van de Zuid-Afrikaanse bisschoppenconferentie, pater Smangaliso Mkhathshwa, is opnieuw verdaagd. De zwarte pater werd borgsom vrijgelaten en moet november terugkomen. Mkhathshwa werd vorig jaar onder de nootdostaal gearresteerd en heeft een jaar in de gevangenis doorgebracht zonder dat een officiële aanklacht tegen hem was ingediend. Dit jaar werd hij op borgsom vrijgelaten. Hij is nu beschuldigd van verdragen wapenbezit en het aanzetten van jongeren tot oproer.

Kerkenraad Zuid-Afrika

SACC pleit voor sancties

JOHANNESBURG — Zuid-Afrikaanse Raad van Kerken (SACC) heeft de Westelijke landen opnieuw opgeroepen om economische sancties tegen Zuid-Afrika te nemen. Daarmee heeft de SACC op de Amerikaanse president Reagan, zich tegen scherpere sancties had uitgesproken. "Wij geloven, dat dit de enige mogelijkheid is om verandering met een minimum aan geweld te bereiken", aldus de verklaring, die is ondertekend door de nieuwe SACC-secretaris, Frank Chicane. Blijkens de organisaties waarin de onderdrukte mensen van Zuid-Afrika zijn verenigd, is de meerderheid van hen voor een politieke en economische boycot van Zuid-Afrika.

jeugdige militanten: ...vechten voor toekomst...

worden. Het systeem is er op ingesteld, dat de zwarte bevolking arm, onontwikkeld en rechteloos blijft. Zo'n zwarte bevolking is een goedkope arbeidsreserve voor het kapitaal en daar moet niet te veel aan veranderen. Dit zal in alle toonaarden ontkend worden, en wat ik hier schrijf, zal communistische propaganda genoemd worden, maar het is wel waar.

Daar sluit bij aan, dat zwarte mensen in Zuid-Afrika beschouwd worden als dingen, niet als mensen, of zoals Albert Nolan zei: als objects, niet als subjects. De grote dreiging voor het huidige systeem bestaat juist hierin, dat de zwarten zich bewust worden, dat zij subjects zijn, mensen met gelijke rechten als de blanken, geen dingen, die je kunt gebruiken of weggooien. Zij zijn geen minderwaardige wezens, die slechts dienen om ervan te profiteren, maar die je verder zoveel mogelijk op afstand moet houden.

Zijn dit te dikke voor 'len? Stel ik de situatie erger voor dan ze is? Ik geloof het niet: het systeem van apartheid is in de letterlijke zin van het woord on-menselijk. Geld en macht van een minderheid zijn belangrijker dan het geluk van miljoenen mensen.

mee. Op deze manier — en op andere onmenselijke manieren — zijn honderdduizenden als het ware naar dit thuislandje toegevoerd, waar weinig te vinden is en waar zij zich vaak slecht thuis voelen, al zou de naam *thuisland* anders doen vermoeden. "Ze voelen zich hier gedumpt", zei de Duitse priester die ons rondleidde. Hijzelf woont ook in dit homeland, wat officieel niet mag.

DE PIJN

Geloof het niet, als iemand zegt, dat de apartheid is afgeschaft. Het is niet waar. Geloof ook niet, dat de regering serieuze pogingen doet om tot afschaffing te komen. Het is niet waar. Alleen de zogenaamde *kleine apartheid* (aparte toiletten en zo) bestaat op papier niet meer. Zelf heb ik echter meegemaakt, dat ik iets wilde kopen in de zwarte afdeling van een winkel. Dat ging niet; er was nog wel degelijk een afscheiding (letterlijk!); ik moest aan de andere kant zijn. Het gebouw van de apartheid staat nog overheid en veel blanken mensen het niet af te breken. Zij willen het hoogstens een beetje verbouwen, zodat het er van buiten wat aardiger uitziet. Nooit heb ik geweten, dat apartheid zo ingrijpend is, zo diep

Meer dan eens heb ik tijdens mijn verblijf in Zuid-Afrika een gevoel van diepe machteloosheid gekend. De toestand lijkt zo uitzichtloos. Wanneer gaat er nu echt iets veranderen? Wanneer komt een wezenlijke doorbraak ten goede? De veranderingen waarover de regering hoog opgeeft, zijn slechts marginaal of het zijn schijn-verbeteringen. Verrassend en weldadig was het, telkens weer mensen te ontmoeten, die hoopvol waren, ondanks alles.

Bij een indrukwekkende Eucharistie-viering voor een medewerker van *Justice and Reconciliation* die al geruime tijd gevangen zit, werd vooraf gewezen op drie symbolen, die in de kerk aanwezig waren: en grote keten, een kaars brandend in prikkeldraad en..... bloemen. "Bloemen zijn voor ons een teken van hoop. Wij geven elkaar bloemen om onze hoop uit te drukken. Wij geven bloemen mee aan iemand, die naar de gevangenis moet. Wij sturen bloemen aan onze gevangenen". De man in Soweto, die ik al eerder noemde, sprak rustig en voorzichtig, maar duidelijk en overtuigd zijn hoop uit, en hij wist uit ervaring, hoe donker de situatie nu is. Albert Nolan heeft ongeveer een uur met ons ge-

Lebrot: zeer constant in literaire opvattingen

Liever muziek dan ME

*politie-agent schrijft
ed tegen voetbalgeweld*

[illegible]

1917 - Revolutie - 1987

DEN HAAG — "Waarom heeft zeventig jaar socialistische ontwikkeling ons op een punt gebracht waarop gesproken moet worden over een revolutionaire herstructurering (perestrojka) van hetgeen in de Sovjetunie is opgebouwd?" "Het is de ironie van de geschiedenis", citeert Aleksander Bovin de revolutionair Friedrich Engels. De politieke commentator van het Sovjetrusische regeringsblad «Izvestija» constateert onomwonden: "De maatschappij, die wij hebben geschapen, bevat ons op vele gebieden niet: zij is niet in staat alle voordelen van het socialisme te mobiliseren".

"Wij moeten de maatschappij dus hervormen", stelt de commentator vast in antwoord op schriftelijke vragen van het ANP. "De zitting in juni van het Centraal Comité van de communistische partij heeft aangetoond hoe radicaal de hervorming is en hoe omvangrijk de veranderingen zijn op economische, sociaal, politiek en ideologisch terrein".

Volgens Bovin, die als een vrouweling van partijleider Gorbatsjov bekend staat, zijn de ideologen van het kapitalisme er als de kippen bij om de ontwikkelingen te omschrijven als een "historische nederlaag voor het socialisme. De Sovjets zijn in het slop geraakt en zijn begonnen de zaak te ontmantelen. Voorlopig doen wij dat nog", zo parafraseert hij het kapitalistische denken, onder het mom van een socialisatie fraseologie, maar vroeger of later zal het proces van veranderingen ertoe leiden, dat Westerse waarden de overhand krijgen, dat de "markt" het "plan" zal verslaan, dat vrijheid en openheid de "macht van de communisten" zal breken. Kortom onzekerheid over het socialisme te moderniseren heeft de hoop doen herleven op de teloorgang van het systeem". Die hoop kan in de ogen van Bovin het best de bodem ingeslagen worden door de feitelijke prestaties van Moskou onder het hervormingsprogramma.

Volgens Bovin is een nieuwe denkwijze een onmisbare voorwaarde voor de goede uitvoering van de besluiten van de partij. Hij somt de kenmerken van het nieuwe denken op: "Genadeloos realisme, niet-dogmatisch, openstaan voor alles wat nieuw en onverwacht is, geen angst, consistent stellen van vragen en zoeken naar antwoorden, vertrouwen op ervaring in plaats van op geloof, voortdurende zelfkritiek en de bereidheid op-

vattingen te herzien als zij botsen met de realiteit". Al deze voorwaarden maken een nieuwe visie op de geschiedenis en de historie van het socialisme mogelijk en op de loop van de ontwikkeling in de Sovjetunie, aldus Bovin.

De geschiedenis van het socialisme presenteert zichzelf als een proces van botsingen tussen de waarheid en verkeerde opvattingen, waarbij de verkeerde opvattingen niet noodzakelijkerwijs werden verslagen. De geschiede-

pitalistische omsingeling. "Het socialisme heeft het overleefd, maar het heeft daarvoor een hoge sociaal-politieke "prijs" betaald".

De Sovjetunie kreeg geleidelijk te lijden van een enorme concentratie van de politieke en de economische macht, een sociaal-economische ontwikkeling gebaseerd op bevelen, en een nadrukkelijke extensieve economische groei. Bovendien werd de openbaarheid aan banden gelegd en bleef de basis vrijwel uit-

"En wij wisten ook geen land op te bouwen dat een model voor navolging vormde, of een bron van inspiratie in de strijd voor de socialistische opbouw van de wereld".

Het twintigste partijcongres in 1956 (waar Chroesjtsjov op spectaculaire wijze Stalin afviel) was het hoogtepunt uit onze geschiedenis. Het stootte Stalin van zijn voetstuk en het opende de weg naar veranderingen. De veroordeling van de willekeur tijdens de persoonsverheerlijking en de restauratie van het recht voerden tot een gezondere situatie in de partij en in het land. Maar de kracht van de oude

gericht tegen doctrinair denken en dogmatisme ..."

Bovin onderstreept dat de ontwikkelingen in de Sovjetunie geen "ruk naar rechts" of een "burgerlijk-liberale trend" betekenen. "Wij drijven niet af van het socialisme, maar gaan daar juist naar toe. Wij vervangen een historisch achterhaalde vorm door een nieuwe. Het socialisme wordt gemoderniseerd en opgewaardeerd om aan de nieuwe omstandigheden te kunnen voldoen".

Hij geeft toe, dat het kapitalisme boven verwachting goed in staat is gebleken zich aan te passen aan de nieuwe tijd. Het voor-

'V.I. Lenin roept de Sovjet-macht uit' van de schilder Serov uit 1947. Achter Lenin v.l.n.r. Stalin, Dzerzjinski, Sverdlov. Dit werkstuk werd in 1962 overgeschilderd. Toen werden er enige noeste werkers achter Lenin geplaatst. De vraag is of de tijd nu rijp is om terug te keren tot het oorspronkelijke schilderij.

...De Revolutie verslindt haar kinderen - en spuwte ze ook wel eens terug...

dingen was niet verslagen en Lenins principes ten aanzien van partij en maatschappij werden niet volledig hersteld.

Volgens de politieke commentator werd duidelijk dat het op verouderde principes gebaseerde economische systeem niet in staat was te voldoen aan de eisen van de moderne tijd. De Sovjetunie kwam eind jaren zeventig aan de rand van een crisis en haar prestige en invloed in de wereld raakten ondermijnd. Een fundamentele hervorming en het invoeren van een nieuw systeem bleek een historische noodzaak en een sociale behoefte waaraan in feite al veel eerder had moeten worden voldaan. Het huidige hervormingsprogramma voldoet daaraan en betekent een keerpunt in de geschiedenis van het socialisme, aldus Bovin.

Bij het formuleren van de prioriteiten verklaarde partijleider Gorbatsjov: "Onze inspanningen zijn gericht op een reorganisatie van de totale sociale structuur. Op economisch gebied betekent dat de overgang van een extensieve naar een intensieve methode en het bevorderen van een snellere sociale en economische vooruitgang op basis van de moderne wetenschap en technologie. In de politiek moet volledige democratie en zelfbestuur worden bevorderd. Bureaucratische praktijken en machtsmisbruik moeten worden uitgebannen en de socialistische rechtszekerheid moet worden versterkt. Ideologie en intellectuele activiteit vereisen een creatieve toepassing van de Marxistisch-Leninistische theorie en moeten zijn

uitzicht van een overgang naar het socialisme in de ontwikkelde kapitalistische landen is voor onbeperkte duur van de baan. In een aantal socialistisch georiënteerde landen blijft de situatie onzeker en bestaat de mogelijkheid van een terugkeer naar het kapitalisme. In kapitalistische landen noch in landen van de Derde Wereld zijn communistische partijen er in geslaagd zich te ontwikkelen tot grote partijen, die de steun van een meerderheid van de werkende klasse hebben gekregen. (...) Van het socialisme is tot nu toe geen voorbeeldwerking uitgegaan.

Volgens Aleksander Bovin moet de Sovjetunie de voordelen van een nieuw type maatschappij niet alleen met de mond belijden, maar die voordelen juist zichtbaar maken. In combinatie met het succes van de modernisering in China en de opwaardering van het socialisme in andere landen zou het begin van de volgende eeuw een kentering in de wereldopinie ten gunste van het socialisme kunnen laten zien. Maar hij waarschuwt dat als het hervormingsprogramma in de Sovjetunie faalt, of als de socialistische landen er niet in slagen op een hoger plan te komen, de balans wel eens in het voordeel van het kapitalisme kan doorslaan. "Dat zou de sociale vooruitgang bemoeilijken, en de strijd belemmeren tegen het militarisme en de dreiging van een vernietigende, en voor de mensheid fatale, oorlog. "De revolutie heeft gezegevierd, de revolutie gaat door", besluit Bovin optimistisch.

nis van het socialisme kent onverwachte draaien die "Marx noch Marxistisch" konden voorzien. Iedere revolutie is een sprong in het onbekende. Bovin haakt Lenin erbij om aan te tonen dat de toekomst voor het revolutionaire Rusland van 1917 ondoorzichtig was. "Wij kunnen geen omschrijving van het socialisme geven, of aangeven hoe het socialisme eruit ziet als het is bereikt".

De gezaghebbende commentator stelt, dat twee factoren het gezicht van het socialistische Rusland hebben bepaald: de algemene achterlijkheid op economisch en sociaal gebied, en de eenzaamheid van de socialistische staat in een vijandige ka-

gesloten van de besluitvorming. De situatie ontstond, dat de eigenaardigheden en problemen van het "socialisme in de kinderschoenen" werden opgevat als algemene en noodzakelijke kenmerken van het socialisme.

Bovin wijst erop, dat in de jaren dertig desondanks belangrijke zaken in de kortst mogelijke tijd zijn opgelost. Het land werd een agrarisch-industriële natie, het kende een enorme productiestijging en de verhoudingen tussen de volkeren werden geregeld. Later wist de Sovjetunie op basis van die resultaten de Tweede Wereldoorlog te winnen. Maar de belangrijkste doelstelling, het inhalen van het kapitalisme, werd niet gerealiseerd.

Niet al het nieuws in de PRAVDA

vangen en vrijgelaten, ook uit psychiatrische inrichtingen, waarin ze gedwongen verbleven. Het uitreizen uit de Sovjetunie is vergemakkelijkt en men is inderdaad begonnen te onderzoeken, welke Krimtataren uit Centraal-Azië, waar ze in 1944 massaal naar gedeporteerd werden, naar de Krim willen terugkeren", is zijn voorzichtige conclusie.

Maar intussen slaagt hij er niet in zijn blad «Glasnost» officieel te laten registreren. Daarin ziet Grigorjants het teken, dat het met Gorbatsjovs openbaarheid nog lang niet gaat, zoals het zou moeten. "De KGB heeft een paar keer geprobeerd hier een huiszoeking te houden. Maar omdat er net toevallig Westerse tv-camerateams aanwezig waren, gingen zij er haastig vandoor. We worden gevolgd en afgeluisterd. Men bedreigt ons met uitzetting uit dit huis en we kunnen voor onze krant geen bankrekening openen. Het staatsuitgeversbureau Goskomizdat heeft mij gezegd, dat er in dit land 8500 kranten en 1500 tijdschriften verschijnen, die alle een staats- of maatschappelijke instelling vertegenwoordigen, maar dat «Glasnost» niemand vertegenwoordigt en dus niet officieel geregistreerd kan worden. Onze situatie is onduidelijk, moeilijk en onzeker".

MAALSTROOM

Maar als je naar de vaak zeer kritische en controversiële verhalen in de officiële organen, zoals Pravda en Izvestija, kijkt, zo houdt ik Grigorjants voor, dan vraag je je toch af waarom er in deze maalstroom van glasnost, waarin nauwelijks nog zichtbare beperkingen aan de vrijheid van

...twee inwoners van Moskou bekijken een aangeplakte Pravda.

meningsuiting worden opgelegd, met een moeizaam zelfgemaakt krantje begonnen moet worden.

"Er zijn nog steeds onderwerpen, die niet in de Pravda kunnen", is Grigorjants' mening. "De KGB, het leger, de psychiatrische inrichtingen, de kwestie van de nationaliteiten. En die moeten naar ons gevoel net zo openhartig behandeld kunnen worden als kwesties als corruptie, alcoholmisbruik, slechte beleid en vriendjespolitiek, die nu zo geregeld aan de orde komen. Er zijn nog steeds taboes in onze

speculaties bezig gehouden in de kunstsector. Bovendien suggereerde het blad, dat Grigorjants de recente demonstratie van Krimtataren in Moskou heeft mee helpen organiseren. «Glasnost» heeft inderdaad een hele serie artikelen over dit onderwerp, geschreven voor Krimtataarse activisten, gepubliceerd — materiaal, dat kennelijk via een goed lopende lijn uit verafgelegen streken van Aziatisch Rusland naar Moskou is gebracht.

NIVEAU

De inhoud van «Glasnost» is tot dusver overigens niet zodanig, dat je het gevoel krijgt, dat je veel zou missen als je deze samizdat-uitgave ongelezen zou laten. Veel economische bespiegelingen, die qua niveau duidelijk achterblijven bij wat er in de officiële organen verschijnt, slechts af en toe werkelijk interessant (zoals de volgens het blad aan de gang zijnde vernietiging van de archieven uit de Stalintijd) en veel persoonlijk leed, ondervonden van de KGB, doortrokken van een begrijpelijke, maar daarom nog niet relevante, rancune.

Hoewel Grigorjants verzekert dat hij naar een brede schakering van medewerkers en lezers streeft en het concept van een puur dissidenten-blad verwerpt, is toch het merendeel van zijn auteurs uit kringen van ex-gevangenen afkomstig. De officiële "persclub" van «Glasnost» bestaat bijna uitsluitend uit ex-gevangenen: Sergei Kovaljov, Aleksandr Ogorodnikov, Lev Timofeev, Josif Begego, om enkele namen te noemen.

Voor het eerste nummer heeft

Andrej Sacharov nog een bijdrage geschreven, maar dat lijkt de laatste keer geweest. Grigorjants: "Sacharov wil zich op zijn wetenschappelijk werk concentreren en wil zich afschermen voor de publiciteit. Wij nemen nu in feite zijn functie van ombudsman voor iedereen, die het in dit land moeilijk heeft, van hem over".

Volgens Grigorjants is het op zijn kantoor een komen en gaan van mensen, die problemen met de autoriteiten hebben. Op mijn vraag waarom men daarmee niet naar de Pravda of Izvestia gaat (deze en andere bladen hebben inmiddels een zeer doortastende stijl ontwikkeld in het op de bres springen voor onrechtvaardig behandelde lezers) zegt Grigorjants dat het in de meeste gevallen om KGB-zaken gaat waar de Pravda vanaf blijft en dat er bovendien een categorie Sovjet-burgers bestaat, die "van nature meer affiniteit" met zijn halfondergrondse blad heeft.

STRENGE SELECTIE

De hoofdredacteur claimt een strenge selectie op de binnenkomende stromen bijdragen. Vaak zijn de verhalen te lang en niet zelden ook te warrig, meent hij, wat evenwel te begrijpen is gezien de ellende die men van zich af wil schrijven.

Avondlijk Moskou zegt dat het Westen en de Westerse media een blad als «Glasnost» nodig hebben om de mythe van een onderdrukte Sovjet-bevolking in stand te houden. Feit is, dat hoge Westerse bezoekers, zoals ex-president Jimmy Carter en onlangs Senator Moynihan uit de Verenigde Staten, een persoonlijk gesprek met Grigorjants hebben gehad — waarmee zijn status in Sovjet-ogen onverenigbaar is verhoogd. De hoogste Sovjet-official, die met aan een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid «Glasnost» nauwkeurig leest, is het Politburolid Jakovlev, verantwoordelijk voor de

van dorp -
edline n.v.

Voor al Uw boeken
en tijdschriften

edline
SCHOTTEGATWEG OOST,

van dorp
OTRABANDA

van dorp
PUNDA

van dorp
PROMENADE

van dorp -
edline n.v.
HATO

van dorp -
edline n.v.
LAS PALMAS

van dorp -
edline n.v.
PRINCESS BEACH HOTEL

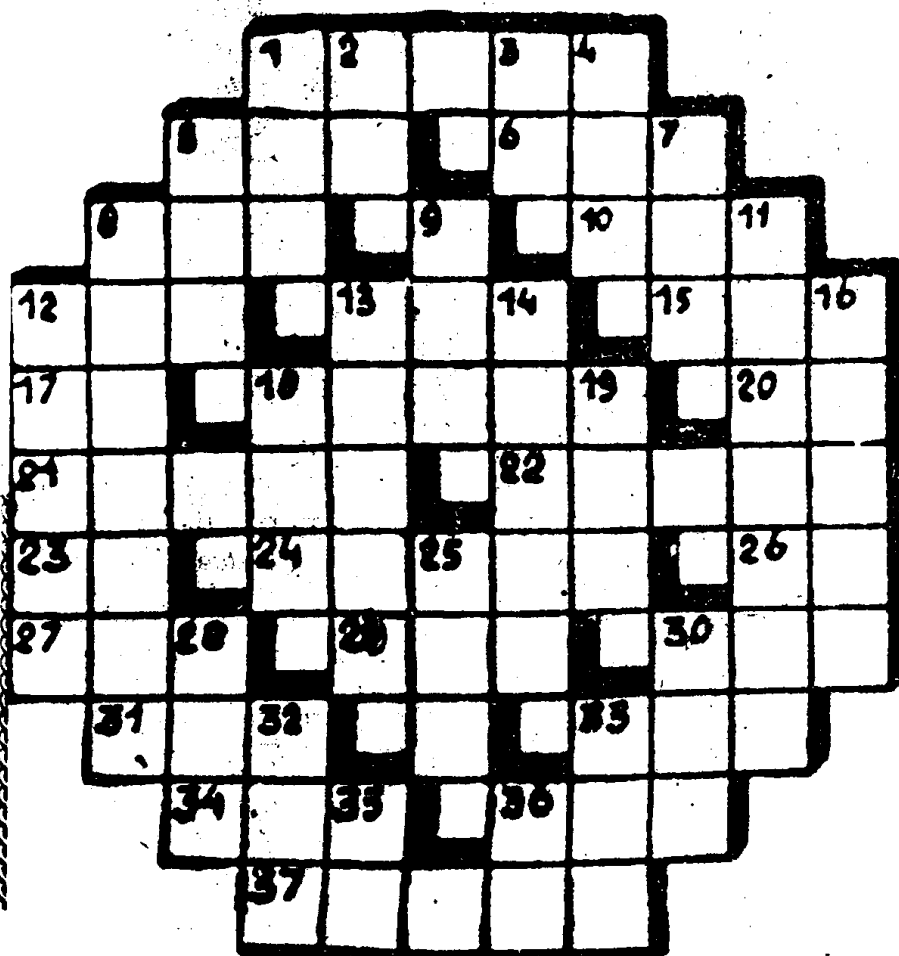
van dorp -
edline n.v.
CURACAO PLAZA HOTEL

van dorp -
edline n.v.
HOLIDAY BEACH HOTEL

"Net even iets beter"

staats-propaganda. Maar van een persoonlijk gesprek tussen deze hoge partijman en de ex-gevangene Grigorjants over de eventuele meritis van een halfondergrondse blaadje kan natuurlijk in de Sovjetunie nog geen sprake zijn. (uit de Haagsche Courant)

Kruiswoordpuzzel

HORizontaal: 1. voorval; 5. veerkracht; 6. zeepwater; 8. muil; 10. werkplaats; 12. toiletartikel; 13. stapel; 15. kostuum; 17. de onbekende; 18. gevaarte; 20. nummer; 21. bouwland; 22. troep; 23. tussentijds; 24. Europeanen; 26. voorzetsel; 27. vlieje; 29. gevangenis; 30. voedingsstof; 31. bedorven; 33. hoofddek; 34. hoogste punt; 36. model; 37. deel van een piano.

verticaal: 1. dwaas; 2. maanstand; 3. spil; 4. pret; 5. belemmering; 8. geldhandelaar; 9. speelgoed; 11. rover; 12. jongeling; 13. hoog bouwwerk; 14. matig; 16. zuidvrucht; 18. steen; 19. vreemde munt; 25. vis; 28. loterijbriefje; 30. huid; 32. voorzetsel; 33. stap; 35. rivier in Italië; 36. meterton.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week te weten de winnaars van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Trina Scheel
Willems de Zwijgerstraat 29
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassastraat 110 (tj-dens kantoorruim).

Oplossingen moeten ingezonden zijn vóór donderdag 12

Dakkerdjes

Leuk hè, die Pakkerdjes... Door iedereen gekend en voor een schijfje te plaatsen. Zou je er ook niet eens eenje opgeven?

Hein Krant
Hoe is het met jou? Denk je nog wel eens aan de tijd van de vriendenkring? Van Beuke nooit meer iets gehoord, jij soms?

Koos.

Papasio,

Ik weet dat je graag een geborduurde guayabera gister had willen krijgen, om mee te nemen onder de mispelbomen te swingen. Maar ik kon helaas geen XL vinden! Je krijgt hem nog wel van Sinterdaas! Nogmaals van harte pabien en denk eraan... mannen van jouw leeftijd houden nu eenmaal van hoffs, trio's en guayabera's.

Kees

Als ik nou eens in die sauna had gezeten, zou ik me dan niet aan de even en oneven uren hoeven te houden?

fitness-man

Voor een vriend:
Een peukenteller in Londen had iets heel bijzonders gevonden: Hij vond een peuk sigaar met 't is echt waard een rose strikje erom gebonden.

een roker.

Het opgeven van "Dakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie-secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Dakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

KIESKEURIG

Muziekpedagoog

ALHOEWEL ER NOG maar weinig muziek zit in het onderwijs besteden we ditmaal aandacht aan de opleiding tot muziekleraar of wat deftiger muziekpedagoog.

De opleiding tot muziekleraar werd vroeger gegeven aan muziekpedagogische academies. Sinds de invoering van de wet op het Hoger Beroeps Onderwijs, zijn deze instellingen gefuseerd of opgegaan in andere instellingen van onderwijs.

SCHOOLMUZIEK

De afdeling schoolmuziek biedt studenten de gelegenheid voor het behalen van de onderwijsakte A of B. De akte A staat voor Algemene Muzikale Vorming. Bezitters van dit diploma mogen les geven aan kleuter- en basisscholen, MAVO/LBO/MBO en onderbouw van het HAVO/VWO en aan muziekscholen. De Schoolmuziek of B-akte geeft een bevoegdheid voor muziekonderwijs aan bovenbouw HAVO/VWO, het HBO en Muziekscholen.

De toekomstige muziekleraar moet er rekening mee houden, dat hij zowel muzikaal als pedagogisch-didactisch opgeleid zal worden. Aan beide aspecten zal veel aandacht besteed moeten worden. Zo worden er vakken gedoceerd als psychologie, pedagogie en methodiek. Daarnaast krijg je dan de muziek-theoretische vakken.

Deze vakken hebben een tweeledig doel. Aan de ene kant wordt kennis bijgebracht omtrent muziek, en aan de andere kant probeert men via deze vakken te komen tot een bewuste beleving van de muziek. Als je weet hoe een stuk in elkaar steekt, kun je er beter van genieten. Hulpvakken, die gegeven worden, zijn logopedie, beroepsoriëntatie, houdingverbetering en beweging.

TOELATING

Om toegelaten te worden moet men naast het bezit van een HAVO/VWO-diploma een toelatingstest afleggen. Overigens is de toelatingstest het belangrijkste criterium om toegelaten te worden. Bij de toelatingstest moet de kandidaat een meegebracht programma kunnen uitvoeren. Hieruit moet blijken of de kandidaat voldoende niveau heeft om met dit instrument door te gaan. Naar aanleiding van het meegebrachte programma worden vragen gesteld van muziektheoretische aard.

Verder moet de kandidaat een lied voorzingen om de stemmogelijkheden te testen. Een ander onderdeel van de test is het voordragen van een tekst met als doel de spreekstem te testen. Tenslotte moet men een melodie van blad kunnen zingen, een ritme van blad uitvoeren, korte motieven op het gehoor kunnen naspelen op het instrument en drieklanken kunnen benoemen.

Bezitters van een MAVO-diploma, die kunnen bewijzen over voldoende algemene vorming te beschikken, worden ook toegelaten. Ben je ouder dan 25 jaar dan is een toelatingsexamen mogelijk. Voltoet de kandidaat niet aan de gestelde eisen, dan kun je je nog altijd opgeven voor de vooropleiding. Afhankelijk van de weg te werken achterstand duurt deze vooropleiding een of twee jaar.

De opleiding duurt in tegenstelling tot de meeste andere HBO-opleidingen vijf jaar. Het eerste jaar, de propaedeutische duurt één jaar. De post-propaedeutische of hoofdfase duurt vier jaar. Over dit totaal van vijf jaar heeft men slechts een herkansingsjaar zodat de totale studie nooit langer dan zes jaar kan duren. De tijd van de vooropleiding telt niet mee voor de inschrijvingsduur van de opleiding tot muziekleraar.

Voor verdere inlichtingen:
- Conservatorium Leeuwarden, Postbus 137, 8900 AC Leeuwarden.
- Koninklijk Conservatorium, Juliana van Stolberglaan 1, 2595 CA 's Gravenhage.
- Muziekpedagogische Academie, Nassauplein 1h, 1015 GM Alkmaar.

PEDRO CASIMIRI

Zelfs het recht kan dwalen

Het zou waanzin zijn om te geloven, dat er mensen zijn die geen fouten maken. Het zijn ziende blinden en kwasi doven, die in dusdanige irreële denkwijzen geraken.

Vooroordelen zonder rechtvaardige reden, veranderen het leven heel vaak in een hel. Veel leed en verdriet zou kunnen worden vermeden. Helaas is de mens met zijn oordelen vaak te snel.

Vele vriendschappen gaan vaak verloren, door ettelijke misverstanden van alledag. Misverstanden die het evenwicht verstoren. Kleine misverstanden geven soms de genedelag.

Er zijn zo van die momenten in het leven, dat een mens zich geheel hulpeloos gevoelt, dat een mens soms als door wanhoop gedreven, iets zegt of doet wat hij in feite niet bedoelt.

De ervaring heeft geleerd, dat zelfs het Recht kan dwalen. Ieder mens doet wel eens iets verkeerd. Er bestaat geen mens die niet kan falen.

Gij mens, jij die zo vaak en zo snel oordeelt, heb toch met Uw medemens meer mededogen. Gij mens, jij die zo graag strenge rechten spreekt, haak jij de balk eens een keertje uit Uw eigen ogen.

Recept Ròsbif

—di Bunchi Ròmer—

Pa: 6 persona
Barn: 5001350

Tempu: kurd - 20 min. pa liber
medio - 25 min. pa liber
bon kushí - 30 min. pa liber

Mester di:

1. pida ròsbif di mas o ménos 3 liber
- harina di pan
- salu
- speserei (metamuskat etc.)
- manteke of margarina

Moda di prepará:

1. Limpia e karni bon i hunta e ku e harina, e salu i spesereinan. Hunta e karni ku poko manteke of margarina, si e no tin nada di vet. Laga e karni para un ratu, pa e smak drent'e. Hunta e manteke prome ku hunta harina.

2. Busé den un plancha i pon'e den fornu kayente (500) pa 15 minút, pa e bruin libé, sin saka djus.
3. Despues di 15 minút ta baha e fornu na 350 i ta laga e ròsbif kushina, segun e tempu indika pa e manera ku ta gust'e. Sirbi e ròsbif ku e siguiente sous:

SOUS DI ROSBIF

Mester di:

- A. mas o ménos 1½ kup di tomato juices
- kuchara di Worcestershiresaus
- kuchara di manteke

B.

- mas o ménos 2½ kuchara di harina
- mas o ménos 1 kup tomato juice
- kuchara di Sherry

Moda di prepará:

1. Buta ingredientenan notabrà bon di A na kandelala abou mas o ménos 10 minút.
2. Kombina e mas o ménos 1½ kup tomato juices, poko poko drent'e e sous na kandelala. Buta e sous na si ta necesario.
3. Ora e sous ta diki, ta baha e for di kandelala i ta buta e sherry asaka.
4. Slais e karni fin i fin i baha e sous asaka.

Postzegels

IN DE VORIGE ARTIKELEN heb ik u de verhalen voorgeschoteld, behorende bij de drie eerste zegels van de Griekse Olympiade-serie uit 1960. Op de zegel van 80 lepta's is men bezig de Heilige Olijfbom in het eveneens heilige bos of in de Altia van een aantal takken te ontdoen. Deze takken waren benodigd voor het kronen van de overwinnaars in de U-vormige arena van Olympia. Heus niet overal bestond de overwinnaars-kroon uit olijftakken.

Bij de Isthmische Spelen te Korinthe, waar Poseidon de reiderende godheid was, werden een aantal sparrebomen gekortwaakt en bij de Pythische Spelen te Delphi, waar Apollo de scepter zwaaid, moesten het de laurierstruiken ontgelden. Waarom sparretakken en waarom laurierstruiken? Tot mijn spijt weet ik alleen het antwoord op het gebruik van lauriertakken. Apollo en de laurierstruik horen immers, zoals ik al meerdere malen verteld heb, nogal stevig bij elkaar. Hoe deze verwantschap is ontstaan vind ik ergens beschreven in een oud vergeeld boekje.

De letterlijke tekst daarin

luidde: Zwerfend door bos en heide ontmoette Apollo op zekere dag Eros, de god van de liefde, dat mannelijk wezen, waarvan men aanneemt, dat hij over 's werelds gebaande en ongebaande wegen dwaalde om gouden pijlen in 's mensen hart te schieten, waardoor dit op slag van liefde zou gaan overvloeien. Minder bekend is, dat Eros ook nog een voorraad liden pijlen op namid, waarmee hij in een hiet een blinde haat kon zaaien. Het geval wou, dat hij bovendien de Apollo-Eros-ontmoeting aangekende zin kreeg om ook eens met de gouden Eros-pijlen te gaan schieten.

Apollo trof het echter bijzonder slecht, want de al gauw beven op de kast belande Eros trok de gewind vanger, toen Apollo in zijn ijver het op een robbetje vechten liet aantekomen. Op zijn vlucht ontmoette Eros de heftalige Daphne, van wie bekend was, dat Apollo op haar niet

uitgekeken raakte. Eros zag de kans schoon en pompte de onschuldige Daphne een loden pijl in het hart. De achtereenvolgende Apollo vond zijn Daphne en nog in een gemelijke stemming over zijn wansucces bij Eros wou hij nu wel eens weten of hij vis of vlees in de kuip had.

De loden pijl deed echter haar werk goed en Daphne wees elke toenaderings-poging met beslistheid af. Toen de meer en meer verbolgen Apollo ten laatste wou nemen, wat hij niet goedschiks kreeg, riep Daphne Zeus te hulp, die haar op haar bed stante pede in een laurierstruik veranderde, wat de inmiddels snel gekalmde Apollo zou hebben doen uitroepen: "O Daphne, je bladeren zullen de hoofden van machtige mannen omkranen en als struik zal je gewig groen blijven". Tot zover het gesproken boekje.

Sedertdien werden de overwinnaars in de spelen, waar Apollo het veld had, met lauriertakken gekroond. Dit gebruik heeft zich tot in onze dagen gehandhaafd. Bij snelheidswedstrijden op de weg worden nog steeds de overwinnaars met een lauwerkrans omhangen, al zijn in de meeste gevallen de hierbij gebruikte takken niet van een laurierstruik afkomstig. Ook de bekende uitdrukking, dat iemand op zijn lauweren mag gaan rusten verwijst eigenlijk naar de antieke Spelen te Delphi. Voordert men men in zijn leven als laurierlaurier-, sparre- of olijfkroon veroverd had, behoefde men, eenmaal de sportleertijd voorbij, niet bezorgd te zijn voor het dagelijkse natje en droogte. Men stond dan zo hoog in aanzien, dat anderen, vooral jeugdige personen, met liefde en plezier voor het normale onderhoud zorgden.

De apostel Paulus mag dan in één van zijn vele brieven schrijven, dat wie niet werkt ook niet zal eten, zeker is, dat ook Paulus of Saulus van Tarsis in zijn jonge jaren met eerbied naar de Olympische, Isthmische of Pythische triomfators heeft opgezien. De zegel van 80 lepta's met het plakken van de olijftakken sluit aan bij de zegel van 6 drachmen, waarop de kroning van de overwinnaars wordt afgebeeld.

Naast de olijfkroon kreeg men ook nog een amphora of Griekse vaas toebedeeld, gevuld met heilige olie. Tot slot mocht men dan ook nog aansittelen aan het feestbanket na afloop van de Spelen en wanneer de vroege vaders in de achtertestad van de desbetreffende atleten goed bij kas waren, was er ook nog vermaak om via een standbeeld voor het nageslacht verseuwigd te worden.

M. ARVIS

(wordt vervolgd)

KARIKARI

1927 — Als kleren veel spijkeltjes krijgen, pispis of reenbog, moet je een tijdlang in de melk zetten.

1928 — "Een dwaallicht was ook vaak een aankondiging van de dood. Als wij er een zagen op Sami Liber, hoorden we de volgende dag per hoorn, dat er iemand overleden was".

1929 — Wan Penoso hield zijn broodje voor het raam van een rijke-luis keuken om van de aroma op te vangen. Hij werd weggejaagd.

1930 — Wiri is behalve een muziekinstrument ook een mengel van restjes, die café-bezoekers in hun glaasjes achterlaten.

1931 — Een goede kwaliteit kussen werd opgevuld met eigen gekweekte watten. Het was wel raadzaam de pitjes van de pluizen te verwijderen, anders boorden de muizen het kussen open om ze op te eten.

1932 — Een knoekschool telde drie klassen, de chikitu als eerste en tweede, de meimeit voor drie en vier en de grandit voor vijf en zes.

1933 — Oude mensen noemen een zeer kundige dokter rei di dokter, de koning onder de artsen.

1934 — Een tamboerlied: "Er was op jou niets aan te merken en nu praait iedereen over je. Je bent nog veel te veel kind om het verkeerde pad op te gaan".

1935 — Een wijze man, die een schat had opgegraven, verborg die in zijn huis en vertrok zo nu en dan naar het buitenland om wat munten om te wisselen.

1936 — Bij hetig weer komt er geen regen, zegt de oude Lal. De mist moet eerst optrekken; huma master mist, nu ook moet eerst breken.

1937 — Kammen werden vroeger niet zelf gemaakt, maar ingevoerd. Ze waren van haret, van koehoorn of van botten.

1938 — Een tamboerlied: "Kom bij mij niet aanzetten met gekheid, want ik ben op leeftijd. Ik ben geen gelijke van jullie. En goed bij verstand. Daarom krul je staart en ga daarop zitten."

1939 — Je kon op de Boka's middags om twaalf uur niet lange de zonschijn lopen. Eens deed een man het toch en werd door een geest gegrepen; zijn hoofd zwol op en zijn ogen werden duister.

1940 — In de ruige vlakten achter Tera Kora en Karké leven ook nu nog veel slangen; ze zijn ongevaarlijk.

1941 — In het hofje van Rafé krioelt het van geesten; je ruikt er pijpabak maar ziet geen rook; je hoort aan een stuk door gepraat, maar verstaat niets.

1942 — In de meeste gevallen moest oudtijds een dode vanuit het sterfhuis naar het kerkhof worden gedragen; door vier mannen, die werden afgeleid door deze dragers kragen teveren extra stevige barrel te dringen.

1943 — Denavraag over een themasie stuitte in der regel op weerstand, vooral wat betreft de manier waarop.

1944 — De Amerikaanse petroleum van de Shell gaf bijzonder helder licht, men noemde het lus amanto, lieflijk licht.

1945 — "Onder publieke vrouwen zijn bedorven mensen, maar er bevinden zich ook zielige gevallen onder, en sommigen zijn heiligen", zegt Irma di Number.

1946 — Develmsaigaren, kabuja di tremé, omhelvingen, wordt ook geheete maar bomba, de bomba vastbinden; dat schijnt eens gebeurd te zijn.

Paul Bronneker

ARUBA AGENDA

INTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 /
00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333.

Spoegegevalen na kantoor: 21639,
50 en 22316.
Gebou: 027-849.

Bank: nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

LITIE: 100.

ARMCENTRALE: 115.

EKERTJES verschijnen op dinsdag en
dag en kunnen iedere dag tussen 08.00-
14.00-17.00 uur worden opgegeven;
op zaterdag. Alleen zoekertjes, die
maandag en donderdag voor 10.00 uur
in zijn, kunnen de dag daarop (dus
dag en vrijdag) verschijnen.

OSCOPIEN
LEVARD THEATER
15 uur Night Stick (18 jr.);
14.45 uur Wise Guys (18 jr.); 24.00 uur
ngle of Just (18 jr.);
VE-IN: 20.30+24.00 uur The Mission
(18 jr.).

ICA'S (nachtdienst)
ba brug: Sta. Cruz, tel.: 28028.
Riba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

CHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki
Pier, Paradera en Sta. Cruz: dokter Van
Chiquito, Savaneta en San Nicolas:
dr. J. Tromp, via Centro Medico San Ni-
colas, tel.: 48833.
Gerarts: dokter Hart, tel.: 27263/24300
(spitaal).

GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168;
rd: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera:
28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.:
20/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Da-
tel.: 29008 (wijkgebouw); 24444 (kan-
do).

or brandgevalen, ongelukken of
a of ander ongeluk gelieve
rmcentrale op te bellen, tel.: 115)

ERSEN
SHT INFORMATION CENTER: dage-
gepend van 07.00-20.00 uur; na 20.00
informaties via verkeersstoren.

SO SERVICE CENTER (Oranjestad):
00 uur per dag geopend (alleen geslo-
en zondag 20.00 uur tot maandagmor-
07.00 uur).

edereen is altijd Happy
met

Bestel bij Uw kruidenier
Victoria Bottling
Company

LEARUBA
TERDAG: 18.00 Style with Elsa
nach (CNN); 18.20 Science and
Technology (CNN); 18.40 Highway to
Haven; 19.30 Cede Aruba; 19.35 Big
City (CNN); 20.00 Telenovelas; 20.30
Top; 21.00 St. Elsewhere; 22.00
reno: «Lies»; 24.00 Sluiting.

NDAG: 17.00 Studiosport; 17.45
eek in review; 18.30 Valerie; 19.00
owtime; 20.00 Que Vao; 22.15
ry of god; 21.00 Que Vao; 22.15
le international news; 22.45 Van de
le meren des doods; 23.30 Sluiting.

LANDAG: 18.00 Scooby & Scrappy
to; 18.30 CNN International news;
30 The world tomorrow; 20.00 Tele-
clas; 20.30 It's a living; 21.00 Dynas-
22.00 Telenovela: «Venganza de
jer»; 22.45 This week in Japan; 23.10
owbiz today (CNN); 23.30 Sluiting.

KTER HORACIO ODUBER HOSPI-
al (tel.: 24300); bezoeken 15.00-15.45
00-19.30 uur.

NINGIN WILHELMINA FONDS (tel.:
52 / 22817); informatiecentrum
ndag geopend van 08.30-12.00 uur -
nbadstraat 8 (boven).

TOONSTELLING
LOTCEA NACIONAL (t/m 15 novem-
gelegenheid tot bezichtiging van ex-
van olieverf-schilderijen en aquarel-
van Alicia Dominguez-De Veer.

CAR: 18.00-21.00 uur «3rd Pan Ameri-
Race of the Champions» - International
way Park Palo Marga.

NAL: 20.00 uur bbq dansant gecombi-
d met een modeshow - speelplaats St.
geschool.

NDELMAARS (Divi Tina Pret): 19.30 uur
en eindpunt bij POVA; 21.30 uur dan-
op muziek van The Aruban Band, Sound
Harmony and The Boys Next Door.

ORT
ETBAL (AVB): 20.00 uur (eerste divisie)
ama vs San Luis Deportivo - Lago
wpa.

NDAG
OSCOPIEN
LEVARD THEATER
1.00 uur Dumbo (alle leeft.); 20.15 uur
Stick (18 jr.);
14.45 uur Wise Guys (18 jr.);
VE-IN: 21.00 uur The Mission (14 jr.).

ERSEN
NISVAARDERSVANST. JAN (t.g.v. 50-
jubileum): 08.30 uur Heilige Misvie-
Therisiakerk te San Nicolas; 10.00-
00 uur reünie van "oud bewoners" van
Akput - Blue Army Centre.

MILIGA ARUBA: 20.30 uur vertoning film
year of the quiet sun» (regie: Krzysztof;
urs: Maja Komorowska, Scott Wilson,
na Skarzanka e.a.) - Cas di Cultura.

INTRO EDUCATIVO CRISTIAN: 11.00
installatie van kabouters van de Filome-
roep.

ORT
ETIEK (AAB): 08.30 uur veldlooppwed-
ten te Grapofield.

CAR: 10.00-18.00 uur «3rd Pan Ameri-
Race of Champions» - International
way Park Palo Marga.

KEDIENSTEN
EL: zon: 09.00 en 19.00 uur.
RTA: zat: 19.00 uur; zon: 08.00 uur.
NLIKAPEL: zat: 19.00 uur.
RD: zat: 19.00 uur; zon: 07.30 en
0 uur.

Zilveren jubileum Caribbean Mercantile Bank Twee miljoen florin krediet voor bedrijven in San Nicolas

ORANJESTAD — De viering van het zilveren jubileum van de Caribbean Mercantile Bank (CMB) kenmerkte zich gisteren niet alleen door vele gelukwensen en toespraken, maar getuigde vooral op nieuw van de positieve plaats, die deze bank in de Arubaanse gemeenschap heeft ingenomen en wil blijven innemen. Dit bleek uit de bekendmaking van de directie van de jubilerende bank, dat besloten is gehoord te geven aan de oproep van de minister-president om te investeren in San Nicolas en het voorbeeld van de regering te volgen door twee miljoen florin kredieten beschikbaar te stellen voor vestiging van bedrijven in San Nicolas. Voorts werd bekend gemaakt dat het hoofdkantoor aan de Nassaustraat — onder leiding van architect ir. Richard Eman — gemoderniseerd zal worden. Hiermee is een bedrag van een half miljoen florin gemeoid. Ter gelegenheid van het jubileum werden donaties geschonken aan de Womensclub of Aruba voor het AIDS-comité, de stichting Drecha Cas en de Imeldahof.

Met veel belangstelling en animo — Publicidad Aruba onder leiding van Rodney Croes had de organisatie in handen — werd gisteren het zilveren jubileum van de CMB gevierd. Voordat het «open house» begon werd een krans gelegd op het graf van de eerste directeur Benny Henriquez. In de bank aan de Boulevard werd tijdens een korte bijeenkomst dank uitgebracht voor de medewerking die de CMB telkens weer ondervindt. De pers kreeg hierbij als dank een gouden munt van vijftig gulden.

Hierna begon de feestviering voor het bankgebouw. De straat was geheel voor het verkeer ge-

sloten en men kon naar hartelust het glas heffen op de CMB. Onder de vele aanwezigen bevonden zich gouverneur F.B. Tromp, minister van Financiën Armand Engelbrecht, waarnemend Staten-voorzitter S. Thijsen, leden van de Raad van Advies en Staten, hoofden van dienst, vele vertegenwoordigers uit het bedrijfs- en bankwezen, waaronder de bank-directeuren van de Centrale Bank op de Antillen, drs. Vimi Serrage, en van Aruba, T. Williams. Een grote schare publiek sloeg de feestelijkheden gade en nam er al spoedig spontaan deel aan.

Algemeen directeur W.G. Carson bracht dank voor de belangstelling en belichtte nog eens uitvoerig de plaats van de CMB in de gemeenschap. Hij besloot zijn toespraak met de mededeling, dat twee miljoen florin krediet beschikbaar is om bedrijven in San Nicolas te helpen. Het krediet krijgt een rente van acht procent en een aflossings-termijn van twintig jaar. "Wij zien een goede toekomst voor Aruba en wij zullen positief in die groei blijven bijdragen", aldus Carson.

Een van de mede-oprichters en werkers van het eerste uur, thans general manager van de Maduro Bank, Lionel Capriles, roemde de wijze waarop Aruba de zaken worden aangepakt en de manier waarop Aruba zich aan het herstellen is van de slag, die de Lago-sluiting was. Hij verklaarde, dat zowel de Maduro Bank als de CMB alle medewerkers zal blijven geven. "Wij zullen partners blijven in de vooruitgang van Aruba", aldus Lio Capriles.

Minister van Financiën, Armand Engelbrecht, dankte de CMB en roemde de positieve wijze waarop de bank haar taak in de gemeenschap ziet en uitvoert. Het verheugde de bewindsman, dat de CMB weer zal inschrijven

op de aangekondigde uitgifte van schatkistpapier en vooral dat op de oproep van de premier om San Nicolas verder vooruit te helpen erg positief werd gereageerd. Hij haalde nog een groot aantal voorbeelden aan om de positieve wijze van optreden van de CMB te benadrukken. Hij was dankbaar dat de directie bij deze kwart eeuw stelt door te gaan op de ingeslagen weg.

Helft van de huizen moet afgebroken worden

Booi legt eerste steen voor Village woningen

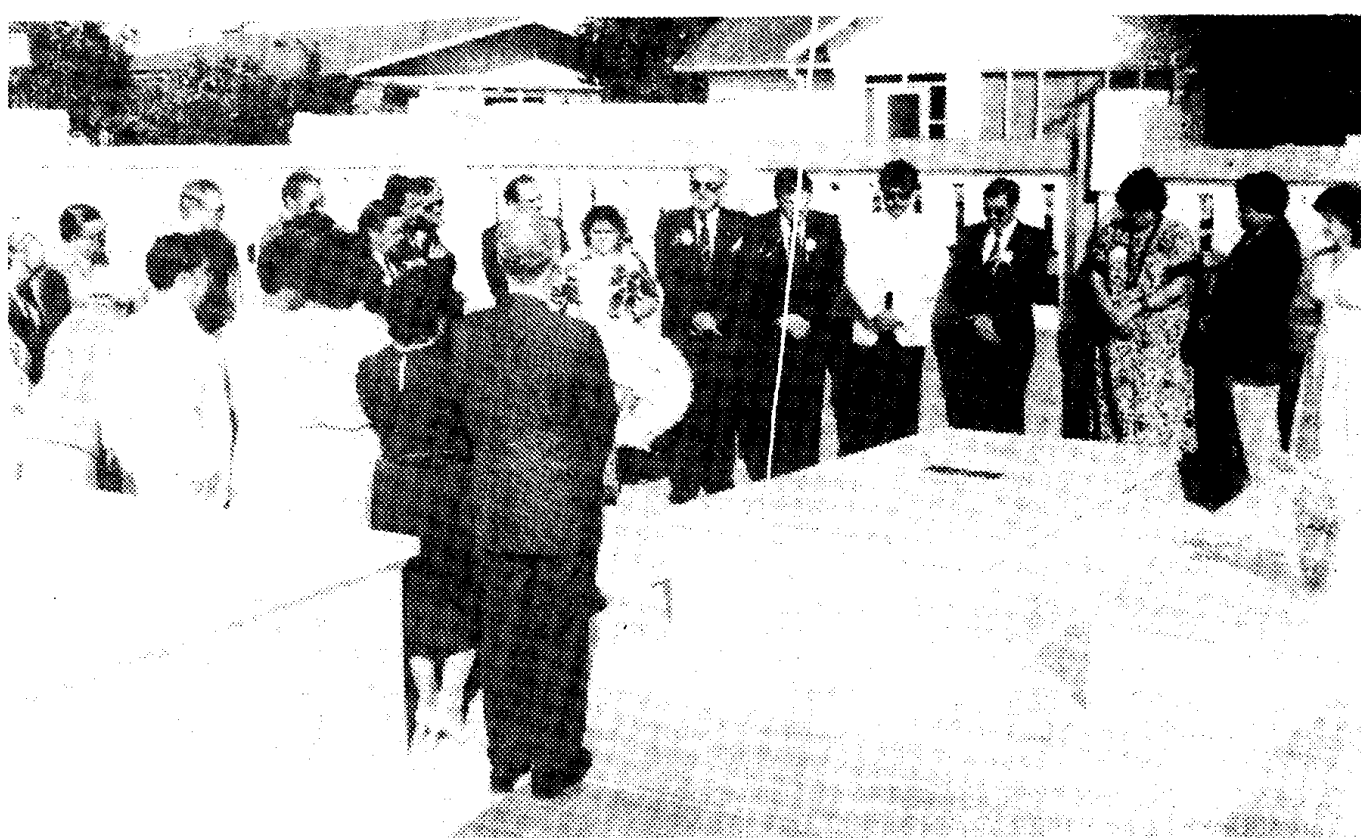
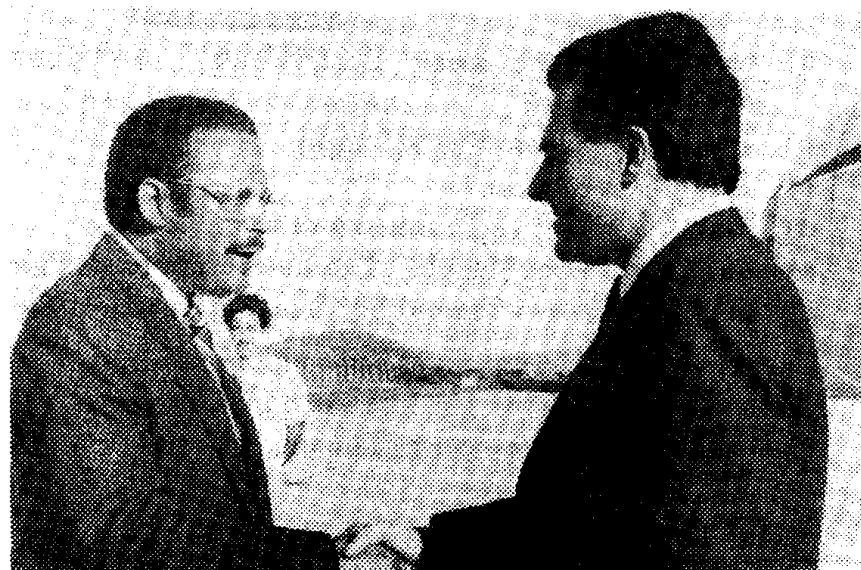
SAN NICOLAS — Opnieuw vond vrijdagmiddag een activiteit plaats, waaruit de groeiende belangstelling voor San Nicolas blijkt: Minister van Publieke Werken, drs. Frank Booi, legde de eerste steen voor 36 woningen, die in de Village gebouwd gaan worden.

De bewindsman, die in de eerste weken van zijn ministerschap reeds de nodige activiteiten achter de rug heeft, benadrukte dat bij de plannen voor San Nicolas ook het sociale vlak — in deze woningbouw — niet vergeten wordt. Ir. Louis Brown, voorzitter van Codesan en leider van het Planbureau, zette uiteen dat in de Village op het ogenblik veertienhonderd mensen in vierhonderd woningen wonen. Hier van moeten tweehonderd huizen afgebroken worden, terwijl een groot aantal woningen dringend herstel nodig heeft.

Hiervoor stelt de FCCA op bijzondere voorwaarden — rekening houdende met de werkloosheid — kredieten beschikbaar. Vanaf 1978 heeft de overheid gronden in de Village van particulieren gekocht en er zijn nog enige terreinen die gekocht moeten worden. Op Aruba kent men nog geen "onteigenings-wetten", aldus ir. Brown daarom hopen wij dat de eigenaren bij verkoop alle medewerking zullen verlenen. Het is ook mogelijk, dat terreinen geruild worden. Zonder terrein kan tenslotte niet gebouwd worden en moeten de mensen in hun bouwvallige woningen blijven leven. Voorts komt er een hoofdstraat door de Village.

Ir. Brown vertelde dat in de Village ongeveer twintig procent van de bewoners bejaard zijn. Er wordt nu door twintig vrijwilligers een onderzoek ge-

ORANJESTAD — Op de Arubaanse luchthaven kwam gistermiddag voor een bliksembezoek de gouverneur van Puerto Rico, dr. Hernández Colón, aan met een delegatie van honderd personen. Op de luchthaven werd hij begroet door waarnemend vice-premier Watty Vos (zie foto).

ORANJESTAD — De viering van het 25-jarig bestaan van de Caribbean Mercantile Bank (CMB) werd vrijdagmiddag ingezet met een kranslegging op het graf van de eerste CMB-directeur, Benny Henriquez, op de protestantse begraafplaats. De voltallige directie van de bank en de aandeelhouders waren hierbij aanwezig (zie foto).

Herdenking sterfdag Betico Croes

ORANJESTAD — In het Bushiri Beach Hotel hield het MEP-bestuur een informatieve avond, die door ruim driehonderd personen werd bijgewoond. MEP-leider Nelson Oduber deelde mede, dat op donderdag 26 november de MEP tezamen met de bevolking de eerste sterfdag van Betico Croes zal herdenken. Onder voorzitterschap van ex-eilandsraadslid Cay Marquez werd een commissie gevormd, die de nodige voorbereidingen zal treffen voor een plechtige herdenking.

Zakenvaria

BIJ HET HOLIDAY Inn Aruba werd de lifeguard Pedro Ras tot de werknemer van de maand uitgeroepen. Rigoberto Angela van Maduro and Sons Aruba was present om tijdens een bijeenkomst in het hotel de winnende werknemer namens American Express een retour-ticket naar Caracas uit te reiken. Pedro Ras is sedert 1984 in het Holiday Inn werkzaam en staat bekend als een consciencieuze werknemer. Assistent general manager Matheo Flanegin bood hem namens het hotel een plakkaat aan.

Internationaal basketball-toernooi Surinaamse dames walsen over Venezuela heen

ORANJESTAD — In een goed gevulde Sporthal te Santa Cruz werden gisteravond de laatste wedstrijden gespeeld in het Internationaal basketball-toernooi, dat de Arubaanse Basketball Bond georganiseerd heeft.

In de eerste wedstrijd, waarbij de Venezolaanse dames de strijd aanboden tegen het Surinaamse team, bleken de Surinaamse speelsters zeer duidelijk de sterkste en verpletterden de Venezolaanse gasten met niet minder dan 145-44.

Bij de eerste helft was de stand reeds 78-20 in het voordeel van Suriname. De Venezolaanse dames lieten zich na de rust door de grote achterstand niet afschrikken en bleven doorvechten tegen de duidelijk superieure Surinaamse ploeg. Bij Suriname scoorde Muriel Pierau niet minder dan 45 punten, meer dan het totaal van de tegenstanders. Liliana Monsalve scoorde negentien doelpunten.

NAGEL

Gedurende de wedstrijd deed zich een incident voor. Een der scheidsrechters legde de fluit neer en weigerde verder te fluiten. Hij had een van de Venezolaanse dames aangesproken over een te lange nagel en wilde hebben dat zij deze afknipte, als zij wilde doorspelen. De scheidsrechter aan de tafel vond, dat hierover aan het begin van het spel had moeten worden beslist en vond dit thans geen reden om aan de speelster verder spelen te ontzeggen. De scheidsrechter verliet hierop het veld. Het geheel was een trieste zaak, vooral ook omdat het een Arubaanse scheidsrechter betrof.

In de tweede wedstrijd kwam na een harde strijd de Arubaanse herenploeg als winnaar uit de strijd en werd daardoor kampioen van het toernooi. Het Surinaamse team leverde ditmaal

wel beter spel dan toen zij de eerste keer tegen Aruba uitkwamen.

Bij de rust stonden de Surinamers voor met 38-34. Na hervatting bleek niet duidelijk wie nu wel de winnaar van de ontmoeting zou worden. Dan weer had Aruba een kleine voorsprong, dan weer de gasten. Pas in de laatste vijf minuten vergrootte Aruba haar voorsprong en gaf dit niet meer uit handen. Aruba won verdiend met 66-57. Beide ploegen beginen veel «fouls», maar de Venezolaanse scheidsrechter zorgde ervoor dat het spel niet uit de hand liep. Voor de Arubaanse ploeg brachten Eduardo Jimenez achtien en Igar Davelaar dertien punten binnen. Bij Suriname was Maikel Uiterloo met zestien punten de topscorer.

WINNAARS

Na de wedstrijd reikte het be-

stuur van de Arubaanse Basketball Bond de prijzen uit. Bij de dames werd Suriname kampioen en Venezuela subkampioen. Topscorster van al de wedstrijden — de finale werd daarvoor niet meegerekend — was Muriel Piereau, die voor Suriname vijftig punten binnenbracht. Meest waardevolle speelster werd Patricia Uiterloo van Suriname, die een plus 57 rating bereikte hetgeen zeer hoog is.

Bij de heren ging de kampioensbeker naar Aruba, terwijl Suriname een plakkaat kreeg als subkampioen. Topscorer bij de heren werd Igar Davelaar van Aruba met 47 punten, terwijl hij met een plus 46 rating ook de waardevolste speler werd.

Al bij al kan de Arubaanse Basketball Bond op een geslaagd toernooi terugzien, zeker met het kampioenschap van het Arubaanse herenteam.

Ingenieurs na tour

Gesloten raffinaderij in goede conditie

SAN NICOLAS — "De opslagtanks in de Lower Tankfarm op het Lago-terrein zijn in goede conditie, omdat zij in het verleden goed beschermd werden door een speciale verf", zo deelde het bestuur van de Arubaanse Ingenieurs-vereniging, SIA, gisteren mee.

Het bestuur maakte een tour op het Lago-terrein en stelde zich op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en de status van de gesloten raffinaderij. De faciliteiten kunnen nog steeds wor-

den gebruikt voor overschepping van olie. Wel is het nodig om wat onderhouds-werkzaamheden te doen aan de Seaberth-pieren.

Het SIA-bestuur heeft ook in goede conditie de electriciteitsfabriek Powerhouse no. 1 aangevraagd. Hier heeft de Lago vóór de sluiting nieuwe voorzieningen aangebracht.

"Het computercentrum hebben we ook goed beschermd aangevraagd", aldus voorzitter, ing. Gerald Engelbrecht, namens het SIA-bestuur.

beste prestatie tot nu toe geleverd

Michiel Schapers doorgedrongen tot laatste vier in Parijs

ARIJS — Michiel Schapers is bezig met een van zijn beste toernooien uit zijn tennisloopbaan. De 28-jarige Rotterdammer haalde vrijwel de halve finales van het Grand Prix-toernooi in Parijs, dat met een totaal van \$5.000 het hoogste prijzengeld heeft van de eenweekse toernooien in dit circuit. Het lukte Schapers in de eerste ronde niet eens in actie te komen om een plaats bij de laatste vier af te dwingen. Zijn tegenstander, Yannick Noah, nam zich namelijk kort voor de partij terug wegens een knieblessure in de onder-

Schapers, die zich in het wee- nande door drie kwalificatie- rdtijen moest heen worstelen n het hoofdtoernooi te halen, n vervolgens van de ansmen Tulane en de Sovje- s Volkov. Zijn kansen tegen als derde geplaatste Noah, die tweemaal op Roland Garros el te sterk bleek voor Schap- el, werd evenwel niet al te og geschat.

De 27-jarige Noah ondervond dsdag al hinder van de blessu- idens de partij tegen de Aus- ier Masur. Donderdag werd er niet beter op tegen Bahra- uit Iran. Hij maakte toen ver- edene malen pijnlijke grijs- ssen. Voor de partij tegen hapers hield Noah in het ortpaleis Bercy ruim een uur ng een warming-up om zich te en. Fysiotherapeut Jacques illy gaf daarna een teken, dat ah inderdaad zou spelen. en Noah even later toch liet roepen, dat hij zich terugtrok, onk er boe-groep van de te- rgestelde bezoekers.

In oktober keerde Noah met n overwinning in het toernooi n Basel terug in het circuit na n afwezigheid van drie maan- n, nadat hij hopeloos uit vorm s geraakt. Voor het toernooi

in Parijs had Noah nog gehoopt, dat hij zich alsnog zou kunnen plaatsen voor het Masters-toernooi in december in New York. Maar volgens de medici moet Noah, die in 1984 met een soortgelijke blessure vijf maanden aan de kant moest blijven, zeker drie tot vier weken rust houden.

In de halve finale krijgt Schapers de als zevende geplaatste Amerikaan Brad Gilbert tegenover zich. Deze schakelde zijn landgenoot Kevin Curren uit, die een dag eerder verrassend de als eerste geplaatste Tsjecho-slovaak Miloslav Mecir in toom hield. Gilbert won zijn partij voor de kwartfinales met 7-5, 6-4. Ook de als vijfde geplaatste Amerikaan Tim Mayotte, vorige week winnaar van het toernooi in Toulouse, haalde de halve finales. Hij versloeg de Israëlër Amos Mansdorf gemakkelijk: 6-4, 6-2.

SINTERKLAASCADEAU
"Dit is een mooi vervroegd Sinterklaas-cadeautje." Zo reageerde Michiel Schapers op het feit, dat hij ten koste van de geblesseerd geraakte Noah in de halve finales terecht was gekomen. "Ik heb me normaal voorbereid op de partij, al wist ik dat Noah een blessure had. Dat was tegen Bahrami duidelijk te merken. Een paar minuten voordat het werd bekend gemaakt zei Noah al tegen me, dat hij niet zou spelen. Hij was veel te bang, dat het erger zou worden. Ik heb er nu al in een klap 90 punten bij voor de wereldranglijst. Zo hoog heb ik nog nooit gescord. Mijn record stond op 82 punten toen ik in 1985 na winst op Boris Becker de kwartfinales van de open Australische haalde."

Uiteraard was Schapers, die in de Franse hoofdstad wordt vergezeld door zijn vriendin, uitermate te spreken over zijn progressie. "Er waren mensen, die zeiden, dat ik beter voor het toernooi in Stockholm had kunnen kiezen. Daar zou ik direct tot het hoofdschema zijn toegelaten,

omdat daar het veld groter is. Maar ik zag meer in de kwalificaties voor dit toernooi. Ik won daarin van de Fransen Torre en Kuntz en van de Australiër Limberger, die trouwens heel moeilijk te bestrijden was. Ik zie het resultaat tot nu toe hier als een beloning voor het harde werken."

Niet alleen verdient de lange Rotterdammer een vrucht ATP-punten, ook zijn bankrekening vaart er in Parijs wel bij. "Dat maak ik inderdaad niet elke week mee," zei Schapers vol-gaan. "Ook al wordt er direct eenderde van het geld ingehou-den, er blijft best nog wel een aardig bedrag, ik denk zo'n \$40.000, over."

Schapers heeft zelfs redelijke mogelijkheden verder te komen in het fraaie Sportpaleis Bercy. Hij treft in de halvefinales de als zevende geplaatste Amerikaan Brad Gilbert. "Ik heb met hem getraind, dus ik ken zijn stijl goed. Hij is een zeer gedegen speler en maakt weinig fouten. Drie jaar geleden heb ik in de kwalificatie van een toernooi in Brussel met 6-7 in de derde set van hem finales terecht was gekomen. Maar sindsdien is er veel veranderd. Als ik blijf spelen als ik tot nu toe heb gedaan, agressief, met veel opkomen naar het net, en als mijn service me niet in de steek laat, geef ik mezelf een behoorlijke kans. Maar ook zo is dit het beste toernooi, dat ik ooit heb gespeeld."

Twee primeurs in tiende partij WK schaken

Karpov en Kasparov kwamen na korte partij remise overeen

SEVILLA — De tiende partij van de schaaktweekkamp tussen Gari Kasparov en Anatoli Karpov heeft vrijdag in Sevilla twee primeurs gebracht. Dat betrof niet het resultaat, remise, maar wel het aantal zetten (met twintig het minst tot nu toe) en de openingskeuze, voor het eerst de Caro-Kann verdediging. Door de deling van het punt bleef de stand in de vierde tweekamp om de wereldtitel tussen de Sovjetrussische aartsrivalen in evenwicht: 5-5. Beide spelers wonnen tweemaal, zes partijen eindigden in remise.

De waarnemers in de Andalusische stad wreven even de ogen uit, toen ze de eerste zet van Kasparov ontwaarden. Alleen de 77-jarige Argentijn Miguel Najdorf applauddeserde in de perskamer. Kasparov koos ditmaal voor e2-e4, en niet voor de Engelse opening met 1. c2-c4, die in de voorgaande witte partijen van Kasparov telkens op het bord was verschenen. De wereldkampioen won met die opening zelfs de vierde en achtste partij.

Karpov aarzelde geen moment en vluchtte onmiddellijk in de Caro-Kann verdediging, die in de voorgaande 109 partijen tussen de twee nog nimmer op het bord was gekomen. De eerste zeven zetten van de door de verza-melde kenners tegenvallende partij werden in vier minuten uitgevoerd. Op de vijfde zet had Kasparov in plaats van Pf3 ook Ld3 kunnen doen om voor complicaties te zorgen. Dat gebeurde bijvoorbeeld in de partij Van der Wiel - Karpov tijdens het toernooi in Amsterdam van afgelopen zomer. Dat duel ging verder met 5. Ld3, Pgf6; 6. Pg5, e6; 7. Pf3, Dc7; 8. De2 met aan-val voor wit.

AMSTERDAM — Brian Roy, de 17-jarige HAVO-scholar in dienst bij Ajax, is in tegenstelling tot vele van zijn teamgenoten nog steeds amateur. En dat zal voorlopig ook wel zo blijven. Zeker als het aan technisch directeur Johan Cruyff ligt. "Roy is inmiddels een bekende jongen, ook voor zijn tegenstanders bij de junioren. Die gooien er tegen hem steeds meer de beuk in, omdat hij op een nette manier nauwelijks is af te stoppen. Ik heb liever dat Brian de oplossingen daarvoor bij de

junioren dan bij de senioren vindt, waar de tegenstanders geroutineerder en doorgaans ook gemener zijn." Ajax zal Roy voor 15 mei van het volgend jaar een contract aanbieden en dat zal waarschijnlijk een meerjarige verbintenis worden. Als kandidaat-kopers (uit het buitenland) daarna het contract willen afkopen, zal er met veel geld moeten worden geschoven. Het geval Gullit (17 miljoen) is daar een duidelijk voorbeeld van.

JUDO/ESSEN — Drie weken voor het begin van de wereldkampioenschappen judo voor dames en heren in het Westduitse Essen heeft het organiserend comité de aanmelding binnen van 503 judoka's uit 57 landen. Vijftien judobonden sturen een complete ploeg (acht dames en acht heren) naar West-Duitsland. Ook bij de toeschouwers is de interesse groot. Er zijn al 6000 kaarten verkocht.

ALGEMEEN/WENEN — De Oostenrijker Kurt Heller, voorzitter van de Europese vereniging van Nationale Olympische Comités (ENOC), heeft de leden geadviseerd AIDS-testen in te voeren bij contactsporten zoals boksen, waar een bloedende wenkbrauw niets bijzonders is.

VOETBAL/MUNCHEN — Andreas Brehme van Bayern München is waarschijnlijk twee tot drie weken uitgeschakeld. De Westduitse international raakte in het Europa Cupduel tegen Xamax Neuchatel geblesseerd. Hij blijkt de binnenmeniscus van de linker knie beschadigd te hebben. Brehme wordt vrijdag opnieuw onderzocht.

Ook na de zeventiende zet van wit: Tf3, bleef de Nederlander Genna Sosonko volhouden, dat Kasparov licht voordeel had, waarbij hij de stelling van Karpov weliswaar solide, maar tegelijk passief noemde. Er gebeurde echter niets noemenswaardigs meer. Vlak voordat hij zijn twintigste zet uitvoerde, bood Kasparov tamelijk onverwachts remise aan. Karpov liet zich eerst Dh4 tonen alvorens hij na nog eens zeven minuten gedacht te hebben het aanbod accepteerde. "Het was een makkie voor Kasparov vandaag", vatte de Zweed Ulf Andersson de partij samen.

WK schaken zet voor zet

SEVILLA — De tiende partij in de tweekamp om de wereldtitel schaken in Sevilla tussen Gari Kasparov en uitdager Anatoli Karpov is na 20 zetten in remise geëindigd. Het zettenverloop was als volgt:

1. e2-e4	c7-c6
2. d2-d4	d7-d5
3. Pb1-d2	d5xe4
4. Pd2xe4	Pb8-d7
5. Pg1-f3	Pg8-f6
6. Pe4xf6	Pd7xf6
7. c2-c3	Lc8-g4
8. h2-h3	Lg4xf3
9. Dd1xf3	e7-e6
10. Lf1-c4	Lf8-e7
11. 0-0	Pf6-d5
12. Lc1-e3	Dd8-b6
13. Df3-e2	0-0
14. Ta1-d1	Le7-d6
15. Lc4-b3	Pd5xe3
16. f2xe3	c6-c5
17. Tf1-f3	Ta8-e8
18. Td1-f1	Te8-e7
19. De2-f2	Db6-c7
20. Df2-h4	

Remise op voorstel van wit.

Verder weer tegen Russische ploeg

Anter mag wraak nemen voor AC Milan

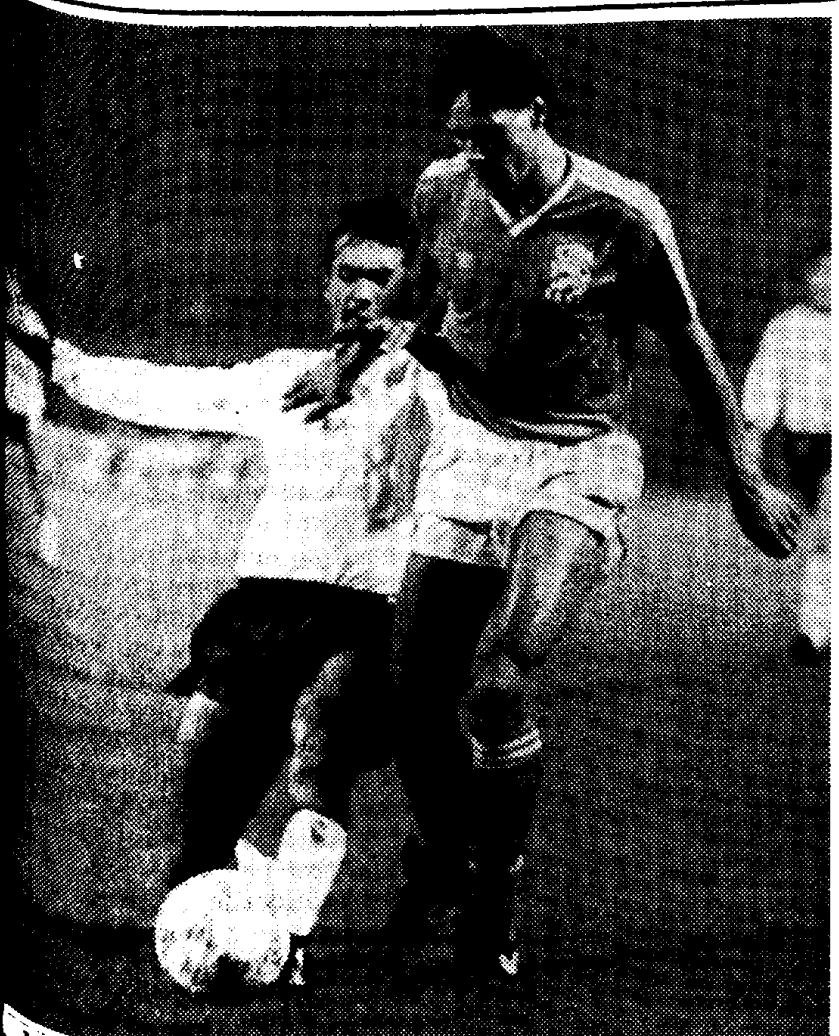
ZURICH — De loting voor derde ronde van het toernooi om de Uefa-beker heeft de mogelijkheid geboden voor de uitschakeling van stadgenoot AC Milan. Als tegenstander van de Italiaanse rolde vrijdag namelijk Spañol uit de koker.

De club uit Barcelona kreeg voor elkaar het exclusieve merk van Silvio Berlusconi, de huidige baas van Ruud Gulden Marco van Basten - onder meer via een opzienbarende overwinning (2-0) in Lecce uit het toernooi te kegen. Espanol, het traditioneel in de schaduw van het momenteel kwakkelende Barcelona, begint de heenronde op 25 november met een uitwedstrijd.

De veel beroemdere stadgenoot kreeg in theorie ook een buitkansje het danig beschadigde Lago op Europees en vooral op niveau op te fleuren door koppeling aan de Albaanse vereniging Flamurtari Vlora. Een oude bekende overigens, maar de Spanjaarden slechts on- narne aan terugdenken. Vorig seizoen was Flamurtari ook al tegenstander in de eerste ronde

van hetzelfde toernooi. Barca be- kerde toen met pijn en moeite verder: 1-1 uit en 0-0 in Nou Camp.

Ronduit slecht trof Werder Bremen het. De Westduitsers, die na de nederlaag (1-4) in Moskou door de kenners al waren opgegeven, maar voor eigen publiek via een verlenging toch voor een klein wonder zorgden tegen Spartak (6-2), kenden voor de trip naar de hoofdstad van de Sovjetunie alleen maar problemen. Eerst waren er strubbelingen rond het verkrijgen van visa, vervolgens werd grote vertraging opgelopen bij de reis naar Moskou wegens het slechte weer en tenslotte werd het duel van woensdag verschoven naar zaterdag, toen duidelijk werd dat Werder nooit op tijd in Moskou zou kunnen belanden. De Uefa-vertegenwoordiger, die vrijdag de loting verrichtte, trok zich van die beslommeringen niets aan en viste voor de Westduitsers nu Dynamo Tbilisi uit de beker. In het verre Georgië is het klimaat in december aange- naam, maar de reis er naar toe zal traditiegetrouw toch weer via Moskou moeten worden ge- maakt.

MARCO VAN BASTEN: on- oordelen of operatie aan rech- derkel wel of niet noodzakelijk is

Ontstoken enkelgewricht

Van Basten laat zich in Barcelona onderzoeken

MILAAN — Marco van Basten raadtpleegt maandag de medische staf van FC Barcelona over zijn gekwetste rechterenkel. AC Milan, de werkgever van Van Basten, wil een onafhankelijke oordeel over de blessure van de Nederlandse aanvallers.

De international, die sinds Milan - Espanol van ruim twee weken geleden rust houdt, heeft van de Zwitserse specialist Marti van het AMC te Amsterdam het advies gekregen zich operatief te laten helpen aan het chronisch ontstoken enkelgewricht. De medische staf van AC Milan is een andere mening toegedaan.

De uitspraak van de orthopedisch chirurg van Barcelona, een arts met internationale faam, moet duidelijkheid brengen in de affaire, heeft Van Basten laten

weten. De deze zomer naar Milan vertrokken aanvallers werd vorig jaar december al aan het linker enkelgewricht geopereerd. Even tevoren had hij in de uitwedstrijd tegen FC Groningen de rechterenkel echter geblesseerd. Bij de revalidatie forceerde Van Basten dat gewricht.

Drie weken geleden, na Polen-Nederland, was Van Basten van mening, dat het grootste leed aan de enkel geleden was. Een week later was de zeurende pijn, na de aanvankelijk succesvolle medicijnenkuur van bondsarts Frits Kessel, echter terug. De rustperiode, die Van Basten tot nu toe heeft gehouden, heeft nog geen vooruitgang opgeleverd. Als de oud-Ajacied operatief wordt geholpen, zal hij tenminste vier maanden uit de roulatie zijn.

MALTA AMSTEL

SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad) geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN (Damacora Bowling Club, Chuchubiweg) openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken in het Maduro Plaza.

BASEBALL (AA-klasse) play-off 20.30 uur Sta. Rosa Indians / Mennen Speedstick vs Wild Cats / Banco di Caribe - Sentro Deportivo Korsou.

ZONDAG GEWICHTHEFFEN Curaçaose kampioenschappen gewichtheffen.

KARTING trainingswedstrijden in twee gewichtklassen 130 en 150 kilo - Internationale Karting Circuit bij Hato.

DOMINO (DC Los Veteranos) 11.00-20.00 uur dominotoernooi - Carawaraweg 44.

VOETBAL (Kopa Antiyano 1987) 18.00 uur Undeba vs Estrella (Bonaire) - Sentro Deportivo Korsou.

Loting derde ronde EC III

ZURICH — Het resultaat van de loting voor de derde ronde van het Uefa-bekertoernooi, de Europa Cup III, is als volgt:

Honved Budapest (Hon) - Panathinaikos (Gri)
Feijenoord (Ned) - Bayer Leverkusen (BRD)
FC Barcelona (Spa) - Flamurtari Vlora (Alb)
Guimaraes (Por) - Vitkovice (Tsj)
Inter Milan (Ita) - Espanol (Spa)
Werder Bremen (BRD) - Dynamo Tbilisi (Sov)
Borussia Dortmund (BRD) - Club Brugge (Bel)

De eerste wedstrijd wordt gespeeld op 25 november en de returns op 9 december.

le raakt ervan ondersteboven.

MULA ETEN

Mmm..... lekker

Caracasbaaiweg 476
Telephone: 6272181

Restaurant & Bar

PISCES SEAFOOD

FOR ONLY \$ 150 U.S. MONTHLY

Now, you can purchase a residential lot in one the most exclusive areas in the United States and pay monthly in U.S. dollars or florines. We are located in the fastest growing area in the state of Florida, where your investment is guaranteed. Completely developed with four golf courses, inland channels, beach, golf and tennis clubs, Yatch Club, Private Air Port, Schools, Banks, etc. There are more than 500 homes already built.

Don't miss this opportunity to make the best investment of the moment.

Monthly payments from U.S. \$ 150.00 or its equivalent in florines.

KENESI INVESTMENT Co. INC.
6787 Brookline Dr.
Country Club of Miami
Hialeah, Miami
FLORIDA. 33015. U.S.A.

NAME _____

ADDRESS _____

PHONE NUMBER _____

COUNTRY _____

Ter gelegenheid van de viering van 50 jaar BROEDERS op Curaçao bracht een delegatie van de broeders en leden van het feestcomité een bezoek aan gezaghebber Ronald Casseres. Op de foto broeder S. Cossen, A. Maalstee, John Schermer, broeder J. Wilke en Ricardo Isebia en de gezaghebber.

IPRA organiseert micro-seminar

WILLEMSTAD — Dinsdag 17 november organiseert de Curaçao afdeling van de Internatio-

nal Public Relations Association een micro-seminar in Hotel Princess Beach. Dit seminar heeft als titel "Parameters of International Public Relations" en wordt gehouden in verband met het bezoek van de wereld-president van de organisatie Paul Skoop aan Curaçao.

Paul Skoop reist dit jaar de wereld rond om het doel en de betekenis van de pr te bevorderen. Voordit seminar zal ook de president van het afgelopen jaar Amelia Lobsonz-Stevens Curaçao bezoeken. Tula Jessurun, die president was in 1984, zal ook op het seminar aanwezig zijn. Het is de eerste keer dat deze organisatie een seminar organiseert waaraan drie wereld-presidenten zullen deelnemen.

Tijdens dit seminar zullen mr Harold Henriquez, gevolmachtigd minister in Washington en ir Herman George het woord voeren. Beide heren zullen ingaan op de parameter van de internationale pr en offshore banking. Daarnaast zullen zij aandacht besteden aan de geschiedenis van de internationale pr.

Het seminar begint om twee uur en duurt tot half zes 's-middags. Drs Leslie Roosberg is de ceremonie-meester. Voor deze dag zijn rond de zeventig mensen uitgenodigd die elk 50 gulden moeten betalen voor deelname aan het seminar.

Vlooiemarkt

WILLEMSTAD — Morgenochtend vindt in het padvinder clubhuis aan de Eyck van Voorthuizenweg een vlooiemarkt plaats. Deze vlooiemarkt wordt georganiseerd door de Jeanne D'Arc padvindergroep. Op de vlooiemarkt is er poppenkast, een grabbelton en kunnen er planten, boeken, postzegels en huishoudelijke artikelen worden gekocht. De vlooiemarkt duurt tot twee uur 's-middags.

Massale vissterfte in het Schottegat

WILLEMSTAD — De massale vissterfte, die de afgelopen dagen in het Schottegat voorkwam, is een fenomeen, dat reeds enkele dagen gaande is. Vanaf 31 oktober werd de Milieudienst van de vissterfte op de hoogte gesteld door de Havendienst en twee dagen later door de Dienst Openbare Werken.

In een onderzoek dat enkele dagen geleden in de haven bij de baai van Versali werd ingesteld, werdene vele kleine vissen langs de kuststrand en in het water gevonden. Bij het slachthuis en de daarnaast gelegen fabriek werd geconstateerd dat het water er zeer troebel en verontreinigd uitzag. Stervende kwallen dreeven op de oppervlakte van het water. Aangezien het water een roodachtige kleur had en het leek dat er hier sprake was van een chronische situatie en geen incidentele lozing van giftige afvalstoffen werd besloten een nieuw meetprogramma in het Schottegat op te zetten.

De kritieke dag bleek afgelopen woensdag, toen grote aantallen dode vissen zich ophoopten in verschillende kommen, onder andere bij Baai Macola en bij het aannemers bedrijf Betonbouw. De reden voor deze massale vissterfte, enkele duizende vissen, kan nog steeds niet worden vastgesteld. Wel is bekend dat de weersomstandigheden van 29, 30 en 31 oktober een rol hebben gespeeld. Deze dagen werden gekenmerkt als zwakke-wind dagen. Vooral 29 oktober was een zeer kalme dag. Gedurende deze dagen was het tevens warmer dan normaal. Zowel de gemiddelde als de maximum temperaturen lagen een halve graad hoger dan normaal.

ZUURSTOF

Het kalme weer heeft ertoe geleid dat het zuurstofgehalte in bepaalde gedeelten van het Schottegat tot praktisch nul is gedaald. Op sommige plekken bleek er echter meer zuurstof dan normaal in het water te zijn. Dereden van het zuurstofgebrek is in de eerste plaats de vervuiling en pas in de tweede plaats de windkalmte.

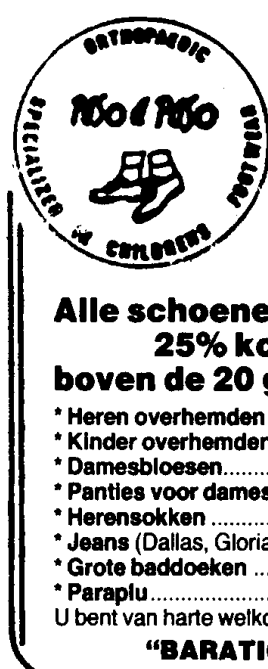
Bij het Holiday Beach Hotel, waar in het verleden ook vissterfte heeft plaatsgevonden, werden eveneens metingen verricht. Op één plaats werd een zuurstofgehalte van 5,5 mg/l gemeten, hetgeen goed is, en vlak bij een duiker aan de oostelijke kant van de ingang naar het hotel was het zuurstofgehalte praktisch nul. Hier werden eveneens dode vissen gevonden.

DODE VISSEN

Op het ogenblik worden maatregelen genomen om de dode vissen met medewerking van Selikor en andere diensten uit het water te halen. Het rotingsproces met de daarmee gepaard gaande stank is reeds op gang gekomen.

WILLEMSTAD — De verlenging van het huur-contract betreffende de olie-raffinaderij, waarbij Venezuela een belangrijke rol heeft gespeeld, werd gisteravond nogmaals gevierd tijdens een cocktail-party in Landhuis Zeelandia. Tal van autoriteiten, onder wie gouverneur dr R. Römer, gaven acte de présence. Er werden verscheidene toespraken gehouden, waarin de vriendschapsbanden tussen de Nederlandse Antillen en Venezuela werden benadrukt. Tot middernacht vonden er gesprekken plaats over de toekomst van de Antillen. Tijdens al die conversaties stonden de 'rampzalige' gebeurtenissen in het Curaçao Caribbean Hotel centraal.

Foto: v.l.n.r. Guillermo A. Archila, directeur van Refineria Isla (Curaçao) S.A., gedeputeerde Raymond Bentoera, die nauw betrokken is geweest bij de onderhandelings en Henry Parisius van de Isla-raffinaderij.

PASO A PASO
Sta. Rosaweg 194
Grandioze Uitverkoop
vanaf 26 oktober tot 28 november

**Alle schoenen tegen de helft van de prijs!
25% korting op alle kledingstukken
boven de 20 gulden.**

* Heren overhemden (Lancetti, Hunter's Run, etc.)	2 voor fl. 10,-
* Kinder overhemden (Philippine)	3 voor fl. 10,-
* Damesbloezen	2 voor fl. 10,-
* Panties voor dames en meisjes	12 voor fl. 10,-
* Herensokken	2 voor fl. 10,-
* Jeans (Dallas, Gloria v.d. Biil)	2 voor fl. 10,-
* Grote baddoeken	f. 5,-
* Paraplu	f. 5,-

U bent van harte welkom op de
"BARATIO" van PASO A PASO Santa Rosaweg 194.

HANDEL LATIJNS-AMERIKA EN EUROPA

Curaçao met vier bedrijven op expositie 'Euro-Latina'

ROTTERDAM — Curaçao zal vertegenwoordigd zijn op de grote internationale handelsbeurs 'Euro-Latina', die van 7 tot en met 11 december in het Ahoy centrum in Rotterdam zal worden gehouden. Onder de naam 'Curaçao' nemen daar vier bedrijven aan deel: Curaçao Ports Services, Aerocargo, Curinde en Anthony Veder.

Elk van de vier bedrijven zal iemand naar Rotterdam sturen voor het verschaffen van informatie aan de bezoekers, zo vertelde drs L. Minguel, die de economische aangelegenheden van de Nederlandse Antillen behartigt in het Antillenhuys te Den Haag.

Op 'Euro-Latina' zal het exporterende bedrijfsleven uit Latijns-Amerika aanwezig zijn met tal van producten. Ook zal uitvoerig voorlichting worden gegeven over dit gebied. Doel van de expositie is ook de bevordering van het gebruik van de haven van Rotterdam voor het op gang brengen van de goederenstroom van Latijns-Amerika naar Europa.

Verder wil men Europese en met name Nederlandse importeurs en handelshuizen in de gelegenheid stellen handelscontacten te leggen met Latijns-Amerikaanse producenten. Ook wil men het Nederlandse bedrijfsleven op de hoogte stellen van het aanbod uit Latijns-Amerika.

Er nemen driehonderd bedrijven uit negen Latijns-Amerikaanse landen deel aan 'Euro-Latina': Argentinië, Brazilië, Colombia, Costa Rica, Cuba, Mexico, Nicaragua, Peru en Venezuela. Het initiatief voor deze handels-tentoonstelling is genomen door de gemeente Rotterdam, de Rotterdamse Kamer van Koophandel en het Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelings-landen, C.B.I., en het Ahoy tentoonstellings-centrum.

Tijdens 'Euro-Latina' houdt Argentinië op 8 december in het Congresgebouw in De Doelen een seminar over investeringen.

National Marine Program workshop in Plaza Hotel

WILLEMSTAD — Van 16 tot en met 19 november zal in het Plaza Hotel de workshop "National Marine Program" worden gehouden. Tijdens de workshop zullen onderwerpen als marien biologische onderzoekingen, biogeografie van het Caribisch gebied, zeevervuiling en mogelijkheden voor economische ontwikkeling en management aan de orde komen.

De workshop begint maandag 16 november om acht uur met de registratie van deelnemers

waarna ir. Quirino Richardson voor de introductie zal zorgen. De opening van de workshop wordt verricht door de minister van Onderwijs Ellis Wouda. Deze eerste dag zullen dr W. Bakhuis, drs Tom van het drs Gerard van Buurt en Rob Hensen en prof dr J. Stock gast sprekers optreden. De laatste presentatie deze dag vindt om kwart voor vijf.

Dinsdag 17 november wordt prof dr J. Duursma, ir Quirino Richardson, George Curie Melvin Goodwin en DRO woord. Woensdag 18 november zullen er vier werkgroepen den gevormd die gedurende de hele dag de volgende onderwerpen zullen bespreken: Onderzoekingen, management en ontwikkeling, nationale internationale samenwerkingen. De dag daarna brengen de werkgroepen verslag uit hun bevindingen. Om twaalf 's-middags wordt de workshop afgesloten. Gegadigden kunnen zich aanmelden per telex bij 1237 Plaza, telefoon 612500, der vermelding Marine workshop.

Tele Enfasis

WILLEMSTAD — Maandagavond om twintig voor acht zendt Sedukal het programma Tele Enfasis via Tele Curaçao. Dit programma gaat over de rol van de tekst van de liedjes. Voor de jeugd is er een leuk geliefd tijdverdrijf maar denkt een tekst-schrijver wel na over de invloed van woorden? Tijdens het programma zal de tekst-schrijver Yoku Seku samen met vier leerlingen praten over de invloed van de tekst.

Casa Cuna Koningin Juliana 25 jaar

WILLEMSTAD — Kinderen en de leidsters van de kresh Casa Cuna Koningin Juliana hebben gisteren besloten kring het 25-jarig bestaan van de kresh gevierd. Deze kresh in Otrabanda staat onder toezicht van de Stichting Jeugdzorg Curaçao.

Toen de stichting 25 jaar geleden haar tweede kresh Casa Cuna Koningin Juliana opende heeft zij met vooruitziende blik ingespeeld op een groeiende behoefte aan adequate opvang van babies en peuters van werkende moeders. Waren er in de begin jaren slechts weinig babies en kleuters, die hier gedurende de dag onderdak vonden, in de loop der jaren is dit aantal uitgegroeid tot gemiddeld zo'n 100 kinderen per dag.

Veranderde inzichten op het gebied van de pedagogiek hebben ertoe geleid, dat leidinggevend het kind niet alleen maar verantwoord verzorging geven maar daarnaast ook het kind in alle facetten van zijn ontwikkeling tracht te stimuleren.

FOR ONLY \$ 117 U.S. MONTHLY

Purchase a 12.50C m² lot (3.09 acres) in one of Venezuela's richest and most prosperous areas. Land development with areas reserved for Country Club, Swimming Pool, Church, Hotel, Artificial Lake, Commercial Area, Gas Station, Children's Playground, Farm, etc.

Located in the area of most rapid growth and valuation in Venezuela, where land prices are constantly increasing. 12.500 m² lot (3.09 acres) from \$ 5000 U.S. and easy monthly payments of \$ 117 U.S. (Or the equivalent in florines).

DON'T LOSE THIS OPPORTUNITY TO MAKE THE BEST INVESTMENT OF YOUR LIFE

Cut out this coupon and mail it with your address in order to send you further information

INVERSIONES INDELOP, C.A.

Edificio Cavendes, Piso 8, Oficina 805, Avenida Francisco de Miranda Los Palos Grandes - Caracas - Venezuela.

Please send me, without obligation, booklets and additional information on lots:

NAME: _____

ADDRESS: _____

TELEPHONE: _____

COUNTRY: _____

BONAIRE

AGENDA

ULITIE: 8000
RANDWEER: 8222
XICENTRALE: 8845
OSPITAAL: 8900

WINDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag
van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00
uur; zondag gesloten

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingsuren voor het publiek
maandag en donderdag van 14.00-18.00
uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 /
14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00
uur
openingsuren voor lezers
donderdag van 14.00-19.00 uur

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag
afgeleverde stukken 15.45 uur; gewone
stukken 16.30 uur

SERVICE CLUBS
maandag: donderdagavond 19.30 uur - Hotel
Bonaire
dinsdag: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238
donderdag: elke tweede maandag -
centrum Terra Corra
vrijdag: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire

POSTKANTOOR EN BEVOLKING:
08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten ge-
opend

MUSEUMBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging
van geliefte contact op te nemen met de
Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194

OLITIECLUB (Weg naar Willemstoren):
opend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za-
terdag van 12.00-24.00 uur

PREEKUUR (gezaghebber): elke donder-
dag van 09.00-11.00 uur op het Be-
stuurkantoor, Kralendijk; laatste donder-
dag van de maand van 10.00-12.00 uur te
voon

OKOLISHI (tel.: 8198): verzameling Bo-
neiraanse schelpen en koraal; open van
vrijdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur -
Kaya Nikiboko Zuid 3

WV: openingsuren slachthuis maan-
dag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-
18.00 uur en donderdag en vrijdag van
08.00-11.00/11.30-14.30 uur

November
PORT
KOTBAL (Kopa Antivano 1987): 18.00
uur Juventus vs Centro Dominguito (Cura-
cao) - Stadion Playa

WERKDIENSTEN
Kerk Bernarduskerk Kralendijk:
maandag 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
uur

Protestantse Kerk Antriol:
maandag 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
uur

Protestantse Kerk Rincon:
maandag 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
uur

SLACHTENBEZORGING doorgeven
aan mevr. A. Wong-Loi-Sing, Kaya
Nikiboko 4

**TE HUUR GEVRAAGD OP
BONAIRE**
ruimte geschikt voor kantoorruimte e.d.
centrum Kralendijk
Brieven onder nr. 19 aan het buro van dit blad, Curaçao.

**Hefe Lokal di
Polis na Boneiru**

TA PARTISIPA

ku en konekshon ku ultimo lunan, kachonan salvahe i hasta kachonan di
kas ku donanan ta laga los anochi ta matando kabritu na gran eskala ront
Boneiru, e siguiente medianan a bai wordu turna.
Entrante djialuna 9 di november te ku dia 20 di november 1987, riba
orden di Hefe Lokal di Polis, Polis lo bai kuminsa
TIRA KACHO ENTRE 12'OR DI ANOCHI I 5'OR DI MAINTA.
Despues di e periodo aki lo evaluá eventual prolongashon di e
akshonnan.

le Chic Charles E.B. Heilmundweg 5
tel.: 8617

Cocktails & Cuisine

nodigt U uit om te genieten van ons november Drie Gangen
menu

Oyster au Natural
or
Nova Scotia Salmon on toast with cream cheese

Mavarin of Conch a la Indiene
(tender conch in a curried Cream Sauce)
Vegetable of the Day
Rice or Potatoe

Dame Blanche
(Vanille Ice cream, topped with chocolate sauce)

Rolls and butter

Coffee or Tea

NAfl. 35.00 of \$ 28.00 + 10% service charge
vanaf 8 november zondag's geopend van 17.00 tot 24.00 uur
Dinsdag gesloten (maandag 9 november gesloten)

VERGADERING EILANDSRAAD BONAIRE

Oppositie hekelt beleid BC op onderwijs-gebied

KRALENDIJK—Tijdens de gisteravond gehouden eilandsraads-vergadering werd gedeputeerde van Onderwijs, Carmo Cecilia, door de oppositie aangevallen op zijn beleid. Op twee fronten werd hij door het raadslid Ernesto Melaan (PDB) op zijn vingers getikt: het stoppen van de invoering van de landstaal in het basisonderwijs en het ontbreken van een onderwijsbeleid in het algemeen. Melaan nam geruime tijd — meer dan anderhalf uur — om zijn ongenoegen te uiten. Hij werd daarin overigens gesteund door zijn fractie-voorzitter Jose Winklaar.

Tijdens zijn spreekbeurt benadrukte Melaan dat gedeputeerde Carmo Cecilia wel een bijzonder goede reden moest hebben om te besluiten, dat bij het begin van het schooljaar het vak Papiamentu niet zou worden ingevoerd op de basisscholen. De leerkrachten waren bevoegd, terwijl de boekjes waren gedrukt.

Melaan vond het stopzetten van het Papiamentu in het basisonderwijs trouwens een klap in het gezicht van de Kopebo (Komishon Papiamentu den Enseñansa Bonairiano). Hij beaamde te kunnen begrijpen dat voor gedeputeerde Cecilia politieke overwegingen golden om de eenmaal ingezette invoering alsnog stop te zetten. Melaan echter wenste onder geen voorwaarde te accepteren dat de invoering niet goed was voorbereid onder het vorige BC en de Kopebo.

"Het lijkt inderdaad een politieke zaak", aldus de woordvoerder van de PDB, "want reeds tijdens de verkiezings-campagne benadrukten UPB en de POB om het hardst, dat na de verkiezingen de invoering van Papiamentu zou worden opgeschort." Melaan zei dat het onderwijs echter te belangrijk was om de invoering van het Papiamentu als ad-

hoc beslissing te stoppen; evenmin achtte het raadslid het opportuun dat het UPB/POB Bestuurscollege wat wilde experimenteren.

Er dient een beleid te zijn, aldus Ernesto Melaan, en hij wenste expliciet van gedeputeerde Cecilia te vernemen wat dan wel het onderwijs-beleid was en welke plannen er zijn voor de komende jaren. Het stopzetten van de invoering van het Papiamentu kan aanzienlijke consequenties hebben, aldus Melaan, nog buiten beschouwing gelaten dat Bonaire met Curaçao een protocol heeft getekend over de samenwerking op onderwijsgebied.

WETTELIJK

Een unilaterale beslissing van het BC heeft de invoering belemmerd, aldus Melaan, die vervolgens op de hoogte gesteld wenste te worden van de briefwisseling die er was geweest tussen het huidige BC en de minister van Onderwijs James Woodley over het stopzetten van de invoering. De vorige minister van Onderwijs, drs Linda Badojo Richardson, immers had de invoering een wettelijk karakter gegeven.

Tenslotte stelde Melaan enkele

le vragen, waarop hij een eenvoudig en duidelijk antwoord wenste: Wat moet er nog gedaan worden alvorens het Papiamentu kan worden ingevoerd en welke criteria stelt het BC om tenslotte op een verantwoorde manier het Papiamentu als vak op de basisscholen te introduceren.

De allerlaatste vraag van Melaan was tenslotte wie de invoering en de verdere opleiding van de leerkrachten zal coördineren.

In het begin was daarvoor de leerkracht Norwin Willem aangekomen, maar het ziet er niet naar uit, dat het BC wederom gebruik zal maken van Willem (die door het BC is geschorst als ambtenaar - red.). Melaan zette een groot vraagteken bij de bereidwilligheid en de motivatie van de leden van Kopebo, die op vrijwillige basis enorm hun best hebben gedaan, maar wier werkzaamheden door het BC kennelijk niet zijn gewaardeerd.

Rudi Ellis verdedigt BC Bonaire:

Vorige vier jaar geen onderwijs-beleid

KRALENDIJK — Hoewel UPB-fractie-voorzitter Rudy Ellis zijn gedeputeerde van Onderwijs bekwaam genoeg achtte bevredigende antwoorden te geven op de vragen van de raadsleden van de oppositie, reageerde hij op verschillende vragen in de eerste ronde. Gedeputeerde Carmo Cecilia (POB) kwam er in de raadsvergadering van gisteravond nauwelijks aan te pas.

Ellis zwaaide alle loftoe aan de oppositie-partij en met name aan Ernesto Melaan (PDB), die zijn bezorgdheid uitte over de gang van zaken in het onderwijs. Hij bleek niet zo tevreden met het feit, dat de oppositie-partij PDB binnen vier maanden het BC beschuldigde van nalatigheid, terwijl er vier jaar lang (van 1983 tot 1987 onder het PDB-bestuur) geen aandacht was besteed aan de problemen in het onderwijs.

De voorzitter van de Simabo, Norwin Willem, die volgens Ellis notabene partijgenoot was van de toenmalige gedeputeerde van Onderwijs Franklin Crestiani, heeft meer dan acht maanden lang verzocht om een vergadering met de gedeputeerde van Onderwijs. Het is hem niet gelukt om met het BC over onderwijszaken te spreken, aldus Ellis.

Ellis deelde de bezorgdheid van de PDB over het onderwijs. Wel zei de UPB-fractie-leider, dat nimmer kan worden gesteld dat dit BC geen Papiamentu invoerde uit politieke overwegingen. In vier maanden bestuursverantwoordelijkheid, aldus Ellis, is gebleken welke problemen er in de jaren 1983 tot en met 1987 door de UPB zijn veroorzaakt, zei Ellis.

Fehuso organiseert koffiemorgen

WILLEMSTAD — Morgenochtend organiseert de Fundashon Hubertus Social 2000 (Fuhuso 2000) een koffiemorgen. De koffiemorgen vindt plaats in de Asosashon di Musiko, San Matheewijk en begint om tien uur en duurt tot twee uur 's-middags. De opbrengsten van deze morgen worden gebruikt voor het kerst-programma van de Fuhuso 2000.

Tijdens de Kerstdagen verzorgt de Fuhuso een dansshow en het optreden van een goochelaar voor dove kinderen in het SSK, een Kerstshow voor geestelijk gehandicapte kinderen, een Kerstshow voor bejaarden van Huize Welgelegen en een Kerstshow in het mrg Verriet Instituut.

De toegangsprijs voor de koffiemorgen bedraagt vijf gulden en er is een deурprijs te winnen van Spritzer en Furhman.

Enfasis Radial

WILLEMSTAD — Enfasis Radial, het wekelijks radioprogramma van de Schooladvies Dienst zal deze week de nadruk leggen op de relatie tussen school werk en hoe leerlingen deze overgang ervaren. Het is een gegeven dat de school mede bepaalt welke richting een leerling later opgaat. Maar kan de school wel aan deze taak voldoen? Enfasis Radial is te beluisteren via Radio Hoyer 1 woensdag 11 november om half twaalf 's-morgens, Radio Korsou FM, vrijdag 13 november om half acht 's-avonds, zaterdag 14 november om half twee 's-middags via Radio Curacao Z-86 en zondag 15 november om elf uur 's-morgens via Radio Caribe.

Met nadruk stelde hij dat de invoering van het Papiamentu in het basisonderwijs slecht voorbereid was en dat de gehele fractie aanzienlijke twijfels kende. Er is nog nooit met de schoolbesturen vergaderd over hetgeen eigenlijk zal gaan gebeuren, aldus Ellis. De UPB-leider vond het beter de ervaringen van een jaar Papiamentu- lessen op Curaçao af te wachten, waarna Bonaire die ervaringen kan evalueren en van leren van de fouten die op Curaçao zijn gemaakt.

Nederland stelt eisen

Ontwikkelingshulp aan Suriname in gewijzigde vorm

door Victor Hafkamp-DEN HAAG — Als de politieke ontwikkelingen in Suriname hervatting van de ontwikkelings-samenwerking met Nederland mogelijk maken, zal die samenwerking anders verlopen dan in het verleden het geval was. Op het departement van Ontwikkelings-samenwerking in Den Haag vindt men dat het oude overleg-model in de vorm van de CONS, de Commissie voor Ontwikkelings-samenwerking Nederland en Suriname, niet meer kan worden voortgezet. Dit schreef gisteravond het dagblad NRC Handelsblad.

De Nederlandse regering zal de komende ontwikkelingen in Suriname met Argus-ogen volgen. Zodra Den Haag vindt dat de democratie in voldoende mate is hersteld, treedt het samenwerkings-verdrag Nederland-Suriname van 1975 in werking. Het werd in december 1982 opgeschort toen het Surinaamse regime vijftien tegenstanders vermoordde.

VERDRAG

Volgens artikel 70 van de begroting van 1988 zal voor Suriname in geval van hervatting een bedrag van honderd miljoen gulden Nederlands ter beschikking komen. Van de 2,7 miljard, die Nederland in 1975 per verdrag toezegde voor een periode van tien tot vijftien jaar is 1,6 miljard gulden over. Bovendien is er van de oek in het verdrag opgenomen 500 miljoen gulden aan garantiemiddelen en 300 miljoen gulden voor 'eventualiteiten' nog maar nauwelijks iets gebruikt. In totaal kan Suriname nog 2,4 miljard gulden krijgen.

Op het departement voor Ontwikkelings-samenwerking worden momenteel maatregelen genomen om te voorkomen, dat Den Haag door nieuwe politieke ontwikkelingen in Suriname wordt overvallen. De toestand, waarin de vroegere ontwikkelings-projecten en de Surinaamse economie zich bevinden, wordt in Den Haag nauwkeurig bijgehouden. Met Nederlandse bedrijven, waarin vroeger veel geld is gestoken, is het ronduit treurig gesteld.

ONTWIKKELINGSLANDEN

Den Haag wil met Suriname op dezelfde wijze een bestedings-overleg voeren, zoals het dat ook met andere ontwikkelings-landen doet. Volgens Den Haag moeten beide partijen als 'gelijkwaardige partners' en volgens 'redelijke criteria' de prioriteit

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van de heer

EUSEBIO ANTONIO BIRGINIA

In leven gepensioneerde van onze maatschappij na 29 dienstjaren bij de KLM/ALM. Zijn nagedachtenis zullen wij in ere blijven houden.

Hij ruste in vrede.

Direktie en Personeel

ALM

KRALENDIJK — De employe-e van de maand bij het Flamingo Beach-hotel wordt gekozen door alle hoofden van de afdelingen van het hotelbedrijf. Gelet wordt op houding, werklust en de manier waarop aan de werkzaamheden inhoud wordt gegeven. Voor de maand oktober bleek Crisma Albertus in aanmerking te komen voor de uitgeloopte prijs. Die werd haar overhandigd door de waarnemend assistent manager Marelva Soliana-Pourier in het bijzijn van personeels-manager Elsie Pourier. In het midden Crisma Albertus.

Raadsvergadering geschorst

KRALENDIJK — De raadsvergadering van afgelopen vrijdag werd aangevraagd door drie leden van de oppositie-partij PDB. Opvallend was dat Alpioe Goeloe wel de aanvraag ondertekende, maar niet aanwezig was. Nadat de leden die het woord wensten, hun zegje hadden gedaan, schorste gezaghebber mr George Soliana de eilandsraads-vergadering tot maandag 23 november. Behalve Alpioe Goeloe van de PDB was ook gedeputeerde Ramonito Booi van de UPB niet aanwezig. De agendapunten 'onderwijs' en 'de weg van Rincon naar het Washington-park' zijn echter geen zaken die onder gedeputeerde Booi vallen, aangezien Onderwijs een portefeuille is van gedeputeerde Carmo Cecilia en DOW van gedeputeerde Juancho Melaan.

Fietsen worden vrijgegeven

WILLEMSTAD — Maandag 9 tot en met vrijdag 13 november kunnen bij de politiewacht Rio Canario alle fietsen worden opgehaald die in het verleden in bewaring zijn genomen. Tussen acht uur 's-morgens en zes uur 's-middags kunnen de eigenaren, door vertoning van een identiteitsbewijs hun fiets wederom in ontvangst nemen. De fietsen die niet rijklaar zijn of niet aan de technische eisen voldoen, dienen, indien zij niet aan de politiewacht gerepareerd kunnen worden, met een transportmiddel te worden afgehaald.

Vervoersboycot El Salvador

SANSALVADOR — Salvadoraanse rebellen hebben een nieuwe boycot afgekondigd tegen het vervoer op de wegen van El Salvador. De hoofdwegen werden geblokkeerd waardoor personen- en vrachtwagenverkeer verlamd werden. Het is de zevende keer dit jaar dat het verzet het transport boycot. In een verklaring zegt de guerrilla-beweging FMLN dat de boycot een vergelding is voor de moord op de mensenrechten-activist Herbert Ernesto Anaya.

Adres: Cabanadraweg 26
Tel.: 77362

LABADERA PLAZA
Sta. Rosa weg 129
después di 5'or di atardi.

OPPASHUIS
voor ouder echtpaar
december en januari.
Tel.: 616266/9
(tijdens kantooruren)

veranderd wordt in **74959**

Adres: Gladiolenweg no. 8 Mahan

**Adjudantenweg 14-A -
Tel.: 74904**

op dinsdag 10 november een lezing houden met als titel:
"De Reguleringsrol van een Register GGZ"
 Dr. ten Horn, sociologe, is verbonden aan de WHO Collaborating Centre for Training and Research in Mental Health en aan de Afdeling Sociale Psychiatrie van de Rijksuniversiteit te Groningen.

Plaats : Anta BNA
Datum : dinsdag 10 november 1987
Tijdstip : 00.00 uur
Toegang : vrij

[illegible]

DATE: 12-15-71 NAME: CONNOR

In verband met deze verhuizing zal het kantoor gesloten zijn van 10 november tot 13 november

...is now a very active member of the ...

**BLOEMPOT'S BOOK-TOY
+ GIFTSHOP**

**Sollicitaties kunnen worden gericht aan de afd. Personeelszaken van
ENWA Carbo N.V., J.B. Gorkumweg 6 of P.O. Box 581.**

TEL 623216/624148/62451

Service on Automattic

DISPOSABLE

Als automatiseringsbedrijf dat een naam te verdienen heeft, zijn wij zeker ook op de Aartillen hebben wij beloofd bij de aankomst van de

MINI-MAX PERSONAL SYSTEMS

één van de thema's is zijn. Om het te bereiken heb ik te maken, uit voorraad te kunnen leveren, en... de goedkoopste te zijn. Niets leveranciers doen ons na, en gebruiken deze zelfde thema's en aspect om merkbare producten te maken dat is brandweer is één verschil. Minstens een voordeel en een nadeel heb behalve na te komen. De andere is dat Unu kunt gebruiken voor iedereen dat Minibusso Personalized is.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

7-10-68

10-10-68

10-10-68

100-443887-100

10

What if you could be a part of the most exciting, most profitable business in the world? What if you could be a part of the most exciting, most profitable business in the world?

10-10-68

...beschreiben.

... ..

...en die Fragen die

WATER OF THE STATE OF NEW YORK